

BURMESE
CLASSIC
.com

အပါယ်တံခါး ပိတ်ထားကြစို့

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညိဿရ

(ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇော အမ်အော)

Design
Harmony Hand Computer
ph. 245570

ဓမ္မဋ္ဌတ စာစဉ် (၃)

“ဘဒါယိတံစိး ဖိတ်ထားကြေစို့”

ဓမ္မဋ္ဌတ စာရှင်ပညိဿရ

(ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇော၊ အမ်ဇော)

ပြန်ချိရေး

ဂဇ။ ပထမထပ်၊ ၅၂-လမ်း၊
အလယ်ဘလောက်၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊
ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း- ၂၀၂၄၅၂ / ၀၉ ၅၀၀ ၃၇၀၅

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၆၇၂/၂၀၀၂ (၁၁)
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၆၆၂/၂၀၀၂(၁၂)

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်

တုပ်စေ့

၁၀၀၀

ထုတ်ဝေသူ

ဦးထွန်းထွန်းဦး (၅၀၃)

နှင်းဦးလွင်စာပေ

၅၃၃-အေ၊ ၈-ရပ်ကွက်၊ ပြည်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်

သိဒ္ဓိမြိုင်ပုံနှိပ်တိုက်

ဦးဝင်းမြိုင် (၀၂၄၈၆)

၁၁၃-၃၄လမ်း၊ ကျောက်တံတား။

ဖြန့်ချိရေး

အမှတ်-၈၉၊ ၅၂လမ်း(လယ်)

ပုစွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။

ဖုန်း - ၂၄၆၂၇၀၊ ၂၀၂၄၅၂

တန်ဖိုး

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညိဿရ

၁၉၆၄-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၃)ရက်၊ ကြာသပ-
တေးနေ့တွင် သထုံမြို့၊ ညောင်ဝိုင်းရပ်၌ ဦးကျော်လှိုင်၊
မိမိတို့ကြည်တို့မှ ပွေးချင်းငါးယောက်အနက် သားဦးအဖြစ်
ဖွားမြင်သည်။

သထုံမြို့၌ အခြေခံပညာအထက်တန်း၊ ဖြေဆိုပြီးနောက်
၁၉၈၁-ခုနှစ်တွင် ကျေးဇူးတော်ရှင် ဓမ္မဒူတ ဆရာတော်ကြီး
ဘုရားပညာဇောတ (အဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓပ္ပ ဇောတိကဓဇ)ကို
ဥပဇ္ဈာန်ပြုကာ ဆရာတော်၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟဖြင့်
သာသနာ့ဘောင်သို့ စတင် ဝင်ရောက်သည်။

(၈)

ယခုအခါတွင် တောင်စွန်း၊ ဓမ္မဒူတာတောရ ကျောင်း
တိုက်၌ သီတင်းသုံးကာ ဂဏဝါစက နာယက ကမ္မဋ္ဌာနာ
စရိယအဖြစ် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရင်း စာပေ ပို့ချခြင်း၊
စာပေ ရေးသားခြင်း၊ တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီးရှိ ဓမ္မဒူတာ
တရားစခန်းများ၊ တရားပွဲများသို့ ကြွရောက်ဟောပြောပြသ
ခြင်းတို့ဖြင့် သာသနာ့တာဝန်များ ထမ်းဆောင်လျက် ရှိပါ
သည်။

စာဖြေးဆပ်ပါသည်။

အကျေးသူသည် လွန်ခဲ့သော ငါ့နှစ်ခန့်က မြို့ကြီး
တစ်မြို့ရှိ တရားစခန်းတစ်ခုတွင် "အပါယ်ပိတ်တရား" ဟု
သောခေါင်းစဉ်ဖြင့် တရားတစ်ပုဒ်ဟောခဲ့၏။ နေ့လယ်ခင်း
တွင် ဟောကြားလျှင်သော အလုပ်ဟောတရားအနေဖြင့် ဟော
ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

တရားပွဲပြီးလျှင်ပြီးချင်း စခန်းဝင်ဟောဂီတစ်ခုကျောက်
လက်ဖြိုး အစုတ်အဖွဲ့စ် ကျေးသားထုတ်ဝေပါက နှင့်လျှောက်ထား
ကြ၏။

တရားနာပုဂ္ဂိုလ်တို့အများစုသည် မိမိတို့ နှစ်မြားပြီး၍
နှစ်သက်သောကဏ္ဍသော တရားတော်များကို အကြိမ်ကြိမ် နှစ်
ယူလို၏။ အထပ်ထပ် မှတ်မိစေရန် လေ့လာမှတ်သားလိုကြ

၏။ ကက်ဆက်ရွေးတစ်ဆင့် နာယုဂသုညမှာ အာရုပ်ပတ်
သကဲ့သို့ ထပ်တလဲလဲ ပြန်လည်နာယုဂန် စာဆင့်မပေးခြင်း၊
ဦးလောကု ဘလျစ်တကု သစ်ယုမဉ္ဇနဒိုင်ခြင်းတို့ကြောင့်
အာရုပ်ပတ်ပတ်ဂုဒိုင်ဂုဒိုင်ပြန်လည်ရေးသားစေရကြပါသည်။
တိုက်တွန်းတောင်းပန်တတ်ကြပါသည်။

ထိုပေမာဂီတိုကား "စာကြောင်းညီညွတ်တဲ့ စာချိန်ကုတင်
အာရုပ်ရေးပါမယ်"ဟု မမှတ်မလွန်ကတိပေးလိုက်ရော်လည်း
ဆွတ်ဆွတ်လက်ငင်းရေးသားရန် ဆန္ဒမရှိခဲ့ပါ။ "စာပါယ်တံဆိး
ဖြိုး ပိတ်စေချင်"ဟုသောကမည်မည် ဓမ္မသောင်းပါးသော
မိုး ရေးသား၍သာ ဂုဏ်အမွန်မဂုဏ်ဒ်းသို့ ပြုမြစ်လိုက်ပါသည်။

ဦးနောက် အရေးသူသည် ဗုဒ္ဓစာပေများကို စာဂံလိပ်
ဘာသာမည်လေ့လာနိုင်ရန် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသို့ ကြွသွားခဲ့၏။
ကျိလ်ဘိုမြို့ရှိ Buddhist and Pali University တွင်
M. A. (Buddhism) ခွဲစာတွက် နှစ်နှစ်နီးပါး စာချိန်ပေး
လိုက်ရသဖြင့် အာရုပ်ရေးရန်ကိစ္စမှာ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်မြစ်
သွားရပါသည်။ တာကုဉ္ဇမုက၊ တာကုဓခန့်မုကနှင့်လည်း
စာဆက်ပြတ်သွားခဲ့၏။

၁၃၅၉-ခု ငါ့ဆိုင်ခန်းတွင် သီရိလင်္ကာမပြန်လာခဲ့ပြီး
မပြန်မည်သို့ ဆွေ့ ပြန်ရောက်နေစဉ် ကျေးဇူးတော်ကုတင်
ဓမ္မဒါသကုတော်ဘုရားက ကလပ်ခွင့်မပေးဘဲ တာကုပေက

နိဒါန်း - ၃

ခိုင်း၊ တရားပြုခိုင်း၊ ပြန်သောကြောင့် မေမာမိမောင်မေမာမိသစ်
များနှင့် တပန် ပြန်လည်ဆုံကြပါပြန်သည်။

အရေးသူကသာ မေမေ့ကန်နေသော်လည်း လျှောက်
ထားပြောသောမေမာမိများက မေမေ့ကန်မနေကြ။ အရေး
သူကို ပြန်တွေ့ကြသည်နှင့်-

“ကရင်ဘုရား အကုပ် မထွက်သေးဘူးလား” ဟု မေး
လျှောက်ကြပြန်ပါတယ်။

“ဘုန်းကြီး ကခု ပြန်မပြန်ပါဘဲ သာမန်လူတပါး
ခေါက်တကွဲကထွက် ပညာသက်သင့်ဖို့ ပြန်သွားမိမယ်။
ငါ့မေ့ ကျေးတပေါ့။ ကျွေးမုတ်ထား” လို့ ဂုဏ်မော့ပြောဆိုပြီး
ထပ်မံ ကတိပေးလိုက်ပါပြန်သည်။ ဤတစ်ဖြစ်တွင်တော့
“ငါ အကားကြွေးတင်တာ နှစ်ခါ ဂျီဗီ” ဟု မိမိကိုယ်ကို လေး
လေးနက်နက် သတိပေးမိပါသည်။

သက်လက်ပညာသင်ရန် လိုက်သမျှ ဆောင်ရွက်နေ
ဆဲမှပင် ကျေးဇူးတော်ကရင် ဓမ္မဒူတသကတော်ဘုရားသည်
၁၃၅၉-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် (၁၀)ရက်တွင် မထင်
မှတ်ဘဲ ၁၀နတ်ကျောင်း ခံမြောင်းသွားခဲ့ပါသည်။

နိဒါန်း - ၄

စာရေးသူမှာ မြန်မာပညာသင်တန်းများ ဘေးဆိုင်
ထောင့် ကျောင်းတိုက်တာကိစ္စများ၊ တရားစခန်းကိစ္စများရှိသူ
သောင်ရွက်နေရတော့၏။ မြန်မာ့ဝတ်စုံ နောက်ထား
မြန်မာ့ဝတ်စုံမှာ ရှေ့တန်းတင်ရတော့၏။

၁၃၅၉-ခု တရားဥပဒေများပြုလုပ်ပြီးချင်း မူလ စာမေး
စာမေးတိုင်း စာမေးကိစ္စတွင် သက်လက်ပညာသင်ရန် ငြိမ်း
စေရမည်။ သို့သော်ကမ္ဘာ့ဥပဒေအရ သို့မဟုတ် စာမေး
သတင်းစာတိုက်ကလေး၊ စာမေးကိစ္စ Ph.D. ခွဲကွဲစာမေး
ပျက်စီး စာမေးတိုက်ကိစ္စများပေးပါသည်။ သို့ဖြစ်ပေမည် စာမေး
ကိစ္စမြန်မာ့သေဆုံး၊ တရားသတ်မြန်မာ၊ နောက်တင်မြို့ရှိ
သို့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ကျန်ရှိခဲ့သည် တောင်စွန်း
ဓမ္မစာတိုက်ကျောင်းတိုက်ကိစ္စ၊ စိတ်ဆွဲထား၍ မပြန်ပေး
ပါ။ မိမိ၏ပညာရေးရှိသူ ဇွတ်ထွက်လာသည်။ ကျေးဇူး
တော်ပိုင် ဓမ္မစာသတင်းစာတိုက် မျက်နှာပြင်ပညာသင်
တန်းစီပင်မပြန်ပေးသည်။ စိတ်တစ်ဆင့်ထိုင်မြန်နေရ၏။

နောက်ဆုံးတွင် မိမိ တစ်ပါးတည်းကလေး ပညာသင်
ဗြဟ္မစာမေးနှင့် နောက်ပိုင်းကျောင်းတိုက်စာရေး လွန်ခဲ့လှပေ

အဲဒါ အကျေးသူ့မှာ အမေ့ဂိုဏ်းတွင် ခေးခေးဆေးဆေး ပုဂ္ဂိုလ်
သင်ကြားရန် မပြုနိုင်တော့ပါ။ အမေ့ဂိုဏ်းတွင် သီတဂူ
ဆရာတော်ဘုရားက အနာအညွတ် တောင်းပန်လျှောက်ထား၍
၁၃၅၉-ခု ဒုတိယ ဝါဆိုရက်အထိ မြန်မာပုဂ္ဂိုလ်များအား

ကျောင်းပွဲများကို သည်းနှင့် ကျောင်းတိုက်တစ် ထိန်း
သိမ်းတပ်ချုပ်ရန်၊ အပေပို့ချရန်၊ တရားပေတ တရားပြရန်
တောင်းတိုက်က အဆင်သင့် စောင့်ကြိုနေကြ၏။ အချောင်း၊
တရားပေတရင်း၊ တရားပြရင်း အချိန်ကာလတို့ တရွေ့ရွေ့
ကုန်သွားသော်လည်း အကျေးသူ့မှာ အကြွေးတင်လျက်သာရှိ
နေပါသည်။

“အပါယ်ပိတ်တရားကို အတုပေး၍ ကတိပေးထား
တယ်။ အကျေးသူ့အပေါ်”ဟု မကြာခင်က ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ်
တပ်လှူနှိုးဆော်နေသော်လည်း လက်တွေ့တွင် အချိန်မပေး
နိုင်ခဲ့ပါ။

သို့နှင့်ပင် သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ရသည်။
ကျေးပါမည်ဟု မြောခဲ့သည်အချိန်မှ မြန်မာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အခွင့်
ကတိပေးပွင့် ငါးနှစ်ကျော် ကြာမြင့်ခဲ့ပေပြီ။

“ဤအကြွေးကိုတော့ ဒီနှစ်အတွင်း အပေး သပ်တော့
မည်”ဟု စိတ်နှလုံးဒုန်းဒုန်းချွန်ကာ သိဒ္ဓါရန်ပြုထားပျက်သော်

နိဂါန်း - ၆

လည်း ဒီနှစ်ထွင်မှ တကုန်ခင်းများက နာရက် မရှိဘောင်
များလှပါသည်။

မူလက အရေးအပတ်ကုန်ဆွဲလုပ်ထားသော အလုပ်
ကုန်များကိုလည်း တကုန်ခင်းက အရေးအပတ်များကို
ပုံပေးပိုင်ကုန်သောကြောင့် အစာအာဟာရနှင့် အချိန် မရှိတော့။
သွားရင်းလဟင်း ပေးပေးရင်းပေးပေးပြီးနိုင်ပေးတော့မည်။

ထို့ကြောင့် သင်္ကြန်ထွင်ကာလ တောင်စွန်း၊ ဓမ္မဒုတိယတောက
ပထမအကြိမ် (၇)ကုန်ခင်း၊ ပေါက်ခေတ်၊ ကျောင်းတိုက်
သင်္ကြန်ထွင် (၇)ကုန်ခင်း၊ ကုန်ကုန်မို့၊ ရွှေဥပင်တောက
သင်္ကြန်ထွင်တကုန်ခင်းကို လှည့်လည်သွားလာရင်း ဤအစာအာ
ဟာရ အမျိုးမျိုးပေး ခုဆောင်းပါသည်။

ကုန်ကုန်တကုန်ခင်း ပြီးသည်နှင့် ကုန်ပြည်နယ်၊
ကျိုင်းတုံ တကုန်ခင်းကိုအကြံထွင် မှတ်စုမှတ်ကုန်များ မြန်မာ
ဘောင် ခုဆောင်းခဲ့ပါသည်။

ညတကုန်ခင်းကိုသေး၍ နေ့လည်ခင်း အလုပ်ဆွဲက
သည် ဤကုန်ပိုင်းကထွင် ဤအစာအာဟာရ အစာအာ
ဟာရ ပြန်ပါသည်။

ဤအစာအာဟာရ တကုန်ခင်းဝင် မဟာဂါမုဒ္ဒါပေါ်တင်က
နေသည် အကုန်ကြော့ကို လှည့်လည်၊ ကျေးဇူးတော်ကုန်

ဆရာတော်များ၏ ကျေးဇူးကြောင့်ကို လည်းကောင်း၊ မိဘ
နှစ်ပါးနှင့် ပစ္စည်းလေးဟာ ထောက်ပံ့လှူဒါန်းကြသည့် ဒကာ၊
ဒကာမများ၏ ကျေးဇူးကြောင့်ကို လည်းကောင်း တတ်နိုင်
သမျှ ပန်လည်းဆပ်ပါ၏။

"အဂေ" အခု တရားဟော၊ တရားပြသ၊ သနားတဝန်
များကို ဘာတစ်ခုမျှ မကျန်တောင့် လုပ်ပါ။ အခုနေ့ကို
တရား ဟောနေ့ကို နေ့မှတ်မနေပါနဲ့၊ အလည်းကောင်းပါ" ဟု
တပည့်ဆုံမညွှန်သော ကျေးဇူးတော်ရှင် ဓမ္မဒူတဆရာတော်
ဘုရားကြီး၏ ကျေးဇူးကြောင့်လည်း ဤအတုပေးသားခြင်း
မိမိ ပန်လည်းဆပ်ပါ၏။

သတ္တဝါတစ်ပါး အမှန်တရားကို တွေ့မိနိုင်ကြပါစေ။

ဓမ္မဒူတ ဆရာတော်သည်
ဓမ္မာဝရိယ၊ ဘိဒော၊ ဆင်အေ (သိရိလင်္ကာ)
ဆရာ - ကောင်းတုံမြို့။

အပါယ်တံခါး ပိတ်ထားကြစို့

တရားအမည်

ဒီနေ့ နေ့လယ်ပိုင်းမှာ တရားစခန်း ဝင်ရောက် တရား ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြတဲ့ ယောဂီများကို ဘုန်းကြီး “အပါယ် တံခါး ပိတ်ထားကြစို့” ဆိုတဲ့အမည်နဲ့ အလုပ်ပေးတရား တစ်ပုဒ် ဟောကြားပေးပါမယ်။ “အပါယ်ပိတ် တရား” လို့လည်း တိုတိုမှတ်ချင်မှတ်ထားကြပေါ့။ အဓိက အားဖြင့်တော့ အပါယ် ဘေး ဒုက္ခတွေက လွတ်မြောက်အောင် အပါယ်မကျအောင် ဘယ်လိုကျင့်ကြံ အား ထုတ်နေထိုင်ရမယ်ဆိုတာကို နည်း ပေးလမ်းပြပြုဖို့ပါပဲ။

ကျိမ်တံခါး ကျိမ်ပိတ်

အိမ်နဲ့ယာနဲ့ နေထိုင်ကြတဲ့ လူသားတွေဟာ ပြင်ပ က သူ့ခိုးဓားပြ ဘေးရန်တွေ၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ မှက်၊ ခြင်၊ ယင်တို့ရဲ့ ဘေးရန်တွေကို ကြောက်ကြ လန့် ကြလို့ ညမိုး ချုပ်ရင် အိမ်တံခါးတွေ လုံခြုံအောင် ပိတ် ထားကြပါတယ်။ ဘာသဘောလဲဆိုရင် ကိုယ်နဲ့ ကိုယ့် မိသားစုရဲ့ အသက်အိုး အိမ်စည်းစိမ်တွေကို လုံခြုံစေချင် တဲ့သဘောပါ။ စိတ်ချလက် ချ နေချင်တဲ့သဘောပါ။

ကိုယ့်ရဲ့ လုံခြုံရေးအတွက် ကိုယ့်အိမ်တံခါးကိုယ်ပိတ် ကြရပါတယ်။ တံခါးစောင့်တွေ၊ ဒရဝမ်တွေ ငှား ထားပြီး အပိတ်ခိုင်းတာဟာလည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ပိတ်တဲ့ သဘောပါပဲ။ ဘယ်သူကမှ ကိုယ့်အိမ်တံခါး လာ မပိတ်ပေး ပါဘူး။

အခု အပါယ်တံခါးဆိုတာကိုလည်း ကိုယ့်အတွက် ဘယ်သူမှ ပိတ်မပေးနိုင်ပါဘူး။ ကိုယ့်အပါယ်တံခါး ကိုယ့် ဘာသာကိုယ် ပိတ်ရမှာပါ။

နည်းလမ်းပြကံသာ

ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ဗုဒ္ဓတရားတော်က ကိုယ့်အားကိုယ် ကိုး တရားဝါဒပါ။ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်က “ငါ ဘုရားက ဟောပြန်ရုံတင် ဟောပြန်နိုင်တယ်၊ လိုက်နာကျင့်ကြံ ဖို့က သင်တို့ တာဝန်” လို့အတိအလင်းဟောထားပြီးသားပါ။

အပါယ်ဘေး ဒုက္ခတွေကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားက “လွတ်စေ” လို့ မပြဋ္ဌာန်းနိုင်သလို “ကျစေ” လို့လည်း အမိန့် မချနိုင်ပါဘူး။

ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်ယူရမှာမို့ အခု ယောဂီများကို ဘုန်းကြီးက အပါယ်ဘေးက လွတ်ရာ လွတ်ကြောင်း နည်း လမ်းကောင်းတွေ ဟောပြောပေးပါမယ်ကျွတ်ချင်လွတ်ချင် ကြတဲ့ ယောဂီများက ဒီအတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်ကြံကြဖို့လိုပါ တယ်။

ဘုံဘဝ သုံးမျိုး

သတ္တဝါတွေ မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ ဒီ ၃၁-ဘုံလောက ကြီးကိုဗုဒ္ဓဒေသနာတော်များအရအကြမ်းဖျင်းခွဲခြမ်းစိတ် ဖြာကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘုံဘဝ သုံးမျိုးတွေ ရမှာပါသုခဘုံရယ်၊

ဒုက္ခဘုံရယ်၊ သုခဒုက္ခရောနှောတဲ့ ဘုံရယ်လို့ ဘုံဘဝသုံး
မျိုးကို ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် လွယ်လွယ်မှတ်လိုက်ပါ။

သုခဘုံဆိုတာနတ်ပြည်(၆)ထပ်နဲ့ ဗြဟ္မာ့ပြည်(၂၀)
ပါ။ နတ်ဗြဟ္မာများ ရောက်ရှိနေကြတဲ့ ဘုံဘဝ၊ နတ်ပြည်၊
ဗြဟ္မာ့ပြည်ဆိုတာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုရဲ့ အကျိုးတရားတွေကို
ခံစားရတဲ့နေရာဖြစ်လို့ ချမ်းသာမှု များပါတယ်။ စိတ်ချမ်းသာ
ကိုယ်ချမ်းသာနဲ့ ချမ်းသာ သုခတွေ ခံစားရတဲ့ ဘုံဌာနမို့ သုခ
ဘုံလို့ သတ်မှတ်နိုင် ပါတယ်။

ဒုက္ခဘုံဆိုတာက ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရ-
ကာယ်လို့ ခေါ်ကြတဲ့ အပါယ်လေးဘုံပါ။ အပါယ်ငရဲရောက်
နေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေမှာ ချမ်းသာသုခဆိုတာ မရှိသလောက်
ပါပဲ။

အချိန်တိုင်း အချိန်တိုင်းလိုလို စိတ်ရောကိုယ်ရော ပြု
ငြင် ပင်ပန်းကြရပါတယ်။ ဆင်းရဲကြရပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့
အပါယ်လေးဘုံကို ဒုက္ခဘုံလို့ ပြောရပါမယ်။

ဒုက္ခသုခ ရောတဲ့ဘုံဆိုတာက အခု ဘုန်းကြီးတို့
နေကြတဲ့ လူ့ဘုံဌာန လူ့လောကပါ။ လူ့အဖြစ်ကိုရနေကြသူ

တွေဟာတစ်ခါတလေဆင်းရဲကြရတာရှိသလိုတစ်ခါတလေ
မှာ ချမ်းသာကြတာ ရှိပါတယ်။

စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲဖြစ်ကြတာ ရှိသလို စိတ်
ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ ဖြစ်ကြတာလည်း ရှိပါတယ်။အဲဒီ
လို ဆင်းရဲချမ်းသာ ရောထွေးနေလို့ လူ့ဘုံကို သုခ ဒုက္ခ
ရောတဲ့ဘုံလို့ ဆိုပါတယ်။

မုက်မုတ်လောကကို ကြည့်

ဘုန်းကြီးတို့ အဲဒီဘုံဘဝ သုံးမျိုးကိုမျက်မြင်လောက
နဲ့ မှန်းဆကြည့်လိုက်ရင်လည်း သိသာပါတယ်။

အချို့အချို့သော လူများဟာ စားဝတ်နေရေး၊ စီးပွား
ရေး၊ ပညာရေး ဘယ်ဘက်ကမှ ချို့တဲ့တာ ချို့တဲ့တာ မရှိလို့
စိတ်ရောကိုယ်ပါ ချမ်းသာကြပါတယ်။ လူချမ်းသာတွေပေါ့။

တချို့ကျတော့လည်းအစစအရာရာဘယ်နေရာမှာမှ
အဆင်ပြေတာ မရှိပါဘူး။ စားဝတ်နေရေး၊ လူမှု ရေး၊ပညာ
ရေးစတာ အားလုံးမှာ သူများတွေအောက် ရောက်နေကြ

တယ်။ တစ်နေ့စားဖို့ တစ်နေ့တောင် နပ် မမှန်ချင်ဘူးဒုက္ခ
ရောက်နေကြတာရှိပါတယ်အဲဒီလိုလူတွေကျတော့ဒုက္ခ
သား လူဆင်းရဲတွေပေါ့။

တချို့ကျတော့ မရှိမရှား၊ လူလတ်တန်းစားတွေ ပေါ့။
သိပ်လည်း မချမ်းသာ၊ သိပ်လည်း မဆင်းရဲ၊ စားနိုင်
သောက်နိုင်၊ ဝတ်နိုင်သူတွေလေ။ သုခ-ဒုက္ခရောထား တဲ့
လူလတ်တန်းစားတွေလို့ ပြောရမှာပါ။

ဒီသဘောပါပဲလူချမ်းသာ၊လူဆင်းရဲ၊လူလတ်တန်း
စား သုံးမျိုး ကွဲပြားသလို သတ္တဝါတွေ နေကြတဲ့ (၃၁)ဘုံ
လောကကြီးဟာလည်း သုခဘုံ၊ ဒုက္ခဘုံ၊ ဒုက္ခ သုခ ရော
တဲ့ဘုံလို့ သိသာထင်ရှားနိုင်ပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ပြန်ပြီးအာရုံပြုပါ။ နတ်ပြည်
ဗြဟ္မာ့ပြည်သည် ချမ်းသာများလို့ သုခဘုံ၊ အပါယ်လေးဘုံ
သည် ဆင်းရဲခြင်းတွေ ပြည့်နေလို့ ဒုက္ခဘုံ၊ လူ့ဘုံ ဌာန၊လူ့
လောကသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မကွဲတူမျှ ရောနှောနေကြလို့
သုခ-ဒုက္ခဘုံလို့ သိသွားပါပြီနော်။

အပါယ်ကျမှာ ကြောက်

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ် ဆုတောင်းကြတယ်။ အပါယ်
လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုး ငါးပါးမှ
ကင်းလွတ်ကြရပါလို့၏လို့ ဘာလို့ ဆုတောင်း ကြသလဲ။
အပါယ်ကျမှာ ကြောက်လို့။ ကြားဖူးနားဝနဲ့ တင် အပါယ်
ဒုက္ခကို ကြောက်လန့်ကြလို့ပါ။

ဒီယောဂီတွေထဲမှာ အပါယ်ငရဲကို စရိတ်ငြိမ်း ပို့ ပေး
မယ်။ သွားချင်တဲ့လူရှိရင် ပြောပါလို့ မေးကြည့်။ ဘယ်သူမှ
မသွားချင်ဘူး။ မရောက်ချင်ဘူး။ အပါယ်ကျမှာငရဲကျမှာကို
လူတိုင်းလူတိုင်း ကြောက်ကြပါ တယ်။ အားလုံးဆိုကြည့်ပါ။

🌸 အပါယ်ဒုက္ခ လွန်ဆိုးလှ ကြောက်ရ၊ လန့်ရမည်။

အပါယ်ဒုက္ခသည် အလွန်ဆိုးပါတယ်။ လူ့ဘဝမှာ
တွေ့ကြုံဖူးတဲ့ အဆိုးဆုံးလို့ ဆိုရမယ့် ဒုက္ခတွေထက်ကို
အဆပေါင်းများစွာ ဆိုးပါတယ်။ ဒုက္ခတကာဒုက္ခတွေထဲမှာ
အဆိုးဆုံးဟာ အပါယ်ဒုက္ခပါ။

ဒါကြောင့်မို့ အပါယ်ကျမှာ လူတိုင်းကြောက်ကြ တာ မဆန်းပါဘူး။ ကြောက်လည်း ကြောက်ရမှာပါ။ လန့်လည်း လန့်ရမှာပါ။ မကျရောက်အောင်လည်း တတ် နိုင်သမျှ ကြိုး စားရမှာပါ။

ဂျီသင့်တဲ့ အကြောက်တရား

လောကမှာ ရှိသင့်တဲ့ အကြောက်တရားနဲ့မရှိသင့်တဲ့ အကြောက်တရားလို့ ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီများ ခွဲခြားပြီး သိပါ။

အကုသိုလ် ဒုစရိုက်တွေ ပြုရမှာကို ကြောက်တဲ့ အကြောက်တရားဟာ ရှိသင့်တဲ့ အကြောက်တရားပါ။ အပါယ်ငရဲကျမှာကိုကြောက်လန့်တာဟာရှိရမယ့်အကြောက် တရားပါ။

ကောင်းတာတွေ ပြုဖို့၊ ဒါန သီလ ဘာဝနာတရား တွေကြိုးစားဖို့ ကြောက်တယ်။ ကောင်းတာလုပ်လို့ ကဲ့ရဲ့ ခံရမှာကို ကြောက်တယ်။ တရားအားထုတ်ရမှာ၊ တရား ထိုင်ရမှာကို ကြောက်တယ်ဆိုတာက မရှိသင့်တဲ့၊ မရှိရမယ့် အကြောက်တရားပါ။

ငရဲကျမှာလည်း မကြောက်ဘူး။ အပါယ်ရောက်မှာ
လည်း မကြောက်ဘူး။ အကုသိုလ် ဒုစရိုက်တွေ မကောင်း
တာတွေပြုရမှာကိုလည်းမကြောက်ဘူးဆိုရင်တော့အဲဒီလူ
ဒုက္ခရောက်ပါပြီ။ သေသည်၏အခြားမဲ့မှာအပါယ်ငရဲကျိန်း
သေ ဧကန်ရောက်ပါပြီ။ ဧကန်မုချ ဒုက္ခတွေ့တော့မှာပါ။

ကြောက်သင့်တာကို ကြောက်ပြီး မကြောက်သင့်
တာကို မကြောက်မှ ဒုက္ခလွတ်ပါမယ်မကြောက်သင့်တာကို
ကြောက်နေပြီး ကြောက်သင့်တာကို မကြောက် ရင်တော့
ဒုက္ခရောက်ပါမယ်။

တရားထိုင်ရာမှာ ကြောက်သူများ

ဘုန်းကြီးတို့ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်လှည့်ပြီး တရား
ဟောနေ တရားပြနေတော့ လူပေါင်းစုံနဲ့ တွေ့ရပါတယ်။
တချို့က တရားထိုင်ရမှာ ကြောက်တယ်-တဲ့။

ဘာဖြစ်လို့လဲ. . မေးကြည့်တော့ရူးမှာစိုးလို့တဲ့တချို့
ကလည်း မလှုပ်ရဘူး၊ မရွှေ့ရဘူးဆိုလို့တဲ့။ တချို့ ကလည်း
တစ္ဆေတွေ၊ သရဲတွေ မြင်မှာစိုးလို့-တဲ့။ အမျိုး မျိုး တွေးပြီး
ကြောက်နေကြတာလေ။

နည်းလမ်းမှန်၎င်း ကြောက်စရာ မဟုတ်

ဘုန်းကြီးတို့လည်း ခဏ ခဏအာပေါက်အောင်ပြော
ရလွန်းတော့ ပြောကို မပြောချင်တော့ဘူး။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
ဟောကြားတဲ့ တရားစစ် တရားမှန်က ဘာမှ ကြောက်စရာ
မလိုပါဘူး။

စနစ်တကျ နည်းမှန်လမ်းမှန်သာ အားထုတ်ရင်အရူး
ရောဂါတောင် ပျောက်ပါတယ်။ ရူးတယ်ဆိုတာက တရား
မရှိမှတ်ဘဲ စိတ်ကူးယဉ်တဲ့နောက်ကို ပါသွားလို့ ရူးတာပါ။
နည်းလမ်း မမှန်ကန်လို့ ရူးတာပါ။

ဘုန်းကြီးတို့ တရားပြတဲ့နေရာမှာ မလှုပ်ရဘူး။ မရွှေ့
ရဘူးလို့ တစ်ခါမှ မပြောပါဘူး။ သိပ်ပင်ပန်း သိပ် ဆင်းရဲ
လာရင် ပြောင်းခွင့် ပြင်ခွင့်ပေးပါတယ်။ သည်းခံနိုင်ရင်တော့
သည်းခံနိုင်သလောက် အောင့်အည်းသည်း ခံ ရှုပါ။

ဘယ်လိုမှ သည်းမခံနိုင်တော့ရင် ရှုမှတ်ရင်းနဲ့ပြောင်း
ရွှေ့ပြီး ရှုပါလို့သာ ဟောပြောပါတယ်။ ကြောက်စရာ
မဟုတ်ပါဘူး။ ကြားဖူးနားဝနဲ့ ကြောက်လန့်ပြီး တရား

အပါယ်တံခါး ပိတ်ထားကြစို့

အားမထုတ်ဖြစ်ရင် ကိုယ့်အတွက် နစ်နာပါတယ်။ အသေ
အချာ လေ့လာပြီး ရှုမှတ် အားထုတ်ရမှာပါ။

အခု အသေးအဖွဲဒုက္ခလေးတွေကိုကြောက်ပြီးတရား
အားမထုတ်ရင်အပါယ်ငရဲဒုက္ခကြီးတွေနဲ့တွေ့တတ်ပါတယ်။
ကြောက်ရမှာက အပါယ်ဒုက္ခကိုကြောက်ရမှာလို့ယောဂီ
များ အမြဲမှတ်ထားပါ။

အပါယ်လေးဘုံဆိုတာ

အပါယ်လေးဘုံဆိုတာ မကောင်းတဲ့ဒုဂ္ဂတိဘုံသား
အကုသိုလ်သမားတို့ရဲ့ လားရောက်ရာ တည်နေရာ ဖြစ်တဲ့
ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်ဆိုတဲ့ ဘဝများ ကို
ပြောတာပါ။

ငရဲသားတို့ရဲ့ ငရဲဘုံဆိုတာ သီးသန့်ရှိပါတယ်။ ကျန်
တဲ့ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာတို့က သီးခြားဘုံဌာန မရှိပါ ဘူး။ လူ
တွေနဲ့ ရောနှောပြီး လူ့ဘုံမှာသာ ကပ်ရပ်မှီခိုနေ ကြရပါ
တယ်။

တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ ဘဝဟာ တိရစ္ဆာန်ဘုံပါ။ ပြိတ္တာတွေ
ကပ်ရပ်နေတဲ့ သစ်ပင်၊တောတောင်၊လျှိုမြောင်ချောက်ကြား
တွေဟာ ပြိတ္တာဘုံပါပဲ။

အသူရကာယ်လို့ ခေါ်ရတဲ့ အသူရာတွေကလည်း နတ်မျိုးနတ်နွယ်ဖြစ်ပေမယ့် နတ်စည်းစိမ် မရှိဘဲ ဆင်းရဲခဲ နေရတဲ့ သတ္တဝါတစ်မျိုးပါပဲ။ သူတို့ရဲ့နေရာက ကိုယ် နေဖူး တဲ့အိမ်ရဲ့ နံရံတွေ၊ ခြံခတ်လမ်းဆုံတွေ၊ ခြံတံခါးတွေမှာ တည်ရှိနေထိုင်ကြရပါတယ်။ သက်တမ်းလည်း မမြဲပါဘူးလို့ အကျဉ်းအားဖြင့်သာ မှတ်ထားပါ။

အချုပ်ပြောရရင်အပါယ်လေးဘုံဆိုတာဒုက္ခခံနေရတဲ့ သတ္တဝါတွေနေတဲ့ဘုံပါ။ မကောင်းတဲ့ဘုံပါ။ မလားမရောက် ရအောင်ရှောင်ရှားပယ်ခွာသင့်တာမို့အပါယ်ဘုံလို့ခေါ်ဝေါ် ကြတာပါ။

ဘယ်လို ဒုက္ခကြီးသလဲ

အပါယ်ဒုက္ခ ဘယ်လောက်ကြီးတယ်၊ ဘယ်လို ဒုက္ခ ခံရတယ်ဆိုတာ ငယ်စဉ်ကတည်းက ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ် ကြားဖူးသိဖူးမှာပါ။ မိဘဆရာသမားတွေရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် အနည်းနဲ့အများတော့ သိထားကြမှာပါ။

ငရဲကျတယ်ဆိုရင် ငရဲထိန်းတွေက ဓားတွေ လှံ တွေ နဲ့ ထိုးခုတ်မယ်။ ငရဲခွေးတွေက ကိုက်မယ်။ ငရဲကျီး တွေက

ထိုးဆိတ်မယ်။ ငရဲမီးလျှံတွေက လောင်ကျွမ်း မယ်။ သံ
ရည်ပူတွေထဲ ပစ်ချခံရမယ်။ ပါးစပ်ထဲသံရည်ပူတွေလောင်း
ထည့်မယ်။ တစ်ထွာလောက် တစ်တောင် လောက်ရှိတဲ့ ပိုး
လောက်တွေ ကိုက်ခဲမယ်။

ခံရချက် မသက်သာပါဘူး။ စက္ကန့်နဲ့အမျှ မိနစ်
မလပ် နာရီမခြားအောင်ဒုက္ခတွေတစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုးခံရမှာပါ။
ဒါပေမယ့် အကုသိုလ်ကံ မကုန်မချင်း မသေ နိုင်ပါဘူး။

သေချင်လောက်အောင်ဒုက္ခရောက်သော်လည်းမသေ
ရပါဘူး။ သွေးရဲသံရဲနဲ့ ဒုက္ခတွေထဲမှာ အော်ဟစ် ညည်းညူ
ပြီး မချီမဆန့် ခံရပါတယ်။ တစ်စက်လေးမှ ချမ်းသာခွင့်မရ
အချိန်တိုင်း ဆင်းရဲနေရတာဟာ ငရဲ ပြည်မှာ ခံရတဲ့ဒုက္ခပါ။
အင်မတန် ကြောက်စရာကောင်း တဲ့ဒုက္ခပါ။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ခလုတ်တိုက်လို့ ခြေမလေး
ကွဲသွားတာတောင် အမယ်လေး၊ အဘလေး အော်ဟစ်ကြ
တယ်၊ ဘုရားတကြတယ်ဆိုရင် အနာပေါ် အနာဆင့် ပြီး
အရိုက်အနှက်၊ အထိုးအခတ်ခံ၊ ညှင်းဆဲခံရတဲ့ ဒုက္ခ ဆိုရင်
ဘယ်လောက်တောင် ဆိုးလိုက်မလဲလို့ စဉ်းစား သာ ကြည့်
ကြပေတော့နော်။

တိဂုဏ်နှစ်ပါး ဆိုးဒုက္ခ

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် တိရစ္ဆာန်ဘဝမှာ တောတွင်း ဥပဒေပဲ ရှိတယ်။ နိုင်ရာစား၊ အင်အားကြီးသူက အင်အား နည်းသူကို စားတမ်းပဲ၊ သနားတာ၊ ငဲ့ညှာတာ၊ ကိုယ်ချင်းစာ တာတွေ မရှိဘူး။

တစ်ကောင်နဲ့ တစ်ကောင် သတ်ကြဖြတ်ကြ စား သောက်ကြနဲ့ အသက်ရှင်ဖို့ကို အတော်ကြိုးစားရတယ်။ အစာရေစာ ရှာဖွေရတဲ့ ဒုက္ခ၊ ရာသီဥတု အအေးအပူ ဒုက္ခ၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်အစားမခံရအောင်ပြေးလွှားနေရတဲ့ဒုက္ခ။ . ဘယ်မှာ သက်သာရာရှိလို့လဲ။

တိရစ္ဆာန်အချင်းချင်းကြောင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြောင့်ကြောက်လန့်ဆင်းရဲရတဲ့အထဲလူသားတွေကြောင့် ဖြစ်ရတဲ့ ဒုက္ခတွေလည်း နည်းမယ် မထင် ဘူးနော်။

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တွေ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အသင်းက ထုတ်ပြန်တဲ့သတင်းတစ်ခု ဘုန်းကြီး ဖတ် လိုက် ရတယ်။ လူတွေက ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်လို့ တချို့ တိရစ္ဆာန် တွေ မျိုးတောင်တုံးကုန်ပြီ-တဲ့။

တောဆင်ရိုင်းတွေကိုလည်း အစွယ် လိုချင်လို့ သတ်
ကြ၊ ကျားတွေ ကျားသစ်တွေကိုလည်း အရေခွံ လို ချင်လို့
သတ်ကြ၊ ရေထဲက ဖျံတွေ၊ လင်းပိုင်တွေ ငါးမန်း တွေကို
လည်း သတ်ကြနဲ့ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ရတာ ဘယ် လောက် ဆိုး
သလဲ။ ဒုက္ခတွေ များလိုက်တာနော်။

ဘုန်းကြီး ရခိုင်ရိုးမဘက် တရားဟော ရောက်
တော့ မေးကြည့်တယ်။ ကျားတွေ၊ ဆင်တွေ မရှိဘူးလားလို့
မေးတော့ သူတို့က ပြောကြတယ်။ “အရှင်ဘုရား၊
အရင်တုန်းကတော့ လူက ကျားကိုက်မှာ ကျားဆွဲမှာ
ကြောက်ရတယ်။ အခုတော့ လူကို ကြောက်လို့ ကျားတွေ
ပြေးကုန်ပြီဘုရား” တဲ့နော် ‘မသေချင်တဲ့ကျားတောပြောင်း’
လို့တောင် စကားပုံကို ပြင်ရမလိုဖြစ်နေပြီ။

လူနားမှာနေတဲ့ ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်တွေလည်း ဘယ်
လောက်ပင်ပန်းသလဲ ကြည့် . . . နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း မနား
ရဘူး။ နေပူ မိုးရွာ ရှောင်လို့ မရဘူး။ ခိုချင်ကပ်ချင် နားချင်
လို့ မရဘူး။ အရိုက်ခံရ အနှက်ခံရ ၊ အင်အား မရှိတော့
အစားခံရသေးတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ဒီလောက်ဆိုရင် တိရစ္ဆာန် တွေ
ရဲ့ဒုက္ခကိုသဘောပေါက်လောက်ပါပြီတိရစ္ဆာန်ဘဝဖြစ်ရ
မှာ ဘယ်လောက်ကြောက်စရာ ကောင်းတယ် ဆိုတာကို
နားလည်နိုင်ပါပြီ။ နောက်တစ်မျိုး ကြည့်ရအောင်။

ပြိတ္တာဘဝ ဆိုးဒုက္ခ

ပြိတ္တာဘုံဘဝ ရောက်သွားရတဲ့ သတ္တဝါ၊ ပြိတ္တာ
တွေဟာအမြဲတစေငတ်မွတ်ခေါင်းပါးပြီးဆာလောင်နေရပါ
တယ်။ အစာငတ်၊ ရေငတ်၊ အငတ်ဘေး ဆိုက်နေပါတယ်။

လူတွေ ပစ်ထားတဲ့ ထမင်းလုံးတွေ၊ အညစ် အကြေး
တွေ၊ တံတွေး၊ သလိပ်၊ နှပ်စတာတွေကို ရှာဖွေပြီး စား
သောက် အသက်ရှင်နေရပါတယ်။

ထမင်းစေ့လေး တစ်လုံး၊ ရေကလေး တစ်ပေါက်
လောက် ရဖို့၊ စားရဖို့အရေး အပြေးအလွှား အလှ အယက်
ရှာကြရပါတယ်။ စားရပြန်တော့လည်းဘယ်မှာဝပျံ့မလဲပိန်
ချိုးခြောက်ကပ် ညှိုးနွမ်းပြီး အူတကြုတ် ကြုတ်နဲ့ဆာလောင်
နေရတာ ပြိတ္တာတွေရဲ့ဒုက္ခပါ။

တစ္ဆေ သဂဲ ထင်ဖြ

အချို့ပြိတ္တာတွေက ကုသိုလ်ကောင်းမှု လိုချင်လို့ ဖြစ်စေ၊ စားချင်သောက်ချင်လို့ဖြစ်စေ မိမိရဲ့ဆွေမျိုး ညီအစ်ကို မောင်နှမ၊ မိဘသားချင်းများကို ကိုယ်ထင်ရှားပြရင်တွေ့မြင်ရတဲ့သူတွေက တစ္ဆေသရဲဆိုပြီး ကြောက်လန့်ကြတယ်။

ဆိုးရွားတဲ့ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်တွေ၊ ကြောက်လန့်စရာ အသွင်တွေနဲ့တွေ့မြင်ကြရတာဟာသူတို့ရဲ့ဘဝပေးဒုက္ခတွေပါ။ အကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် ရရှိခံစားနေရတဲ့ဒုက္ခတွေပါ။

ဘုန်းကြီးသေ တစ္ဆေအနိုင်နိုင်

ရှေးဆရာတော်ကြီးများက ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ် မလေးစားတဲ့ရဟန်းတွေပေါ့တီးပေါ့ဆသာသနာမှာနေကြတဲ့ရဟန်းတွေကို ဆုံးမတဲ့အခါ “ကိုယ်တော်တို့ သတိထား ကြ၊ ‘ဘုန်းကြီး သေရင် တစ္ဆေအနိုင်နိုင်’ဖြစ်လိမ့်မယ်” လို့ဆုံးမပါတယ်။

တစ္ဆေဘဝပြိတ္တာဘဝဆိုတာအပါယ်လေးဘုံမှာတော့ ကံအကောင်းဆုံး၊ အသက်သာဆုံးလို့ ပြောရမှာပါ။ သူက အမျှဝေလို့ သာဓုခေါ်ရင် ကျွတ်နိုင်လွတ်နိုင်ပါသေးတယ်။

ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် ရက်ပိုင်းလပိုင်းအတွင်းမှာ ကျွတ်လွတ်ခွင့် ရှိနိုင်ပါတယ်။ ငရဲတိရစ္ဆာန်တို့လို့သက်တမ်း မမြဲပါဘူး။ ကမ္ဘာနဲ့ချီပြီး သက်တမ်း ရှည်တဲ့ ပြိတ္တာတွေရှိ သလို အချိန်တိုတိုနဲ့ ကျွတ်လွတ်နိုင်တာ လည်း ရှိလို့ တော် သေးတယ်လို့ ပြောရမယ်ပေါ့။

ဝိနိပါတိက အသူရာတို့ဟာလည်း ကံအားလျော် စွာ ဖြစ်လာကြတာမို့ သက်တမ်းမမြဲပါဘူး။ တချို့က ၇-ရက်၊ တချို့က ၁၅-ရက်၊ တစ်လ၊ နှစ်လကနေ လူတို့ ရဲ့ အာယု ကပ်လုံး ဒုက္ခခံရတာတွေ ရှိတယ်နော်။

လယ် မထွန်နိုင်၊ နွား မကျောင်းနိုင်၊ ရွှေငွေဖြင့် အရောင်းအဝယ်လည်းမလုပ်နိုင်ကြလို့အစားအသောက်က အစ ဒုက္ခရောက်ကြပါတယ်။ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်တွေကို မျက်စိရှေ့မှာမြင်တွေ့နေရပေမယ့်အနားရောက်နေပေမယ့် မစားမသောက်နိုင်ကြပါဘူး။

တစ်ခါတလေ ကလေးသူငယ်တွေ၊ လူမမာတွေ ကို ပူးကပ်ပြီးတော့ ခြောက်လှန့်ပြီးတော့ တင်စာ ပ၊စာ ရှာကြံ စားကြရတာပါ။ အဲဒါလည်း အင်မတန် စွမ်းနိုင်မှ ပါ။ တော်ရုံ လောက်နဲ့တော့ မရပါဘူး။

အဲဒီလို ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယ်တွေ
ရဲ့ဒုက္ခတွေဟာကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင်ကိုဆင်းရဲ
ကြရပါတယ်။

မသိမမြင်ကြ၊ မတွေးမိကြလို့သာ မကြောက်လန့်
ကြတာပါ။ သိမြင်ကြတဲ့သူတွေကတော့သိပ်ကိုကြောက်လန့်
ကြလို့ အပါယ်ဘဝ မရောက်ချင်ကြပါ။ အပါယ် ဘေးဒုက္ခ
တွေက လွတ်ချင်ကြပါတယ်။ လွတ်အောင်လည်းတတ်နိုင်
သမျှ ကြိုးစားအားထုတ်ကြရမှာပါ။

အပါယ်ဒုက္ခ လွတ်အောင်

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် အပါယ်လေးဘုံသည် ဒုက္ခ ဘုံ၊
အမြဲတမ်း ဆင်းရဲဒုက္ခခံနေရတဲ့နေရာဒါကြောင့်အသိဉာဏ်
ရှိတဲ့သူမှန်ရင် ဘယ်သူမှ အဲဒီနေရာကို မရောက်ချင်ဘူး။
ရောက်သွားမှာ ကြောက်ကြတယ်။

ဘုရားရှိခိုးတိုင်း အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်
ပြစ်ရှစ်ပါးမှ လွတ်မြောက်ရပါလို့၏။ အပါယ်ဘေးမှ ကင်း
ဝေးရပါလို့၏။ ဆင်းရဲနှင့် ငရဲမှ ကင်းဝေးကြရပါ လို့၏လို့
တဖွဖွဆုတောင်းကြတာပေါ့အပါယ်ကျမှာကြောက်လို့လေ။

ဘုန်းကြီးကို တစ်ခါတုန်းက ယောဂီဒကာကြီး တစ်ယောက် လျှောက်ဖူးတယ်။ “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော် တော့ တရားအားထုတ်နေတာ နိဗ္ဗာန်မရသေးရင်နေပါစေ၊ အပါယ်မကျရင်တော်ပါပြီလို့အားထုတ်နေတာပါဘုရား”တဲ့၊ အပါယ်ဘေးက ကင်းဝေးကြောင်း တရားများများဟောပေး ပါ ဘုရား”တဲ့၊ သူက လျှောက် ထားတယ်။

ဘုန်းကြီးလည်း ဒါကို အမြဲတမ်း မှတ်မိနေတယ်ဒါ ကြောင့် ယောဂီတွေကို ဒီနေ့ အပါယ်တံခါး ပိတ် ထားတဲ့ နည်းလမ်း၊ အပါယ်မကျအောင် ရှုပွားအားထုတ် တဲ့နည်း လမ်းတွေကို ဟောပေးမလို့ပါ။ နာရုံနဲ့တော့မရဘူး။ ကျင့်ကြံ အားထုတ်မှ ရမှာနော်။

 အကုသိုလ်က အပါယ်ချ

ဒုက္ခ ဆင်းရဲသည်။

မကောင်းကျိုး ဆင်းရဲမှန်သမျှကို ဖြစ်စေတဲ့ အကြောင်းတရားဟာ အကုသိုလ်ပါ။ အကုသိုလ်ကြောင့် အပါယ်ဘေးသင့်ရတယ်။ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေဖြစ်ရပါတယ်။

ငရဲ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်ခေါ်တဲ့ အပါယ် လေးဘုံကိုရောက်သွားကြတဲ့သူတွေဟာ သူတို့ပြု ထားတဲ့

အကုသိုလ်က ပို့လိုက်တာပါ။ ဒုက္ခတွေကို ဘယ် သူက ဖန်တီးထားသလဲဆိုရင်လည်း သူတို့ရဲ့အကုသိုလ်က ဖန်တီးထားတာလို့ ပြောရပါမယ်။

အကျဉ်းထောင် ဘယ်သူဆောက်

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် လူ့ဘောင် လူ့လောကမှာ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်တဲ့သူတွေ၊ ဆိုးသွမ်းမိုက်ရိုင်းတဲ့သူ တွေကို ချုပ်နှောင်ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းထားတဲ့ အကျဉ်းထောင်တွေရှိတယ်။ ဒီအကျဉ်းထောင်တွေ ဘယ်သူဆောက်သလဲ။ အစိုးရတွေက ဆောက်တာမဟုတ်ပါဘူး။ အကျဉ်းသားတွေ ဆောက်တာလို့ပြောမှ မှန်ပါလိမ့်မယ်။

အကျဉ်းသား ရာဇဝတ်သားဆိုတာ မရှိရင် အကျဉ်းထောင် မလိုပါဘူး။ အကျဉ်းသား၊ ရာဇဝတ်သား တွေ ရှိနေလို့ အစိုးရတွေက အကျဉ်းထောင် ဆောက်ရ တာပါ။ သူတို့ရဲ့ပြစ်မှုတွေဆိုးမှုတွေက သူတို့ကို အကျဉ်းထောင်ထဲ ရောက်အောင် ခေါ်သွားတာပါ။ အကျဉ်း ထောင်ထဲပို့လိုက်တာပါ။

အဲဒီလိုပါပဲ။ အကုသိုလ် ဒုစရိုက်ကံတွေကမကောင်း
 မှုတွေ ပြုထားတဲ့သူတွေကို ငရဲပြည်ပို့ပြီး ငရဲဒုက္ခတွေ ခံ
 ခိုင်းပါတယ်။ တိရစ္ဆာန်ဘဝကို ရောက်စေပါတယ်။ ငတ်မွတ်
 တဲ့ ပြိတ္တာအဖြစ်ကို ရစေပါတယ်။ အပါယ်ဒုက္ခမှန်သမျှဟာ
 အကုသိုလ်ကြောင့်ပါ။

အပါယ်လေးဘုံကို ဘယ်တန်ခိုးရှင်ကမှဖန်ဆင်းတာ
 မဟုတ်ပါဘူး။ တန်ခိုးရှင်တွေက အပါယ်ကျအောင် မပို့
 နိုင်ပါဘူး။ အပါယ်ကလွတ်မြောက်အောင်မကယ်တင်နိုင်ပါ
 ဘူး။

မိမိပြုထားတဲ့ ကောင်းကံ မကောင်းကံကသာ စိုးမိုး
 ချယ်လှယ်ပါတယ်။

အကုသိုလ်ဟာ ကြောက်စရာ

အကုသိုလ်ဟာကြောက်စရာအလွန်ကောင်းပါတယ်။
 အကျိုးပေးချိန်ကျရင်ဘယ်သူ့မျက်နှာမှမထောက်၊ ရက်
 ရက်စက်စက်ကို ဒုက္ခပေးပါတယ်။ မသိတုန်းကပြုမိတာပါ။
 နားမလည်စဉ်က မှားမိတာပါ။ ခု ကြောက်ပါ တယ်၊ လန့်ပါ
 တယ်လို့ တောင်းပန်လည်း မရ၊ ရှောင်လွှဲ လို့လည်း မရပါ။

မုဆိုးကြီး မိလက

သီဟိုဠ်ခေတ် သီရိလင်္ကာမှာ သာသနာအလွန်တရာ ထွန်းကားစဉ်က တောထဲတောင်ထဲ လှည့်လည် ပြီး သားကောင်တွေ သတ်ဖြတ်ရောင်းချ အသက်မွေး တဲ့ မုဆိုးကြီး မိလကဆိုတာ ရှိတယ်။

နည်းမျိုးစုံနဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေ၊ သားကောင်တွေကို သတ်ဖြတ်တယ်။ ရက်စက်တယ်။ အကုသိုလ်မှန်သမျှ ဘာမှ မရှောင်ဘူး။ ဘာကိုမှ ဂရုမစိုက်ဘူး။

တစ်နေ့ကျတော့ တောလှည့်ရင်း မျက်စေ့လည်လမ်းမှား အစာရေစာပြတ်လို့ ဒုက္ခရောက်၊ တောရကျောင်းလေး တစ်ကျောင်းကို ရောက်သွားသတဲ့။ ဆာဆာနဲ့ ရေသောက်မယ်လို့ သောက်ရေအိုးထဲကရေခပ်လိုက်တာရေတစ်စက်မှ မရှိဘူးတဲ့။

ရေအိုးထဲ ရေ မဖြည့်ထားရကောင်းလားလို့ တောရကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးတဲ့ အရှင်မြတ်ကိုတောင် သူ့ကကြိမ်းမောင်းပြစ်တင်တယ်။

ဂေဏေ ဘယ်ဂေဟ်ကုန်

အရှင်မြတ်က ရေမရှိဘူးလို့ ပြောဆိုသံကြားတော့ စဉ်းစားတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင် ရေအိုးအပြည့် ရေတွေ ထည့် ထားတာ ဘယ်ရောက်ကုန်သလဲလို့ တရားနှလုံးသွင်းရာက ထလာ. . . ရေအိုးဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ရေကအပြည့်ရှိတယ်။

ကိုယ်တိုင်ခပ်ပေးမှ မုဆိုးကြီးမိလက ရေသောက် နိုင် တယ်။ မုဆိုးကြီးရဲ့ အကုသိုလ်တွေက သိပ်အား ကောင်း လာလို့ အကုသိုလ်ကြောင့် ရေတွေ ပျောက်ကုန်တာ။

မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ပရိသတ် မထင်နဲ့။ ပျက်စီးချိန် ရောက် ရင်သိန်းပေါင်းများစွာတန်တဲ့ပစ္စည်းဥစ္စာတွေတောင်ပျောက် ပျက်နိုင်သေးရင် ဆုံးရှုံးနိုင်သေးရင် ရေ အိုးထဲက ရေတွေ ပျောက်ကွယ်ကုန်တာ အံ့ဩစရာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကုသိုလ်ကံက ပေးလာရင် အလွယ်တကူနဲ့ ချမ်းသာ ကြွယ်ဝနိုင်သလို အကုသိုလ်ကံနှိပ်စက်လာရင်လည်း ဒုက္ခတွေက မဖိတ်ခေါ်ဘဲနဲ့ကို ဆက်တိုက်လာတော့ တယ်။

သံဝေဂဗြဟ္မာဏပြီ

တောကျောင်းနေတဲ့ အရှင်မြတ်က မိလကကို သတိပေးတယ်‘ဒါယကာဒီတိုင်းဆိုရင်သင့်မှာအကုသိုလ်ကံတွေ သိပ်များနေပြီ။ သေရင်တော့ အပါယ်ငရဲ ကျိန်းသေရောက်တော့မယ်။ သတိသံဝေဂ ရဖို့ ကောင်းပြီ”လို့ သတိပေးမှ မိလက ကြောက်လာတယ်။

“အရှင်ဘုရား. . . ကယ်တော်မူပါ။ တပည့်တော် နောင်တရပါပြီ။ အကုသိုလ်တွေ ကြောက်ပါပြီ”ဆိုလို့ အရှင်မြတ်က သူ့ကို သာမဏေ ဝတ်ပေးတယ်။ တရားအားထုတ်ခိုင်းတယ်။

မိလက ကြိုးစားအားထုတ်ပေမယ့် မကောင်းတဲ့ အာရုံတွေ၊ သတ်ခဲ့ဖြတ်ခဲ့ ညှင်းဆဲခဲ့တာတွေပဲ ပြန်-ပြန် မြင်နေလို့ အားထုတ်လို့မရဘူး။

စိတ်ထင်တိုင်း မပေါက်တော့ စိတ်ပျက်ပြီး လူပြန်ထွက်မယ်လို့ ကြံတဲ့အခါ အရှင်မြတ်က ရေသဖန်းသားအစို့တွေ ပုံပြီး မီးရှို့ခိုင်းတယ်။ ထင်းတွေက ရေစို့နေတော့ မီးမလောင်နိုင်ဘူး။ ကြိုးစားရှို့လည်း မလောင်ဘူး။

အဲဒီအချိန်မှ အရှင်မြတ်က ငရဲပြည်က မီးပွား လေး တစ်ခု တန်ခိုးနဲ့ယူပြီး ထင်းပုံကြီးထဲ ထည့်ပြတယ်။ ချက် ချင်း လောင်ကျွမ်းလို့ ပြာပုံကြီး ဖြစ်သွားတယ်။ မိလက လည်း အဲဒီတော့မှ ငရဲမီး ဘယ်လောက် ပူတယ် ဆိုတာကို သိသွားတယ်။

‘မိလက၊ သင့်ရဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေ ပျောက်ပျက်တဲ့ အထိ တရားရအောင် အားမထုတ်ဘူးဆိုရင် ဒီလို ပူပြင်းတဲ့ ငရဲမီးတွေ အလောင်ခံရမယ်။ အခွင့်သာတုန်း ကြိုးစားအား ထုတ်”လို့ ဆုံးမတော့မှ မိလက သံဝေဂဖြစ် ပြီး အားထုတ် တာ တရားရသွားပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ငရဲမီးဘယ်လောက်ပူတယ်။ ငရဲဒုက္ခ ဘယ်လောက်ကြီးတယ်ဆိုတာ သတိထားပါ။ တတ် နိုင်သမျှ အပါယ်ဘေးကလွတ်အောင် အားထုတ်ပါ။ အကု- သိုလ်ဒုစရိုက်တွေကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။

အပါယ်ချတဲ့ အကုသိုလ်တွေ

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်အပါယ်ကျအောင်ငရဲရောက် အောင် ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကိုဖြစ်စေတဲ့ အကုသိုလ် တွေကိုသိ

ထားရပါမယ်။ ကိုယ်နဲ့ ပြုတဲ့ မကောင်းကံ၊ နှုတ်နဲ့ပြောတဲ့ မကောင်းကံ၊ စိတ်က ကြံတဲ့ မကောင်းကံ တွေဟာ အပါယ် ငရဲရောက်ကြောင်းတွေပါပဲ။

သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးဥစ္စာ ကို လိမ်ညာလှည့်ဖြား ခိုးယူခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ သား မယားကို ပြစ်မှားခြင်းဆိုတဲ့ အကုသိုလ်ကာယကံ သုံးပါး ကြောင့် သတ္တဝါတွေအပါယ်ငရဲရောက်ရပါတယ်။

မဟုတ်မမှန် လိမ်ညာဝါကြွား ပြောဆိုခြင်း၊ ချစ်ခင်နေ တဲ့သူတွေ မေတ္တာပျက်ပြားသွေးကွဲသွားအောင် ကုန်း ချော စကားပြောဆိုခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းရိုင်းစိုင်းစွာဆဲရေးတိုင်းထွာ ပြောဆိုခြင်း၊ အကျိုးမရှိတဲ့ အတင်းအဖျင်း စကားတွေ ပြော ဆိုခြင်းဆိုတဲ့ အကုသိုလ်ဝစီကံလေးပါး ကြောင့် သတ္တဝါ တွေ အပါယ်ငရဲ ရောက်ပါတယ်။

သူတစ်ပါးရဲ့ ချမ်းသာမှုကို မနာလိုခြင်း၊ စိတ်ဆိုး ဒေါသအမျက်ထွက်ခြင်း၊ မှားယွင်းတဲ့ မိစ္ဆာအယူဝါဒတွေကို လက်ခံကျင့် သုံးခြင်းဆိုတဲ့ အကုသိုလ်မနောကံ သုံးပါး ကြောင့် သတ္တဝါတွေ အပါယ်ငရဲဆင်းရဲသို့ ရောက် ကြပါတယ်။

ဒီအကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် အပါယ်ငရဲကိုရောက်ကြ
တာမို့ အပါယ်ဘေးက လွတ်မြောက်ချင်ရင် မကောင်းမှု
ဒုစရိုက်အကုသိုလ်တွေကို ရှောင်ရှားဖို့လိုပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီအကုသိုလ်တွေသာ မရှိဘူးဆိုရင်တော့ကျချင်ပါ
တယ်ဆိုရင်တောင်မှ ဘယ်သူမှ အပါယ်ကျအောင် မပို့နိုင်ပါ
ဘူး။

မေ့လျော့နေက အပါယ်ကျ

ဒုက္ခ ဆင်းရဲမည်။

“ပမတ္တဿ စတ္တာရော အပါယာ သကဂေဟသ-
ဒိသာ” တဲ့။

မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေသူတွေရဲ့ အမြဲ
တမ်းနေရမယ့် အိမ်ရာဟာ အပါယ်လေးဘုံပါ။ မေ့လျော့သူ
ရဲ့အိမ်ဂေဟာသည် အပါယ်လေးဘုံနော်။

ကုသိုလ်ပြုရမှ မေ့နေဖြ

များသောအားဖြင့် လူတွေဟာ စားဝတ်နေရေး၊ လူမှု
ရေးတွေကြောင့် ကုသိုလ်ပြုရမှာကို မေ့နေကြပါတယ်။ သား
ရေးသမီးရေး၊ စီးပွားရေးတွေနဲ့ တစ်နေ့ တစ်နေ့ လုံးချာ
လိုက်ပြီး မေ့နေကြတယ်။

တစ်နေ့နေလို့ တစ်ခါ ဘုရားရှိခိုးဖို့တောင် အနိုင်နိုင်။
 တစ်နေ့နေလို့ တစ်ခါ တရားမှတ်ဖို့တောင် အနိုင်နိုင်။ ဘုရား
 မေ့၊ တရားမေ့ ဖြစ်နေကြပုံများ . . . ဟုတ်လား။ လက်ရှိဘဝ
 အရေးကိုသာ တွေးနေကြတာမို့ သံသရာရေး ကုသိုလ်ရေး
 ကို နောက်ထားပြီး မေ့ထားကြ တယ်နော်။

စီးပွားဥစ္စာ အဆင်ပြေတဲ့သူတွေကလည်း ချမ်းသာ
 ကြောင့် မေ့၊ အဆင်မပြေသူတွေကလည်း ရှာနေဖွေနေရုန်း
 ကန်နေရလို့ မေ့ . . . သတိကို မရကြဘူး။

သိကြားမင်းကြီးလည်း မေ့

တစ်ခါတုန်းက ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်
 ကျောင်းတိုက်မှာ သီတင်းသုံးနေတဲ့အချိန် . . . တာဝတိံသာက
 သိကြားမင်းကြီး ရေးကြီးသုတ်ပျာနဲ့ ရောက်လာပြီး မြတ်စွာ
 ဘုရားကို မေးလျှောက်ပါတယ်။ ဆင်းရဲကင်းဝေး ချမ်းသာ
 ရေးတရားတွေပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားက အကျိုးအကြောင်းနဲ့ ကျကျနန
 ရှင်းပြဟောကြားတာကို နာယူပြီး “သဘောပေါက်ပါပြီ
 ဘုရား၊ ကောင်းလှပါတယ်ဘုရား” ဆိုပြီး ပြန်သွားတယ်။

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကသိကြားမင်းကြီးတော့မမေ့
မလျော့ တရားတွေ ကျင့်နေတော့မှာပဲလို့ စဉ်းစားပြီးအခြေ
အနေသိရအောင် တာဝတိံသာကို လိုက်သွား တယ်။

သိကြားမင်းက ဟိုမှာ သူ့အလုပ်နဲ့သူ ရှုပ်နေပြီး
အရှင်မောဂ္ဂလာန်က “မြတ်စွာဘုရားထံက ဘယ်တရားတွေ
များ နာခဲ့ပါသလဲ” လို့ မေးတော့ မဖြေနိုင်ဘူး။ “အရှင်
ဘုရား၊ တပည့်တော်မေ့သွားပါပြီဘုရား” တဲ့ဟုတ်လား. . . ၊
သိကြားမင်းလည်း တရားမေ့တယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီတွေလည်း အလုပ်တွေက အင်
မတန်များ၊ အင်မတန်ရှုပ်ကြလို့ သိကြားမင်းလိုပဲ တရား
နာ. . နာပြီး မေ့မေ့သွားတယ်နော်။

ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ မမေ့နဲ့

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ကုသိုလ်တရားဟာ မမေ့ရမယ့်
တရားပါ။ အမြဲတမ်း သတိရနေရမယ့် တရားပါ။ အပါယ်
ဘေးက လွတ်ချင်ရင် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ တရားတွေ
ကို မမေ့မလျော့ ကြိုးစားအားထုတ်နေရမှာ ပါ။

အကုသိုလ်က မေ့ထားရမယ့်တရားပါ။ အကုသိုလ်ပြု
ဖို့ မေ့နေလေ ကောင်းလေပါ။ ပြုပြီးတဲ့၊ ဖြစ်ပြီးတဲ့ အကု-

အပါယ်တံခါး ပိတ်ထားကြစို့

သိုလ်တွေကိုလည်း ပြန်မစဉ်းစားဘဲ နေနိုင်လေလေ၊ မေ့ထားနိုင်လေလေ ကောင်းလေလေပါ။

တစ်ခါက ဆရာဝန်မလေးတစ်ယောက် တရားဝင်တယ်။ အသေအချာ ကြီးစားအားထုတ်တယ်။ နောက်တော့ သူက လျှောက်ထားတယ်။ “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်မှာ အာရုံတစ်ခု စွဲနေမိပါတယ်ဘုရား” တဲ့။

သူဆေးကျောင်းသူဘဝတုန်းကဖားလေးတစ်ကောင်ကို မသတ်ချင်ဘဲ သတ်လိုက်ရတယ်။ အခုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာတဲ့အထိ အဲဒီအာရုံက မပျောက် ဘူး။ ပြန်စဉ်းစားလိုက်တာနဲ့ ပြန်ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီအာရုံနဲ့သာသေရမယ်ဆိုရင် အသေကောင်းမှာ မဟုတ် ဘူး။ အပါယ်ကျမှာကို ကြောက်နေတယ်။ ဘယ်လိုလုပ် ရမှာလဲလို့ သူက လျှောက်တယ်။

အကျသိုလ်ကို မေ့ထား

ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ သူ့ကို ကုသိုလ်တရား အမြဲတမ်း ထုံမွှမ်းထားဖို့ပဲ လမ်းညွှန်နိုင်ပါတယ်။ သတ်ချင်တဲ့ စေတနာ၊ သေစေချင်တဲ့ စေတနာ မပါရင် ပါဏာတိပါတမမြောက်ပါဘူး။ သေသွားသော်လည်းပဲ အပြစ်မရှိပါဘူး။

မဖြစ်မနေ မလုပ်မဖြစ်လို့ဆိုတော့ အပြစ်ဖြစ်ရင်တောင် သိပ်မကြီးဘူးလို့ သူ့ကို ပြောရပါတယ်။

လူနာပေါင်းများစွာရဲ့ အသက်ကို ကယ်ထားတဲ့ ကုသိုလ်တွေ၊ လျှို့ဝှက်ပေးကမ်းထားတဲ့ ဒါနကုသိုလ် တွေ၊ ဆောက်တည်ထားတဲ့ သီလကုသိုလ်တွေ၊ ကြိုးစား အားထုတ်ထားတဲ့ ဘာဝနာကုသိုလ်တွေကို နှလုံးသွင်းပြီးအကုသိုလ်အတွေးတွေ မဝင်အောင် တားဆီးပါ။ အကုသိုလ်အနည်းငယ်ရှိသော်လည်းကုသိုလ်ကိုအာရုံပြုပြီးဘဝပြောင်းရင် အပါယ်မကျပါဘူးလို့ ဘုန်းကြီး ဖြေလိုက်ပါတယ်။

အကုသိုလ်ကို ကုသိုလ်နဲ့ ဖိနှိပ်ထားနိုင်ပါတယ်။ ကုသိုလ်စိတ်တွေအဖြစ်များနေရင်အကုသိုလ်တွေမဝင်နိုင်ပါ။ ထို့အတူပါပဲ။ အကုသိုလ်တွေ အပြုများနေရင် တော့ ကုသိုလ်တွေကို မေ့သွားပါမယ်။ ကုသိုလ်မေ့ရင်၊ မေ့လျော့ပေါ့ဆပြီးနေရင် မေ့နေသူရဲ့အိမ်ဟာ အပါယ် လေးဘုံပါ။

နတ်သမီးတွေ မေ့လျော့

ဟိုတုန်းက မြတ်စွာဘုရား သက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ်တုန်းကတာဝတိံသာမှာသူပြုဟွနတ်သားနတ်သမီးငါးရာ

နဲ့ နတ်စည်းစိမ် နတ်ချမ်းသာတွေကို ခံစားစံစား ပြီး နေ
တယ်။ နတ်တို့ပျော်စံရာ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာ ပျော်ပါး
နေကြတယ်။

နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ဆိုတာအလွန်ပျော်စရာကောင်းတဲ့နေရာ။
သေခါနီး နတ်သား နတ်သမီးတွေ နတ်သက်ကြွေခါနီး
စိတ်ဆင်းရဲကိုယ်ဆင်းရဲ ဖြစ်နေကြရင်နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ထဲခေါ်
သွား၊ သေဖို့တောင် မေ့သွားကြတယ်။ အဲဒီလောက်တောင်
စိတ်နှလုံးကို ဆွဲဆောင်မှုအားကောင်းတဲ့ နေရာပါ။

ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာ အချို့နတ်သမီးတွေကသစ်ပင်ပေါ်
တက်၊ ပန်းပွင့်တွေ ခူးချ၊ အချို့က လှမ်းဆွတ်ချူကြ၊ အချို့က
အောက်ကနေပြီး ပန်းပွင့်တွေ ကောက်တဲ့သူက ကောက်၊
စုတဲ့သူက စု၊ ပန်းကုံးသီတဲ့သူက သီပေါ့။

အချို့ကလည်း သီချင်းဆိုနေကြတယ်အချို့ကလည်း
ကခုန်နေကြတယ်။ အချို့ကလည်း တီးမှုတ်နေ ကြတယ်။
သုဗြဟ္မနတ်သားက နတ်သမီးတွေကြားမှာ နတ်ပန်းရနံ့တွေ
ရှူရှိုက်လို့၊ နတ်သီချင်းတွေ နားဆင်လို့ စည်းစိမ်ယစ်မူးပြီး
ဇိမ်ခံနေချိန်ပေါ့။

ဗြုန်းခနဲ နတ်သမီးငါးရာ ပျောက်သွားတယ်။ နတ်
သက်ကြွေသွားတာ။ စည်းစိမ်တွေနဲ့ မေ့လျော့နေတုန်း သေ
သွားကြတယ်။ အပျော်အပါးတွေနဲ့ကာမဂုဏ်တွေနဲ့မေ့သေ
သေသွားကြတာ။

သေပြီးတဲ့နောက် ငဲ့ဂျောက်

ရုတ်တရက် နတ်သမီးတွေ ပျောက်သွားတော့ သူဗြဟ္မာ
နတ်သား စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်ထဲက လန့်နိုးသွားတယ်။
အခြွေအရံတွေ ဘယ်များရောက်သွားသလဲ။ ဘယ်လို
ပျောက်သွားသလဲပေါ့။

နတ်ပြည်မှာ ရှာလည်း မတွေ့၊ လူ့ပြည်မှာ ကြည့်
လည်း မမြင်၊ ဘယ်ရောက်ကုန်သလဲ။ ရှာကြည့်မှ ငရဲပြည်
ရောက်ကုန်တာ မြင်တယ်။ ငရဲကျနေတာ တွေ့ရတယ်။

ဘာမှ မကြာလိုက်ဘူး။ အချိန်ပိုင်းလေး၊ လက်ဖျစ်
တစ်တီး ကာလလေးမှာ နတ်ပြည်ကနေ ငရဲသွားတယ်။ နတ်
စည်းစိမ်သူခတွေ ခံစားနေရာကနေ ငရဲဒုက္ခတွေ သွားခံရ
တယ်။

ဘဝပြောင်းတယ်ဆိုတာ မသေသေးလို့ ကြာတယ် ထင်နေတာ။ ဒီဘက်ဘဝနဲ့ ဟိုဘက်ဘဝ ကူးပြောင်းချိန်ဆို တာ စက္ကန့်ပိုင်းတောင် ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ ခုသေ ခု ရောက် တာပါပဲ။

သေမယ် မထင်သေးလို့ နတ်သမီးတွေ ပျော်နေကြ တယ်။ သေရမှာကို မေ့ပြီး ကာမဂုဏ်တွေ ခံစားနေ ကြ တယ်။ မထင်မှတ်ဘဲ သေမင်းခေါ်တော့ ကုသိုလ်တွေမေ့ပြီး သေကြတာ. . . နတ်သမီးတွေ အားလုံး ငရဲမှာနော်။

မြတ်ဗုဒ္ဓထံသွား

သုဗြဟ္မနတ်သား သဘောပေါက်သွားတယ်။ “ဒီ အတိုင်းသာနေသွားမယ်ဆိုရင်လည်း ငါလည်း သူတို့လမ်းစဉ် လိုက်ရမှာပဲ။ သေရင် ငရဲရောက်မှာပဲ။ ငါလည်းသေဖို့အချိန် နီးကပ်နေပြီ။ လောကမှာ အားကိုးစရာ မြတ်စွာဘုရားပဲရှိ တယ်။ အမြန်ဆုံး မြတ်စွာဘုရားထံ သွားမှ သင့်မယ်” လို့ စဉ်းစားပြီး ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသီတင်းသုံးရာ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်သို့ သွား ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးဦးချ လျှောက်ထားပြီးတော့ အပါယ်ငရဲဘေးက လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း တရားဓမ္မ တွေ

ဟောကြားပေးဖို့ တောင်းပန်ပါတယ်။ အချိန်မီရုံ ကလေး။
ကုသိုလ်ပြုဖို့ သတိရသွားလို့၊ မဟုတ်ရင် ဒီနတ်သား
ကြောက်လန့်ပြီး သေရင် ကျိန်းသေခံရကျမှာ။

မြတ်စွာဘုရားက နတ်သားကို အားပေးနှစ်သိမ့် ပြီး
အပါယ်တံခါး ပိတ်စေဖို့ တရားဟောပါတယ်။ ကျင့်ကြံပွား
များ အားထုတ်ရမယ့် နည်းလမ်းတွေ ပေးပါတယ်။

နတ်သားလည်း တရားနာရင်း ခန္ဓာမှာ ဉာဏ်သွင်း
ရှုလိုက်တော့ တရားလည်းပြီးဆုံးရော သောတာပန် ဖြစ်
သွားပါပြီ။

အပါယ်ခရဲကို ပို့မယ် အကုသိုလ်တရားတွေကို ပယ်
လိုက်ပြီးဖြစ်လို့ အပါယ်ကျမှာ ကြောက်စရာ မလို တော့ပါ။
အပါယ်မကျနိုင်တော့ပါ။ အပါယ်တံခါးကို အသေပိတ်ထား
လိုက်လို့ အပါယ်မရောက်တော့ပါဘူး။

 ဒါန, သီလ, သမထ

ခေတ္တမျှသာ ကယ်နိုင်သည်။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် အပါယ်တံခါး ပိတ်တယ်ဆိုတဲ့
နေရာမှာ ယာယီပိတ်နဲ့အမြဲထာဝရပိတ်လို့နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။

လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို လက်ရှိရောက်နေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ လက်ရှိအချိန်မှာ အပါယ် လေးဘုံကနေ လွတ်ကင်းနေတာမို့ အပါယ်လွတ်နေကြ၊ အပါယ်တံခါး ပိတ်နေကြပါတယ်။ ဒါဟာ ယာယီပိတ် နေတာပါ။

ယာယီပိတ်ဆိုတာ

ယာယီပိတ်ဆိုတာ စိတ်မချရပါဘူး။ လူ့ပြည်ရောက်နေသူဟာ လူ့ပြည်ကနေ သေပြီးတာနဲ့ အပါယ်ငရဲ တန်း ပြီးရောက်နိုင်တယ်။ နတ်ပြည်ကနေ နတ်သားနတ်သမီး တွေဟာလည်း ခုနက နတ်သမီးတွေလို တစ်ခါတည်း အပါယ်ငရဲ ရောက်နိုင်ပါတယ်။

ဈာန်ယာဉ်စီးထားတဲ့ ဗြဟ္မာကြီးတွေကတော့ ဗြဟ္မာဘဝကနေ အပါယ်ငရဲတန်းပြီး မသွားသော်လည်း လူ့ပြည်နတ်ပြည်မှာ တစ်ထောက်နားပြီး ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။ စိတ်ချလို့ မရသေးပါဘူး။

ဒါန သီလ သမထ ကုသိုလ်တွေကြောင့် သုဂတိဘဝရောက်နေရသော်လည်းကုသိုလ်အရှိန်ကုန်သွားရင်အပါယ်ငရဲဘေးက မလွတ်သေးပါ။

သူတစ်ပါးအိမ်ကို ခေတ္တခဏ အလည်သွားသူဟာ အချိန်တန်ရင် ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် ပြန်ရောက်ရတဲ့ နည်းတူ ကုသိုလ်ကံက ထောက်မလိုက်လို့ ခံစားနေရ သော်လည်း အပါယ်ဘေးကို မေ့ထားလို့မရပါ။ အကုသိုလ် အကျိုးပေး ချိန်ကျရင် အပါယ်လေးဘုံဆိုတဲ့အိမ် ကို ပြန်ရမှာပါ။

မြေပွေး ခါးပိုက် ပိုက်

မြေပွေး ခါးပိုက်ပိုက်ထားတဲ့သူဟာ ခါးပိုက်ထောင်ထဲ ပါလာတဲ့ မြေပွေးကိုက်လို့ သေရတယ်နော်။ အပါယ်မျိုးစေ့ ရှိနေသူသည်လည်း ကိုယ့်ရင်ထဲမှာရှိနေတဲ့အပါယ်မျိုးစေ့က အပင်ထပြီးပေါက်တဲ့အချိန် ငရဲရောက် မှာပါပဲ။

ပုထုဇဉ်တိုင်းဟာ မဂ်တရား ဖိုလ်တရားတွေကို မရ သေးသမျှ မသိသေးသမျှ အပါယ်မျိုးစေ့က ပျက်စီး မသွား ဘူး။ ဘယ်သွားသွား ပါနေမှာပဲ။ ဘယ်ရောက်ရောက်လိုက် နေမှာပဲ။ အကြောင်းညီညွတ်ရင် အပါယ်ပင်ကြီးပေါက်လာ မှာပဲ။

လူ့ဘဝကနေ နတ်ဘဝပြောင်းလည်းမလွတ်ဘူး။ နတ် ပြည်ကနေ လူ့ပြည်ပြန်လာလည်း မလွတ်ဘူး။ ဒီနိုင်ငံကနေ

တခြားနိုင်ငံပြောင်းလည်းမလွတ်ဘူးတောင်ပေါ်တက်ပုန်း
ပုန်း၊ ရေထဲဆင်းပုန်းပုန်း ဘယ်မှာ မှ မလွတ်ဘူး။ ဘာဖြစ်
လို့လဲ၊ ကိုယ်နဲ့မကွာပါနေလို့။ မြေပွေး ခါးပိုက်ပိုက်ပြေးတဲ့
လူလိုအပါယ်မျိုးစေ့ကကိုယ်နဲ့ထက်ကြပ်လိုက်ပါနေလို့ပါ။ . .
ဟုတ်လား။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ဒါကို မေ့နေကြလို့ အပါယ်ကျ
တာ။ ဒါကို သဘောမပေါက်ထားလို့ ငရဲရောက်ကြတာလို့
မှတ်ပါ။

ထာဝဂျိတ်ဆိုစာ

အပါယ်တံခါးထာဝရပိတ်သွားတယ်ဆိုတာအနည်း
ဆုံး သောတာပန်ဖြစ်ပါမှ။ အခု သုဗြဟ္မနတ် သား မြတ်စွာ
ဘုရား တရားတော်ကို နာကြားတယ်။ ကျင့်ကြံလုံးသွင်း
တယ်။ ရှုမှတ်အားထုတ်လိုက်လို့ သူ့ မှာ သောတာပတ္တိမဂ်
ဆိုတာပေါ်လာပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွားရင်ပဲ အပါယ်မျိုး
စေ့ ပျက်စီးသွားပြီ။

ရင်ထဲမှာ လုံးဝကင်းရှင်းသွားအောင်ကို မဂ်က ရှင်း
လိုက်တာ။ . . ဘယ်တော့မှ အပါယ်မကျတော့ဘူး။ ဘယ်
ရောက်ရောက်ဘယ်နေနေ အပါယ်မကျတော့ဘူး။

အပါယ်ကျစေနိုင်တဲ့ အကုသိုလ်တရားတွေလုံးဝရှင်း သွားလို့ သောတာပန်ဖြစ်မှ အပါယ်တံခါးကို အသေပိတ် ထားသူလို့ ပြောရပါမယ်။

ဒါကြောင့် ဒါနကုသိုလ်နဲ့တင် ကျေနပ်မနေပါနဲ့သီလ ကုသိုလ်နဲ့တင်အားရမနေပါနဲ့ ဘုရားရှိခိုးပုတီးစိပ် . . မေတ္တာပို့ရုံနဲ့တင် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲ မနေပါနဲ့။ ဝိပဿနာပွား များပြီး မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ရမှ စိတ်အေးရမှာပါ။

တရားဂုဏ်တော်တစ်ပါး

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ဗုဒ္ဓဟောကြားတဲ့ မြတ်တရား ဂုဏ်တော် ခြောက်ပါးထဲက **“ဩပနေယျိက”**ဆိုတဲ့ ဂုဏ် တော်ကို ကြည်ညိုကြည့်ရအောင်။

“ဓမ္မော” = သောတာပတ္တိ စသည်ဆင့်တက်လေးချက် အပြား မဂ်တရားသည်၊ **ဩပနေယျိကော** = မိမိစိတ် တွင် တစ်ကြိမ်မြင်က လေးခွင်အပါယ် ဝဋ်မီးကွယ်သဖြင့် ကိုယ် ဝယ်ဝတ်နှောင် ဆံဦးသျှောင်တို့ မီးလောင်သော် ငြား မငြိမ်း အားဘဲ ကြီးမားလောင်မီး ဒုက္ခကြီးတို့ အပြီးဧကန် ငြိမ်းရာ မှန်သည့် နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ ကျင့်ကြံတော်မူ ထိုက်ပါပေ၏” တဲ့။

မိမိစိတ်ထဲ နှလုံးထဲမှာ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ မြင်လိုက်ရုံနဲ့ အပါယ်မီး ငြိမ်းသွားအောင် ငြိမ်းသတ်ပေးနိုင်တာသည် တရားတည်းဟူသော ရေစင်ရေကောင်း၊ ဝဋ်ဒုက္ခဝဋ်ဆင်းရဲ အပေါင်းကနေလွတ်မြောက်သွားစေတာဓမ္မစွမ်းရည်တရား သတ္တိထူးပါ။

အကျိုးတစ်ပါး အဲဒီလောက် ကြီးမားတာမို့ မိမိကိုယ်မှာ ဝတ်ထားတဲ့အဝတ်အစားတွေမီးလောင်နေသော်လည်း မငြိမ်းသတ်နဲ့ဦး၊ တရားကို အရင် ရအောင် ကျင့်။

မိမိရဲ့ဦးခေါင်းမှာ အလျှံတပြောင်ပြောင်နဲ့ မီးတွေ တောက်လောင်နေသော်လည်း ခေါင်းမီးလောင်နေသော်လည်း အရင်မငြိမ်းနဲ့။ အဲဒါထက်ကို အရေးကြီးတဲ့ တရားရဖို့ကို ကြိုးစားရမယ်-တဲ့နော်။

ကိုယ်မှာ ဝတ်ထားတဲ့ အဝတ်အစားတွေ လောင်တဲ့ မီး၊ ဦးခေါင်းကို စွဲလောင်နေတဲ့ မီးတွေထက် အင်မတန် ကြီးမားဆိုးရွားတဲ့ အပါယ်မီး၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမီး တွေငြိမ်းအောင် ကျင့်ကြံရပါမယ်။ အားထုတ်ရပါမယ်။ ဟုတ်လား။

မင်္ဂလာ ဖိုလ်ဂယ် နိဗ္ဗာန်ဂယ်

မင်္ဂ, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ အလွယ်
တကူခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲကြပေမယ့်ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာမလေ့လာထား
သူများ မင်္ဂရယ်၊ ဖိုလ်ရယ်၊ နိဗ္ဗာန်ရယ်လို့ သေချာကျနကွဲ
ပြားအောင် မသိကြပါ။

ဝိပဿနာ ဉာဏ်စဉ်တွေတက်၊ အသိဉာဏ်တွေ ရင့်
သန်လာတဲ့အချိန်မှာပေါ်လာတဲ့အသိထူး၊အမြင်ထူးကိုမင်
ဉာဏ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သာမန် ပုထုဇဉ်တွေ မမြင်နိုင် မသိ
နိုင်ဘဲ အရိယာများသာ သိမြင်ကြတဲ့ မင်ဉာဏ်ဟာ သရုပ်
အားဖြင့် လေးပါး ရှိပါတယ်။

- ၁။ သောတာပတ္တိမင်ဉာဏ်
- ၂။ သကဒါဂါမိမင်ဉာဏ်
- ၃။ အနာဂါမိမင်ဉာဏ်
- ၄။ အရဟတ္တမင်ဉာဏ်-လို့ လေးမျိုးလေးစား ရှိ
ပါတယ်။

သောတာပတ္တိမင်ဉာဏ်ဆိုတာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
ရေအယာဉ်သို့ အဦးဆုံး အစဆုံးစီးဝင်သွားတဲ့ဉာဏ်အမြင်၊
ပထမဆုံး နိဗ္ဗာန်ကို မြင်လိုက်တဲ့အမြင်ပါ။

သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ်ဆိုတာကာမဘုံလို့ခေါ်တဲ့လူ့ဘုံ နတ်ဘုံကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါသာပြန်လာတော့တဲ့အထိအစွမ်း ရှိတဲ့ ဉာဏ်အမြင်ပါ။

အနာဂါမိမဂ်ဉာဏ်ဆိုတာကာမဘုံကိုပြန်မလာတော့ တဲ့အထိ စွမ်းရည်သတ္တိမြင့်မားတဲ့ ဉာဏ်ရည်ပါ။

အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဆိုတာကတော့ကိလေသာအားလုံး၊ အကုသိုလ်အားလုံးကို ပယ်သတ်နိုင်တဲ့ ဉာဏ် အမြင်၊ ရဟန္တာဖြစ်စေတဲ့ ဉာဏ်အမြင်ထူးပါ။

မဂ်ဉာဏ်ရဲ့ အခြားမဲ့မှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ မဂ်ဉာဏ်ရဲ့ အသီးအပွင့်အကျိုးတရားသည်လည်း မဂ်အားလျော်စွာ လေးပါး ကွဲပြားပါတယ်။

- ၁။ သောတာပတ္တိဖိုလ် (သောတာပန်)
- ၂။ သကဒါဂါမိဖိုလ် (သကဒါဂမ်)
- ၃။ အနာဂါမိဖိုလ် (အနာဂါမ်)
- ၄။ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ် (ရဟန္တာ)-တို့ပါပဲ။

မဂ်ဉာဏ် လေးပါးနဲ့ ဖိုလ်ဉာဏ် လေးပါး၊ ပေါင်းရှစ် ပါးသောတရားများရသူတွေကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်၊ ဒါမှမဟုတ် ရှစ်မျိုးလို့ ပြောရပါတယ်။ ထိုသို့သော အရိယာ တွေသာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်ကြပါ တယ်။

ထိုရှစ်မျိုးသော ဉာဏ်ထူး အသိထူးတွေထဲမှာ အနိမ့်ဆုံးဖြစ်တဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရရင်တောင် အပါယ်တံခါးလုံးဝ ပိတ်သွားပါတယ်။ သောတာပန်ဖြစ် ရင် အပါယ်မကျတော့ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တွေ့သွား ပြီဖြစ်လို့ မဂ်ရေစင်နဲ့ သွန်းလောင်းလိုက်လို့ အပါယ်မီးကြီး ငြိမ်းသွားပါပြီ။

နောက်မှ သောတာပန်ဖြစ်အောင် ကျင့်ကြံနည်းနဲ့ သောတာပန်ရဲ့အရည်အသွေးတွေ ဘုန်းကြီး ဆက်ပြီး ဟောပါမယ်။ အခု အပါယ်မျိုးစေ့ဆိုတာကို ပြန်ပြီး လေ့လာကြည့်ကြရအောင်ပါ။

❁ အပါယ်မျိုးစေ့ ကိုယ့်မှာရှိ လား၏ အပါယ်ရွာ။

အပါယ်မျိုးစေ့ဆိုတာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပြောတာ ပါ။ အပါယ်မျိုးစေ့သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှိနေရင် အပါယ်ကို အချိန်မရွေး နေရာမရွေးကနေ တစ်ခဏချင်း ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။

ဘယ်တရားက ပို့တာလဲ. . သက္ကာယဒိဋ္ဌိက ပို့တာ။
 ငရဲပြည်ကို ပို့တာလဲ. . သက္ကာယဒိဋ္ဌိက ပို့တာ။

တိရစ္ဆာန်ဘဝ ရောက်စေတာလည်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။
ပြိတ္တာဘဝ ရောက်စေတာလည်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။
အသူရကာယ်ဘုံဘဝသွားဖြစ်စေတာလည်း သက္ကာ-
ယဒိဋ္ဌိပါနော်။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပယ်ဖို့ဟော

မြတ်စွာဘုရား သံယုတ်ပါဠိတော်မှာ -
သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော
ဒယုမာနောမ မတ္ထကေ။
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟာနာယ
သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ-လို့ ဟောပါတယ်။

“ချစ်သားရဟန်းတို့ ရင်ဝ လှံစူးနေသူသည် ရင်ဝမှာ စူးဝင်နေတဲ့ လှံကြီးကို အမြန်ဆုံး ဆွဲနုတ်ပစ်လိုက် သလိုဦးခေါင်းမှာ အလျှံတပြောင်ပြောင် မီးတောက် လောင်နေသူသည် ခေါင်းပေါ်က မီးကြီးကို အမြန်ဆုံး ငြိမ်းသတ်သလို သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်စွန့်ဖို့ အပြင်းအထန် ကြိုးစားပါ”လို့ ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

သူ့သူငါငါ ပုထုဇဉ်သတ္တဝါမှန်သမျှရဲ့ စိတ်သန္တာန်ထဲမှာ စွဲကပ်နေတဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုတာ ရှိတယ်နော်။ မဂ်နဲ့

မပယ်မချင်းကို ရှိနေတာ။ ဘယ်ဘဝရောက်ရောက်လိုက်နေ
တာ။ ပုထုဇဉ်မှန်ရင် ဘယ်သူ့မှာဖြစ်ဖြစ် ကိန်း ဝပ်နေတာပါ။

ရှင်ဘုရင်မှာလည်း ရှိတာပဲ။ သူတောင်းစားမှာလည်း
ရှိတာပဲ။ ဘုန်းကြီး ရဟန်းတွေမှာလည်းရှိတာပဲ။ သူဌေး
သူကြွယ်မှာ၊ လက်လုပ်လက်စားမှာ အားလုံးမှာ ရှိတယ်။
မြန်မာ၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း၊ ကရင်၊ တရုတ်၊ ကုလား၊ ဂျပန် . . . လူမျိုး
မရွေး ဘာသာမရွေးမှာကိုအပါယ်ချဖို့အသင့်ရှိနေတာသည်
သက္ကာယဒိဋ္ဌိပါ။

အမြန်ဆုံး ပယ်ပါ

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်က ဗိုက်လေး နည်းနည်းအောင့်
ရင်လည်း တရားမထိုင်ချင်ဘူး။ ရာသီဥတု ပူနေရင်လည်း
တရားမထိုင်ချင်ဘူး။ ခေါင်းကိုက်နေ၊ ဇက်ထိုးနေရင်လည်း
တရားမထိုင်ချင်ဘူး။

မြတ်စွာဘုရားစကား ဘယ်လောက်နားထောင်သလဲ
ဆိုတာ . . . ကြည့်။

မြတ်စွာဘုရားက ရင်ဝ လှုံစူးနေတာတောင် မနုတ်နဲ့
ဦး၊ တရားမှတ်ပါ။ ခေါင်း မီးလောင်နေရင်တောင် မငြိမ်းပါ
နဲ့ဦး၊ တရားရှုမှတ်ပါတဲ့။ ကွာချင်တိုင်း ကွာမနေဘူးလား။

ရင်ဝ လှံစူးသေတာ တစ်ဘဝ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မပယ် နိုင်ရင် အပါယ်ကျမှာ မကြာခဏ။ ခေါင်း မီးလောင်လို့သေ ရရင် ဒီဘဝ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမပယ်နိုင်ရင်သေရမှာဘဝပေါင်း များစွာ။ အပါယ်ငရဲကျမှာ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ။ အရေး ကြီးလွန်းလို့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအမြန်ပယ်ပါလို့ မြတ်စွာဘုရားက သတိပေးပါတယ်။

တရားအားထုတ်ဖို့ နေ့ရွှေ့ညရွှေ့နဲ့ အချိန်ဆွဲနေ တာ ဟာ အပါယ်မျိုးစေ့ကို တမင် မွေးမြူထားတာနဲ့ အတူတူ ပါပဲ။

နှောင့်နှစ်ခါ တရားထိုင်မယ်

ဘုန်းကြီးတို့ နယ်လှည့်တရားပြတော့လူပေါင်းစုံတွေ့ ရတယ်။ တချို့က တကယ်ကို မအားလပ်လို့ ဖြစ်ကို မဖြစ် နိုင်လို့ တရားမထိုင်ကြတာ။ တချို့ကအခြေအနေပေးလျက် သားနဲ့ စိတ်မဝင်စားလို့၊ ပျင်းလို့ကို တရားမထိုင်တာ။ အဲဒီ လို့ တွေ့ရတယ်။

နယ်တရားစခန်းတစ်ခုမှာဝေယျာဝစ္စခေါင်းဆောင်နေ တဲ့ ဒကာမကြီးတစ်ယောက် သိပ်တော်တယ်။ ဝေယျာဝစ္စ

ကိစ္စတွေ ဆောင်ရွက်ပြီးတာနဲ့ အားရင်အား သလို၊ အချိန်ရ ရင် ရသလို တရားထိုင်တယ်။ တရားနာ တယ်။ သူ့အရပ်မှာ ဝေယျာဝစ္စ ပြုနေရလို့အချိန်ပြည့်တရားမဝင်နိုင်တဲ့အတွက် တစ်နှစ်ကိုတစ်ကြိမ်တော့ ရပ် ဝေးမှာ တရားလိုက်ပြီး အား ထုတ်တယ်။

သူ့ဒကာကြီးကတော့ သူနဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်။ တစ်ခါမှ တရားမဝင်ဘူး။ ဒကာမကြီးအတင်းခေါ်လာလို့ဘုန်းကြီးတို့ ဆီ ရောက်လာတယ်။ တရားဝင်ပါ။ တရားထိုင်ပါ ပြော လိုက်ရင် “တပည့်တော် နောင်နှစ်ခါ ဖြစ်အောင်တရားထိုင် ပါ့မယ်”တဲ့။ သူ အမြဲပြောတာ။

တစ်နှစ်သွားလည်း နောင်နှစ်ခါ၊ တစ်နှစ်သွားလည်း နောင်နှစ်ခါပဲ။ သူ့နောင်နှစ်ခါက ကုန်ကို မကုန်ဘူး။

အဲဒီလိုနဲ့ သုံးလေးနှစ်ကြာသွားတော့ ဘုန်းကြီးက သူ့ကို ပြောတယ်။ “ဒကာကြီး ဒီနှစ်တော့ ဖြစ်အောင်ကို တရား အားထုတ်ရမယ်။ ခုပဲ တရားအားထုတ်ပါ” ဆို တော့ သူက အကြာကြီး တွေ့ပြီး စဉ်းစားပြီးမှ- ‘အရှင်ဘုရား၊ တပည့် တော်နောင်နှစ်ခါကျရင်သေချာပေါက်တရားထိုင်ပါ့မယ်’တဲ့။ အသေအချာ သူ ကတိပေးတယ်။ ဒီနှစ်ထဲမှာပဲတရားထိုင်ဖို့ အမျိုးမျိုး တိုက်တွန်းတာ ရကို မရဘူး။

ဒီနှစ် ဘုန်းကြီး အဲဒီစခန်း ရောက်သွားတော့ ဒကာမ ကြီးကို တွေ့တာနဲ့ သူက ငိုပြီး လျှောက်တယ်။ ‘အရှင်ဘုရား၊ ဒကာကြီးတော့ မကြာခင်ကပဲ ဆုံးသွားပြီ ဘုရား’တဲ့။

ဘုန်းကြီးကို သူ အချိန်ဆွဲလို့ ရပေမယ့် သေမင်း ကိုတော့ ဈေးဆစ်လို့ မရဘူးနော်။ တစ်ခါမှကို တရား အားမထုတ်ဖြစ်လိုက်တာအခြေအနေပေးလျက်သားနဲ့နီးစပ် လျက်သားနဲ့အချိန်ဆွဲနေရင်းသေမင်းနောက်ပါသွားတာလေ။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် အခွင့်အရေး ရ တုန်းရခိုက်မှာအမြန်ဆုံးကြိုးစားကြပါရသင့်ရထိုက်တဲ့တရား တွေ၊ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ တရားတွေ သိမြင်ပြီး သက္ကာယ- ဒိဋ္ဌိကို ပယ်ဖို့ ကြိုးစားအားထုတ်ပါ။

အရေးကြီးဆုံး တရား

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် လူရယ်လို့ ဖြစ်လာကြတဲ့အချိန် မှာ သားရေးသမီးရေး၊ စီးပွားရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး၊ ပညာ ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ မီးရေး ထင်းရေး၊ မင်းစိုးရေးဆိုပြီး အရေးကိစ္စတွေအင်မတန်များလှပါတယ်ကျယ်ပြန့်ပါတယ်။ ကိစ္စများမြှောင် လူတို့ဘောင်ပေါ့။

ဘုန်းကြီး တစ်ခါတလေကျရင် စဉ်းစားကြည့်တယ်။
တို့ရဟန်းသံဃာတွေမှာလည်း စာသင်ပေးရ၊ တရား ဟော
ပေးရ၊ သာရေးနာရေး သွားရလာရ၊ ကျောင်းတိုက်ကိစ္စ၊
တရားစခန်းကိစ္စ၊ သာသနာရေးကိစ္စတွေနဲ့ လုံးချာ လိုက်
နေရတာပဲ။

‘ကိစ္စများမြှောင် ရဟန်းဘောင်’လို့တောင်ပြောရမလို
ကို ဖြစ်နေပြီလို့လေ။

အေး. . . ဘယ်လိုပဲအရေးကိစ္စတွေများများ၊အရေး
အကြီးဆုံးက တရားဓမ္မရေးပါ။ ကိလေသာတွေကို ပယ်နိုင်
ရေးပါ။

ကိလေသာတွေမပယ်နိုင်လေလေ အရေးကိစ္စတွေ
များလေလေပါ။ ကိလေသာတွေ ပယ်သွားရင်တော့
အရေးတွေ နည်းနည်းလာမယ်နော်။ ဘယ်လောက်
အရေးတွေ များများ၊ ကိုယ့်အရေး ကိုယ့်ကိစ္စ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
ပယ်ဖို့ကိုတော့ မေ့မထားပါနဲ့။

သေဖို့အကျေး ဖွေးထား

**အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ
ကောဇညာ မရဏံ သုဝေ၊
န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန**

မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

အဇ္ဇေဝ = နက်ဖြန်မရွှေ့ ယခုနေ့၌ပင်၊ **အာတပုံ** = ကိလေသာ အစိုအစေးတို့ကို ခြောက်သွေ့သွားစေနိုင်တဲ့ လုံ့လဝီရိယကို၊ **ကိစ္စံ (ကာတပုံ)** = မနားမနေ ပြုသင့်လှ ပေ၏။

ကိလေသာပယ်ဖို့အရေး ဘယ်အချိန် ကြိုးစားရမလဲ။
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပယ်ဖို့အရေး ဘယ်အချိန်ကြိုးစားရမလဲ။
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပယ်ဖို့အရေး ဘယ်တော့ စတင်ရမလဲ။ ဒီနေ့ပဲ
စ၊ပေါ့။ ခုချက်ချင်းသာ အားထုတ်ကြိုးစားပေါ့။

သုဝေ = နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်လာ နက်
ဖြန်ခါမှ၊ **မရဏံ** = သေရမည်ကို၊ **ကော** = ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် သည်၊
ဇညာ = တပ်အပ်ထင်ထင် ကြိုတင်၍ သိနိုင်ပါအံ့နည်း။

နက်ဖြန် အားထုတ်မယ်။ သန်ဘက်ခါ အားထုတ်
မယ်။ နေ့ရွှေ့ညရွှေ့ အချိန်တွေ ရွှေ့မနေပါနဲ့။ ခုချက်ချင်းကို
အားထုတ်ပါနော်။ ဘာဖြစ်လို့တုံး။ နက်ဖြန် မသေဘူးလို့
ဘယ်သူမှ အာမ မခံနိုင်လို့ပါ။ ဘယ်သူမှ မသိနိုင်လို့ပါ။
နောက်ကျသွားမှာ စိုးလို့ပါ။

န ဟိ နော သင်္ဂီရံ တေန

မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

မဟာသေနေန = တွင်းပဝန်းရံ အခြံအရံရှိ များသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါ ရှိတသော၊ **တေန မစ္စုနာ**= ထိုသေမင်းနှင့်၊ **သင်္ဂီရံ** = ချောမော့ဖြားယောင်းခြင်း၊ တံစိုး လက်ဆောင် ပေးနိုင်ခြင်း၊ ပြန်လည်ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက် နိုင်ခြင်းသည်၊ **န နော အတ္ထိ**(နတ္ထိ ဧဝ)= မရှိဧကန် စင်စစ် မှန်လှပါပေ၏။

သေမင်းကို ဘယ်သူမှ မယှဉ်နိုင်ဘူး။ စစ်သည်တွေ သိပ်များတယ်။ သွားရင်းလာရင်း စားသောက်ရင်းနဲ့ သေနိုင်တယ်။ အနာရောဂါ ဝင်ရောက်လို့ သေနိုင်တယ်သတ်ဖြတ်ခံရ ညှဉ်းဆဲခံရလို့ သေနိုင်တယ်။ ဘယ်သူ့လက်ချက်မှန်းကို မသိဘူး။ သေမင်းမှာ စစ်သည်တွေ အများကြီး။

သေမင်းရယ်. . ခဏလောက်အချိန်ပေးပါတစ်ရက် နှစ်ရက်လောက် တရားကျင့်ပြီးမှ ခေါ်ပါလား။ ကိစ္စတွေ ရှင်းသွားပါရစေဦး။ အလုပ်က တန်းလန်းကြီး ဖြစ်နေလို့ပါ။ တောင်းပန်ကြည့်။ မရနိုင်ဘူး။

စည်းစိမ်တွေ ပုံပေးမယ်။ တိုက်တွေတာတွေ စိန်ရွှေရတနာတွေ၊ ရာထူးအာဏာတွေ ရှိသမျှ ပေးပါမယ်။ မခေါ်ပါနဲ့ဦး ပြော. . . မရဘူး။

အချောမကြိုက်တဲ့ သေမင်း၊လားဘ်မစားတဲ့သေမင်း၊
ဒီလောက်ဖြစ်လှတာ ရရာလက်နက်စုပြီး ပြန်တိုက်မယ်လူ
သူအင်အားစုပြီး ပြန်တိုက်မယ်။ ကြိုးစားကြည့်ပါ။ မရ
ပါဘူး။ သေမင်းကို ဘယ်သူမှ မနိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် သေမင်းအရှင် မခေါ်
သေးလို့ ကျန်းမာနေစဉ်ကာလ၊အသက်ရှင်နေစဉ်ကာလမှာ
တရားဘာဝနာ ကြိုးစားမှ တော်ရုံကျပါမယ်။

မသေခင်လေး သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်သွား နိုင်
ပါမှ အပါယ်ဘေးအတွက် စိတ်အေးရပါမယ်။

 ထင်ရှားရှိနေ ခန္ဓာတွေ
သက္ကာယ မည်လေသည်။

သက္ကာယိဋ္ဌိဆိုတဲ့ ပါဠိစကားလုံးမှာ သက္ကာယက
တစ်လုံး၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတာ တစ်လုံး တွဲစပ်ထားတာပါ။ အရင်ဆုံး
သက္ကာယဆိုတာ ဘာလဲ ကြည့်ရအောင်။

သက္ကာယဆိုတာ ဘာလဲ

“**သန္ဓေ** = ထင်ထင်ရှားရှား ရှိတဲ့၊ **ကာယော**= ခန္ဓာ
ငါးပါးအပေါင်းသည်၊**သက္ကာယော**=သက္ကာယမည်ပါပေ၏။

ထင်ရှားစွာရှိနေတဲ့ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်သက္ကာယ။

လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ ရှိနေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးသည် သက္ကာယလို့ ခေါ်ပါတယ်။

သတ္တဝါတိုင်းမှာ ခန္ဓာရှိကြတယ်။ ငါးပါး အပြည့်အစုံ မဟုတ်ရင်တောင်လေးပါး၊ဒါမှမဟုတ်အနည်းဆုံးတစ်ပါး တော့ ရှိကြတယ်။ အဲဒီ ခန္ဓာဟာ သက္ကာယ ပါ။ သာမန်လူ တွေမှ မဟုတ်ပါဘူး။ မြတ်စွာဘုရားမှာ လည်းရှိပါတယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာတွေမှာလည်း သက္ကာယရှိတယ်။

ခန္ဓာငါးပါး သိထား

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ကိုယ့်မှာရှိနေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို သိထားရပါမယ်။ မှန်မှန်ကန်ကန်ကို သိထားဖို့ လိုပါတယ်။

🌸 “ဖောက်ပြန်ခံစား မှတ်သားပြုပြင် သိဝိညာဉ် ငါးအင် ခန္ဓာမှတ်”

- ၁။ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ဖောက်ပြန်တတ်တဲ့ ရူပက္ခန္ဓာ
- ၂။ အာရုံရဲ့အရသာကို ခံစားတတ်တဲ့ ဝေဒနက္ခန္ဓာ
- ၃။ အာရုံရဲ့သဘောကို မှတ်သားတတ်တဲ့ သညာက္ခန္ဓာ
- ၄။ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ပြုပြင်စီမံနေတဲ့ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ

၅။ အထူးထူးအပြားပြား သိတဲ့ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ-ရယ်လို့ ခန္ဓာငါးပါး ရှိပါတယ်။

တူရာတူရာ ပေါင်းလိုက်မယ်ဆိုရင် ရူပက္ခန္ဓာဟာရုပ် တရား ရုပ်ခန္ဓာပါ။ ကျန်တဲ့လေးပါးကနာမ်တရား နာမ်ခန္ဓာ ပါ။ ရုပ်,နာမ်နှစ်ပါးလို့လည်း ပြောရင်ရပါတယ်။

ခန္ဓာငါးပါး ဒါမှမဟုတ် ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးဟာ ထင်ရှားရှိ တဲ့တရားမို့ သက္ကာယလို့ ခေါ်ပါတယ်။သက္ကာယကအပါယ် မချပါဘူး။

ခန္ဓာတွေ ရုပ်နာမ်တွေက အပါယ်မပို့ပါဘူး။ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း မပို့နိုင်ပါဘူးဝိပါက်ခန္ဓာတွေဟာအကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အကျိုးတရားတွေပါ။

အကျိုးဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာရုပ်နာမ် သက္ကာယတွေကို ပယ်လို့ လည်း မရပါဘူး။ ပယ်ရမယ်လို့လည်းမြတ်စွာဘုရားမဟော ပါဘူးနော်။ ခန္ဓာဒုက္ခတွေကို မလိုချင်ဘူးဆိုရင် ခန္ဓာဖြစ် ကြောင်း တရားတွေကိုသာ ပယ်ရမှာပါ။

ဒါဆို ဘယ်သူက အပါယ်ပို့သလဲဆိုတော့ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာပေါ်မှာအထင်မှားအမြင်မှားနဲ့စွဲလမ်းထင်မြင်နေတဲ့ဒိဋ္ဌိ က အပါယ်ပို့တာပါ။

❁ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ငါထင်တာ

ဒိဋ္ဌိမည်လေသည်။

ခန္ဓာငါးပါးကို ခန္ဓာငါးပါးလို့ မသိမြင်အောင် လှည့်စားတာ ဒိဋ္ဌိပါ။ခန္ဓာငါးပါးကိုငါပဲ၊သူပဲ၊ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါပဲ၊ ယောက်ျား၊မိန်းမပဲလို့မြင်သွားအောင် အမြင် ပြောင်းပေး လိုက်တာ ဒိဋ္ဌိပါ။

ဒိဋ္ဌိဝင်လာတဲ့အချိန်မှာ ခန္ဓာဆိုတာကို ခန္ဓာမှန်း မသိ တော့ပါဘူး။ သားသမီး၊ ဇနီးမယား၊ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမ၊ မိဘဆွေမျိုးလို့ မြင်လိုက်ပါပြီ။

လောကသဘောအရ ပညတ်နယ်မှာ မှန်ပေမယ့် ပရမတ်နယ်၊ တရားနယ်မှာတော့ဒိဋ္ဌိဝင်ရင်အမှားဝင်တာပါ ပဲအမြင်မှားတာသည်ဒိဋ္ဌိ၊အမှားမြင်တာသည်ဒိဋ္ဌိလက် ချက်ပါ။ ဟုတ်လား။

အပါယ်ချတာ ဒိဋ္ဌိ

အပါယ်ချတာ အဲဒီ အမြင်မှားဒိဋ္ဌိက အပါယ်ချတာ။ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ရဟန္တာတွေမှာသက္ကာယလို့ခေါ်တဲ့ခန္ဓာ

ငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးရှိသော်လည်း အထင် မှား အမြင်မှား အတွေးမှားတဲ့ ဒိဋ္ဌိ မရှိလို့ အပါယ်မကျပါဘူး။ သောတာပန် တွေတောင်ဒိဋ္ဌိကိုပယ်လိုက်လို့အပါယ်ငရဲမကျတော့ပါဘူး။

ကြောက်စရာကောင်းတာဒိဋ္ဌိပါတကယ်ဒုက္ခပေးတာ ဒိဋ္ဌိပါ။ ခန္ဓာကို ခန္ဓာလို မမြင်ဘဲ ငါလို့ ထင် လိုက်တယ်မြင် လိုက်တယ်။ ငါ့သားငါ့သမီး၊ ငါ့ဇနီး ငါ့မယား၊ ငါ့အိုးငါ့အိမ်၊ ငါ့မိငါ့ဖလို့ ထင်သွားတာ၊ မြင်သွားတာဟာ ဒိဋ္ဌိပါ။

အမှန်ကို အမှားလုပ်၊ အမှားကို အမှန်ထင်တဲ့ ဒိဋ္ဌိ သည်သာ သတ္တဝါတွေကိုဘဝတိုင်းဘဝတိုင်းမှာဒုက္ခပေး နေတာပါ။

ငါ မဟုတ်ကုန် ကျွန်တော်တို့လား

တစ်ခါက တရားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီတစ်ဦး တရား က ထွက်ပြီး အိမ်ပြန်သွားတယ်။ ဆရာဘုန်းကြီး က “ငါ မဟုတ်ဘူး၊ သူ မဟုတ်ဘူး၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ မဟုတ်ဘူး” လို့ အမြဲ ဟောနေတော့ သူ့အတော်လေး နားစွဲသွားတယ်။

အိမ်ရောက်တော့ သားသမီးတွေက ဝမ်းသာအားရ ကြိုဆိုကြ၊ ထမင်းဟင်း ခူးခပ်ကျွေးမွေးကြတော့ သူက ခပ် တည်တည်ကြီး လုပ်နေတယ်တဲ့။ သားသမီးတွေက ထမင်း ဝိုင်းထဲ အတင်း လက်ဆွဲခေါ်ပြီး “အဖေ စားလေ၊ အဖေ စားလေ”လို့ ပြောကြတော့ သူ့မှာ ပြန်ပြောဖို့ ခက်နေ တယ်။

“ငါ မဟုတ်ဘူး၊ သူ မဟုတ်ဘူး”ဆိုတော့ ဘယ်လို စကားပြန်ရမလဲ၊ ဘယ်လိုပြန်ပြောရမလဲလို့စဉ်းစားနေတာ။

နောက်မှ အကြံရပြီး ဝမ်းသာအားရနဲ့ အဲဒီ ဒကာ ကြီးက သားသမီးတွေကို ပြောလိုက်ပါတယ်။ “ကျွန်တော် မဆာသေးလို့ပါ”တဲ့။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ငါစွဲ ဖြုတ်လိုက်တာနော်။ မှတ် ထား။ ငါအစား ကျွန်တော်လို့ သူ သုံးလိုက်တာ ရယ်စရာ ဖြစ်သွားရော။ ငါနဲ့ ကျွန်တော် ဘာထူးလို့လဲ၊ အတူတူ မဟုတ်လား။ လိုက်ဆိုကြည့် -

 သက္ကာယရုံ အစွဲငြိ

လား၏ အပါယ်ရွာ။

သက္ကာယေ ဒိဋ္ဌိ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ။

သက္ကာယေ = ထင်ထင်ရှားရှားရှိနေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး၌၊
ဒိဋ္ဌိ = ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမလို့ ထင်မြင် နေခြင်း
 သည်၊ **သက္ကာယဒိဋ္ဌိ** = အပါယ်မျိုးစေ့ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပါ
 လေတော့၏။

သက္ကာယကလည်း ထင်ရှားရှိတယ်။ အဲဒီအပေါ်
 မှာလည်း အထင်မှား အမြင်မှား ဒိဋ္ဌိက ငြိတွယ်လိုက် တယ်
 နော်။ ထင်ထင်ရှားရှားရှိနေတဲ့ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရား
 အပေါ်မှာ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ စသည်အထင်
 မှားလိုက်တယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်သွားလဲ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြစ်သွား
 တယ်။ သူကမှ အပါယ်ငရဲကို ပို့တဲ့ တရားခံအစစ်။

တစ်သံသရာလုံး နေဟအံ့

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် လူတိုင်းလူတိုင်း တစ်သံသရာ
 လုံး နေလာကြတာ အဲဒီသက္ကာယဒိဋ္ဌိကြီးနဲ့ နေလာကြတာ။
 ဘဝဆက်တိုင်း မခွဲမခွာကို နေလာကြတာပါ။

လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် ဘယ်နေရာကို သွား
 သွားသူပါတယ်သူပါလို့လည်းဘယ်ဘဝရောက်နေရောက်

နေ၊ ဘယ်လိုချမ်းသာမျိုး ခံစားနေ ခံစားနေ အပါယ်ငရဲကို တော့ လှမ်းပြီး မျက်စောင်းထိုးနေရတယ်။ စိတ်အေးလက် အေး မနေနိုင်ဘဲ စိတ်ပူပန်နေရပါတယ်။

စာပေစာချာ ခပ်ဆေးဖြူ

အမြင်မှားကြီးနဲ့ လူရယ်၊ နတ်ရယ်၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ငါ၊ သူတစ်ပါးရယ်လို့ ခေါ်နေကြ စိတ်ထင်နေကြပေမယ့် ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်လူလို့ခေါ်ကြတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာကြီးကိုခွဲ ဖျက်ကြည့်လိုက်ပါ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပေးထားတဲ့ သုံးဆယ့်နှစ် ကောဠာသ ဓာတ်ခွဲနည်းနဲ့ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ကြည့်မယ်ဆိုရင်-

ဆံပင်၊ အမွေး၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်း ခြင်ဆီ၊ အညှိ၊ နှလုံး၊ အသား၊ အမြှေး၊ အဆုတ်၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်စတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေသာ ရှိပါတယ်။

လူဆိုတာကို ရှာလို့ မရပါဘူး။ ရှာလို့ မတွေ့ပါဘူး။ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတွေ ပေါင်းစုထားတာကိုလူလို့မြင် နေကြတာပါ။ အမြင်မှားပါ။ ဒိဋ္ဌိလက်ချက်ပါ။

အိမ်နဲ့ ဥပမာယူ

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် အိမ်နဲ့ဥပမာထားကြည့်ကြရအောင်၊ အိမ်ဆိုတဲ့ အိမ်ကို လက်နဲ့ ထောက်ကြည့်။ ဘယ်ဟာ အိမ်လဲ၊ ဘယ်ဟာ တိုက်လဲလို့ လက်ညှိုးနဲ့ ထောက်ရှာကြည့်။ မတွေ့ဘူး။

ဒါက သစ်သား၊ ဒါက အုတ်နံရံ၊ ဒါက တိုင်၊ ဒါက သွပ်၊ ဒါက တံခါး၊ ဒါကပြတင်းပေါက်၊အိမ်မတွေ့တော့ဘူး။ အိမ်ကို ရှာလို့ မရတော့ဘူး။ သစ်တွေ၊ သံတွေ၊ သွပ်တွေ၊ နံရံတွေ၊ အုတ်တွေ ပေါင်းပြီး အိမ်လို့ တော့ ခေါ်ကြတယ်။ အိမ်ရှာ မရဘူး။

မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ အင်္ဂါခြေလက်တွေ ပေါင်းပြီး ငါ့သူ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ ပြောကြတယ်။ လူ ဘယ်မှာလဲ၊ ရှာကြည့်စမ်းပါ။

လက်က လူလား၊ မဟုတ်ဘူး။
ဦးခေါင်းက လူလား၊ မဟုတ်ဘူး။
ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက လူလားဆိုရင်လည်း မဟုတ် ဘူး။
မျက်စိကလူလား . . . နားကလူလား . . . နှာခေါင်းက လူလားဆိုရင်လည်း မဟုတ်ပြန်ဘူး။

အဲဒါတွေ အားလုံးဟာ ရုပ်တွေပဲ။ ရုပ်အမှုန်တွေ ပေါင်းစုပြီး ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးဖြစ်နေတာအရောင်အဆင်း အမျိုးမျိုး ဖြစ်နေတာ။

အသေအချာ ရှာရင် ‘လူ’ ရှာလို့မတွေ့တော့ဘူးနော်။

မရှိတာကို အရှိလုပ်၊ မဟုတ်တာကို အဟုတ်လုပ်၊ မမှန်တာကိုအမှန်ထင်အောင်လှည့်စားနေတာ၊ မျက်လှည့်ပြ သလို လှည့်စားလိုက်တာ ဒိဋ္ဌိပါ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့အထင်မှားအမြင်မှားပါလို့ဘုန်းကြီး တို့ပရိသတ်သိအောင်မြင်အောင်အားထုတ်ရပါမယ်။ အပါယ် တံခါးကြီးကိုအသေအချာပိတ်ထားချင်ရင်သက္ကာယဒိဋ္ဌိအစွဲ ပြုတ်အောင် အားထုတ်ကြရ ပါမယ်။

ငါ ထင်တဲ့ အများ

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် လွယ်လွယ်နဲ့ နားလည် အောင် ပြောရရင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုတာ ခန္ဓာငါးပါးကို ငါလို့ ထင်တဲ့ အများပါ။ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို ငါလို့ ထင်နေတဲ့အများကြီး ပါ။

အခုတရားအားထုတ်ကြတာအမှားပြင်နေကြတာပါ။
နေ့စဉ်နေ့တိုင်း၊ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်းက မှားလာ တဲ့၊ နက်
နက်နဲနဲကို မှားလာတဲ့ အမှားကို အမှန်ပြင်နေကြတာပါ။

“အမှား ကြာတော့ အမှန်ထင်၊ အမှား မြင်တဲ့ အမှန်
ရောက်” တဲ့။ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် အမှန်မြင် အောင် ကြည့်
ပါ။ အမှား ပျောက်သွားအောင် ရှုမှတ်ပါ။

အိမ်မှာနေတုန်းက ရေမိုးချိုး၊ သနပ်ခါးလူး၊ ပြီးလိမ်း
ပြင်ဆင်ပြီးရင် ဘာလိုနေသေးလဲ၊ ဘယ်နေရာမှာ ချို့ယွင်း
ချက် ရှိနေသလဲလို့ သိအောင် မှန်ကြည့်ကြပါတယ်။ အချိုး
ကျ မကျ၊ ပုံစံ ကျ မကျ သိအောင် မှန်ထဲ မှာ ကိုယ့်ရုပ်သွင်
ကို ကြည့်ကြတယ်။

တရားအားထုတ်တာလည်း မှန်ကြည့်သလိုပါပဲ။ ငါ့မှာ
ဘာတွေ မှားနေသလဲ၊ ဘာတွေ ချို့ယွင်းနေသလဲသိအောင်
ဘုရားပေးတဲ့ ဓမ္မကြေးမုံ တရားမှန်ကို ကြည့်နေတာပါ။

တရားမှန်ကြီး ထောင်ထားပြီးတော့ အမှန်မြင်အောင်
ကြည့်နေကြတာပါ။ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမလို့
မြင်နေတာဟာ အမှားမြင်ပါ။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားလို့
မြင်နေတာ၊ ရှုနေတာဟာ အမှန်မြင်ပါ။ အမြင်မှန်သမ္မာဒိဋ္ဌိပါ။
သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ် အောင် ပြင်ရမှာပါ။

ရုပ်နာမ်ရှုကာ မှန်မြင်လာ

ဒိဋ္ဌိကွာတော့သည်။

ရုပ်နာမ်လို့ အမှန်မြင်ရင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကွာသွားပါတယ်။ အပါယ်ငရဲမျိုးစေ့ပြန်ပြီး အပင်မပေါက်နိုင်လောက်အောင် ပျက်စီးသွားပါတယ်။

ခန္ဓာငါးပါး ဂုဏ်နှစ်တရား

ရှေ့နားမှာ ဘုန်းကြီး ပြောခဲ့ပါတယ်။ ခန္ဓာငါးပါးကို တူရာတူရာပေါင်းရင် ရုပ်ခန္ဓာတစ်ပါးနဲ့ နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးရပါတယ်။ ရုပ်ခန္ဓာသည် ရုပ်တရား၊ နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးသည် နာမ်တရားဆိုတော့ ရုပ်တရားနဲ့ နာမ် တရားသာ အမှန်ရှိတယ်လို့နော်။

တရားရှုမှတ် အားထုတ်တယ်ဆိုတာ ရုပ်တရားကို ရုပ်လို့ သိနေတာ၊ နာမ်တရားကို နာမ်လို့ သိနေတာ၊ သိအောင် လုပ်နေတာပါ။

ခန္ဓာငါးပါးကို ခန္ဓာငါးပါးလို့ သိနားလည်သွားရင် ရုပ် နာမ်တရားကို ရုပ်နာမ်တရားလို့ သဘောပေါက်သွား ရင် အမှန်မြင်တာပါပဲ။

ဂူမှတ်နေတဲ့ အချိန်ဟာ ဂူမှတ်နေတဲ့ အချိန်

ဂူမှတ်နေတဲ့အချိန်ဟာ ဒိဋ္ဌိက္ခာနေတဲ့အချိန်။ အဂူ
အမှတ် လွတ်နေတဲ့အချိန်၊ အမှတ်တမဲ့နေတဲ့ အချိန် ဒိဋ္ဌိ
ပြန်ဝင်လာတယ်။ သတိလစ်လို့ကို မရဘူး။ လစ်တာနဲ့ ဝင်
လာတာပဲ။

ချောင်းနေတယ်။ သူက အမြဲတမ်း အလစ်ချောင်းနေ
တယ်။ ဘယ်အချိန် လစ်သွားမလဲ၊ လစ်တာနဲ့ ဝင်မှာပဲ။
ဘယ်အချိန် အဂူအမှတ် လွတ်သွားမလဲ၊ လွတ်တာနဲ့ဝင်မှာ
ပဲ၊ လျှော့တွက်လို့ကို မရဘူးနော်။

ဒိဋ္ဌိဝင်လာတာနဲ့ ရုပ်နာမ် မမြင်တော့ပါ။ ငါ့လက်၊ ငါ့
ခြေ၊ ငါ့ကိုယ်လို့ ဖြစ်လာတယ်။ ငါ့သား၊ ငါ့သမီး၊ ငါ့ပစ္စည်း၊
ငါ့ဥစ္စာလို့ ဖြစ်လာတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ
လို့ မြင်လာပြန်ပါတယ်။ ဂူ မှတ်နေမှ ဒိဋ္ဌိက္ခာနေတာပါ။

ဂူရင်းမှတ်ရင်းနဲ့တောင်၊ ဂူနေမှတ်နေတာတောင်ဒီ
သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြီးက ပြန်ပြန်ဝင်လာတယ်ဆိုရင် မဂူမမှတ်ဘဲ
နေရင် အိမ်မှာနေနေကျ အတိုင်းသာ နေရင် ဘယ်လိုနေလိုက်
မလဲလို့ စဉ်းစားကြည့်ပါ။

ဒါန, သီလလောကီနဲ့ မဂ

ဘုန်းကြီး ဒါန သီလကုသိုလ်တွေကိုအထင်သေးတာ မဟုတ်ပါ။ ပြစ်မှားတာ မဟုတ်ပါ။ ဒါပေမယ့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပယ်တဲ့အချိန်မှာ ဒါနပြုရုံ၊ သီလဆောက်တည်ရုံနဲ့ မရသေးဘူးလို့ ပြောချင်ပါတယ်။

ပေးကမ်းလှူဒါန်း စွန့်ကြဲနေတာက ဒါန၊ သိက္ခာပုဒ်တွေ စောင့်ထိန်းပြီး မသတ်, မခိုး, မသောက်မစားဘဲနဲ့ ကောင်းကောင်းနေတာက သီလပါ။ ဒါန, သီလတို့ ဟာ အဓိကအားဖြင့် ကိုယ်နဲ့ နှုတ်ကို ထိန်းသိမ်းပေးတာပါ။ စိတ်ကိုတော့ မထိန်းသိမ်းနိုင်ပါ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အပါယ်မျိုးစေ့က စိတ်ထားမှာ ခိုကပ် ဖြစ်တတ်တာဆိုတော့ ဒါန, သီလလောက်ကို သူမကြောက်ပါဘူး။

လှူဒါန်းနေစဉ်မှာလည်း ငါ ကောင်းစားဖို့ငါချမ်းသာဖို့ ဖြစ်ရာဘဝမှာ ငါ ပြည့်စုံကြွယ်ဝဖို့ဆိုရင် သူ ဝင်ပါလာတယ်။ သီလ စောင့်ထိန်းပြီး နေစဉ်မှာလည်းဒီအတိုင်းပါပဲ။ ငါ့စွဲ မပြုတ်သမျှ, ရုပ်နာမ်လို့ အမှန် မမြင်သမျှဒိဋ္ဌိမပြုတ်ပါ။

အပါယ်တံခါး ပိတ်ထားကြစို့

ဒါနု၊ သီလနဲ့ဒိဋ္ဌိကွာနိုင်တယ်ဆိုရင်တောင်မှခဏသာ ကွာမှာပါ။ တော်ကြာ ဒုံရင်း ဒုံရင်း ပြန်ဖြစ်မှာပါ။ အခုတရား နာကြားနေတဲ့အချိန် တရားထဲ စိတ် ရောက်နေတော့ ခဏ ကွာနေတယ်။ နာပြီးတာနဲ့ ပြန် ဖြစ်တယ်။

ဘုရားရှိခိုးနေရင်လည်း ဘုရားဂုဏ်တော်တွေ အာရုံပြု ပြီးနေတဲ့အချိန် ကွာနေတယ်။ ပြီးတာနဲ့ ပြန်ဝင်လာတယ်။ မေတ္တာပို့နေစဉ်လည်း သတ္တဝါတွေရဲ့ ကောင်းကျိုးလိုလား မေတ္တာထားနေချိန် ခဏပျောက်နေတယ်။ ပြီးရင် ပြန်ပေါ် လာတာပဲ။

အမြစ်ပြတ် ချေမှုန်းမှ

ဒါနု သီလ သမထ ကုသိုလ်တွေ ပြုနေချိန်မှာ လူ လည်ကြီး သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟာ ခဏ ရှောင်ပုန်းနေတာပါ။ အခွင့်မသာသေးလို့ ခဏ စောင့်နေတဲ့သဘောပါ။

ဘုန်းကြီးတို့ တစ်ဘက်နဲ့တစ်ဘက် စစ်ထိုး တိုက်ခိုက် ကြတဲ့အခါ ကိုယ့်ဘက်ကအင်အားများနေရင်ရန်သူတွေက တိမ်းရှောင်နေကြပါတယ်။ တော်ရာပုန်း ပြီး စစ်အင်အားစု ဆောင်းနေကြပါတယ်။

သူတို့ဘက်က အင်အား ကောင်းလာပြီ၊အခွင့်အရေး ရလာပြီဆိုတာနဲ့ ကိုယ့်ကို ပြန်တိုက်ကြပါတယ်။ ရန်သူတွေကို တစ်ယောက်မကျန် အမြစ်ပြတ် မချေမှုန်းနိုင်သေးသမျှ အောင်ပြီ၊ နိုင်ပြီလို့ မပြောနိုင်ပါဘူး။ ကျုပ်ငုတ် ကျုပ်ငုတ် မကျန် အမြစ်ကလှန်နိုင်မှအောင်နိုင်တယ်လို့ဆိုနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလိုပါပဲ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဒါန သီလ သမထ တွေနဲ့ ဖိထားတဲ့အချိန်မှာ သူ ခေါင်းမထောင်ပါ။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်က လစ်တာနဲ့ သူပြန်တွယ်ဖို့က အသင့်ပါပဲ။ အမြစ် ပြတ်ပယ်ခွာနိုင်မှ စိတ်ချရပါမယ်။ မဟုတ်ရင် ဒါန၊ သီလ၊ သမထ အစွမ်းတွေနဲ့ လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာ ချမ်းသာဘဝမှာ ခေါင်းတထောင်ထောင်နေနိုင်သော်လည်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစွမ်းပြလာတဲ့အခါ မှာအပါယ်ငရဲဆင်းရဲသို့ ရောက်ကြရပါတယ်။

ဂုဗ်, နာမ် ဂုဏ် မှန်မြင်လာ

ဝိပဿနာ ရှုတယ်ဆိုတာ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို ရှု မှတ်နေတာပါ။ ရုပ်နာမ်လို့ အမှန်အတိုင်း နည်းလမ်းကျကျ သိမြင်နေတဲ့သဘောဟာ မှန်တဲ့ အမြင်သမ္မာဒိဋ္ဌိပါ။ ရုပ်နာမ် ရှုနေရင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေလို့ အမြင် မမှားတော့ဘူး။

အပါယ်တံခါး ပိတ်ထားကြစို့

အမြင်မမှားရင် ကြိုးစားအားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီ ကို ကြည့်လိုက်ရင် အမှန်မြင်လို့ အတွေးအကြံတွေလည်း မှန် လာပါပြီ။ ကောင်းသောအတွေးအကြံ သမ္မာသင်္ကပ္ပတွေ ရောက်လာပါပြီ။ အထင်အမြင်မှားတွေ၊ အတွေး အကြံမှား တွေ ပျောက်လာပါပြီ။

သတိကပ်ထားတဲ့အတွက်အမှားဘက်မရောက်တောင် သတိလေးနဲ့ ရှုမှတ်နေတဲ့အတွက် ကောင်းသော မှန်သော သမ္မာသတိ၊ သတိကောင်းကောင်း၊ ဝီရိယကောင်းကောင်းနဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်နေလို့ ရုပ်နာမ်အရှု ခံပေါ်မှာ ရှုစိတ်လေး တည်ငြိမ်နေတာက သမ္မာသမာဓိ ပါ။

အဲဒီလိုမဂ္ဂင်တရားတွေနဲ့ရုပ်နာမ်တရားတွေကိုအသေ အချာ ရှုလိုက်တဲ့အခါမှာ သံသရာတစ်လျှောက် လုံး မှားခဲ့ တာတွေကို သဘောပေါက်လာပါတယ်။ လူ နတ် ဗြဟ္မာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ မင်း၊ သူ၊ ငါဆိုတဲ့ အထင် တွေ တကယ်မရှိ ပါလား၊ ရုပ်နာမ်တရားတွေပဲရှိတာပါလားလို့သိလာပါတယ်။

ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ပေါင်းစပ်ထားတာကို အထင်မှား နေ တာပါလား။ ငါ ဆိုတာ မရှိ၊ ရုပ်နာမ်တရားသာ ရှိပါလား။ တကယ်အရှိက ရုပ်နဲ့နာမ်ပါလားလို့သိလာမြင်လာပါတယ်။ အမှန်မြင်လာရင်ဒိဋ္ဌိက္ခာသွားပါတယ်သက္ကာယဒိဋ္ဌိက္ခာသွား ပါတယ်။

ဘဝိတဂုဏ် ကျေးဇူးများ

အဲဒီအသိလေးဟာ သိပ်ကို ကျေးဇူးများပါတယ်ဒီ အသိမျိုး သိအောင်ဒီအမြင်မျိုးမြင်အောင်တရားအားထုတ် ကြတာပါ။ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်လာတော့မှ ဒီအသိတွေသိကြ ရပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်နဲ့ ကြုံမှ ဒီအမြင် တွေ မြင်ကြရပါတယ်။ အသေအချာ ရူပွားအားထုတ်မှဒီ အသိအမြင်တွေ ဝင်လာပါ တယ်။

ဘာအကျိုးတွေ ရှိလာသလဲ။ အပါယ်ဘေးက ကင်း ဝေးနိုင်ပါပြီ။ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတွေ ကင်းနိုင်ပါပြီ။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်နိုင်ပါပြီ။ ဒါတွေဟာ အမှန် မြင်တဲ့ အကျိုးတွေပါ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကင်းစင်သွားတဲ့အတွက် ပေါ်ထွက်လာတဲ့ကျေးဇူးတရား တွေပါ။

သေတပန် ပယ်တဲ့ဂုဏ်

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် သာမန်ပုထုဇဉ်ဘဝကနေ ရုပ် နာမ် ရှုမြင်ပြီး သောတာပန်အရိယာဘဝကိုတက်လှမ်းသွား တဲ့သူတစ်ယောက်၊ သောတာပန်တစ်ယောက်ဟာ ဘယ် အကုသိုလ်တွေများ ပယ်လိုက်သလဲ။ ဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာနော်။ ဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာ နှစ်မျိုးနော်။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားတာ ရှိပါတယ်။ “ချစ်သားရဟန်းတို့၊ သင်တို့သည် ဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင်ရင် ဝိစိကိစ္ဆာကိုလည်း ပယ်ပြီးသားဖြစ်ပါပြီ” တဲ့ဒိဋ္ဌိပယ်လိုက်ရင်ဝိစိကိစ္ဆာလည်း ပယ်ပြီးသားဖြစ်သွားပြီ။

ပုထုဇဉ်တွေမှာ အမြင်မှားဒိဋ္ဌိနဲ့ သံသယဝိစိကိစ္ဆာရှိတယ်။ ရှိလို့လည်း ကြောက်လန့်နေရတယ်။

“ဟာ. . . ငါသေရင် ငရဲပြည်များရောက်သွားမလား၊ တိရစ္ဆာန်ပဲ သွားဖြစ်နေရလား၊ မကျွတ်မလွတ်တဲ့ပြိတ္တာဘဝကိုများ ရောက်သွားမလား” တွေးကြောက် နေရတယ်။ ယုံမှားသံသယတွေ ရှိနေတယ်။

သောတာပန်တွေက မကြောက်တော့ဘူးအပါယ်ကျမှာ မကြောက်ရတော့ဘူး။ **ပဟိနာပါယ ဂမနော** =အပါယ်ရောက်ကြောင်းတွေ ပယ်ပြီးပြီ။ ငါ့မှာ အပါယ်မျိုးစေ့သက္ကာယဒိဋ္ဌိလည်း မရှိတော့ဘူး။

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါး ကျေးဇူးနဲ့ကံ၊ ကံရဲ့အကျိုးတရား ယုံမှားတာတွေ မရှိတော့ဘူးလို့ သိတော့ သိပ်ဝမ်းသာဖို့ ကောင်းတယ်။ သိပ်ကို စိတ်ချမ်းသာတယ်။

ထောင်က လွတ်လာတာနဲ့ တူ

အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ ကျဉ်းကျဉ်းကျပ်ကျပ် ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့အဆက်ပြတ်နေရတဲ့ အကျဉ်းသားလေး ရက်စေ့လို့ လွတ်လပ်ခွင့်ရတယ်။ထောင်အပြင်ဘက်ကိုရောက်လာတယ် ဆိုရင်ပဲ ပျော်လိုက်တာ။ ဘယ်လို ပျော်မှန်းကို မသိဘူး။

မြင်ချင်တာတွေ မြင်ရပြီ၊ စားချင်တာတွေစားရပြီ၊ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားနိုင်ပြီ။ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်၊ သိပ်စိတ်ချမ်းသာတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်သောတာပန်ဖြစ်သွားရင်အပါယ်ထောင်ထဲက လွတ်သွားတာပါ။ အပါယ်လေးပါး ဟာ သူနဲ့ ဘာမှမဆိုင်တော့ဘူး။ အပါယ်တံခါး ပိတ်သွားလိုက်တာ နောက်တစ်ခေါက်ပြန်ရောက်စရာကို မရှိတော့ဘူးဆိုတော့ စဉ်းစားကြည့်၊ ဘယ်လောက်ပျော် လိုက်မလဲနော်။

အပါယ်ထောင်ကတင် မကဘူး။အိုခြင်း၊နာခြင်း၊သေခြင်းတရားတွေနဲ့ဒုက္ခရောက်နေရတဲ့ဘဝထောင်ထဲမှာခုနစ်ဘဝပဲ နေရတော့မယ်။ ဘဝထောင်ထဲကလည်း လွတ်ရက်နီးနေပြီ။

သတ္တကျုတ္တုပရမော- အလွန်ဆုံး ခုနစ်ဘဝပဲ ကျန်
တော့တယ်။ သောတာပတ္တိမဂ်ရဲ့ အစွမ်းနော်။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ
ပယ်နိုင်လို့ သောတာပတ္တိမဂ်ပေါ် တာနဲ့ဘဝဒုက္ခတွေသိပ်ကို
နည်းသွားတယ်။ မကောင်းတဲ့ ဒုဂ္ဂတိဘဝ မရောက်ရဘူး။
သုဂတိဘဝမှာလည်း အလွန်ဆုံးနေရ ခုနစ်ဘဝ။ ခန္ဓာဒုက္ခ
တွေကို အလွန်ဆုံးရမှ ခုနစ်ဘဝ။

လွတ်လပ်မှုကို ရတော့မယ်။ ထောင်ထဲကထွက်ခါနီး
လူလို့ . ထောင်ထဲက ထွက်လာတဲ့လူလို့ ပျော်စရာကောင်း
လိုက်တာ။

အပျော်ဆုံးနေ့့့့ကျေ

လောကမှာပြောပြောနေကြတဲ့အပျော်ဆုံးနေ့့့ဆိုတာ
ရှိတယ်နော်။ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် သိပါတယ်၊ ဘယ်နေ့
တွေလဲ။ (၁) ရှင်လိင်ပြန်တဲ့နေ့၊ (၂) မင်္ဂလာဆောင်တဲ့နေ့၊
(၃) ထောင်ကထွက်တဲ့နေ့-တဲ့နော်။

ဘယ်သူတွေက စစ်တမ်းကောက်ပြီး ဘယ်သူတွေက
အတည်ပြုထားသလဲတော့ မသိဘူး။ ဒီအတိုင်းကို တွင်နေ
တာ။ လူတိုင်း ပြောနေကြတာ။

ဘုန်းကြီးတော့ အဲဒီနေ့မျိုးတွေနဲ့ မကြုံဖူးတော့ မသိဘူး။ ဘယ်လိုခံစားပြီး ပျော်ကြသလဲ။ အသေအချာ ကိုယ်တွေ့မသိဘူး။

ဘုန်းကြီးပထမတစ်ခါသာသနာ့ဘောင်ဝင်တော့ရှစ်တန်း ဖြေပြီးကာစ။ ကျောင်းဖွင့်လို့ လူပြန်ထွက်လိုက်ရတယ်။ သာသနာ့ဘောင်မှာ နေရတာပျော်တယ်ရှင်လိင်ပြန်တဲ့နေ့ အပျော်ဆိုတာ ခံစားလို့ သိပ်မရဘူး။ ရှင်သာမဏေအဖြစ်နဲ့ ပထမအကြိမ်မှာ တစ်လနီးပါးနေ ပြီး လူပြန်ထွက်တယ်ပေါ့။

ဘယ်လိုပျော်ကြသလဲ မသိ

နောက်တစ်ကြိမ် ဆယ်တန်းဖြေပြီးလို့ တောင်စွန်း ဓမ္မဒူတတောရမှာ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ကြီးထံမှာ ရှင်သာမဏေ ပြန်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီကတည်းက အခုထိ မြဲနေတယ်။ ရှင်လိင်ပြန်အရသာကို မသိရတော့ဘူး။ ထောင်မကျဖူးတော့ ထောင်ကလွတ်တဲ့အရသာ အသေအချာမသိဘူး။ မင်္ဂလာမဆောင်ဘူးတော့ မင်္ဂလာ ဆောင်တဲ့နေ့မှာ ဘယ်လိုပျော်ကြတယ်ဆိုတာ မသိဘူး ပေါ့။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်တွေကတော့ သိမှာပါ။ တစ်နေ့ မဟုတ်ရင် တစ်နေ့တော့ ကိုယ်တွေ့ခံစားဖူးမှာပါ။

အဲဒီအပျော်နဲ့သာ မှန်းကြည့်ပေတော့။ လောကစည်းစိမ်ဒုက္ခတွေ ရောနေတဲ့ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တွေကို ခံစားခွင့်ရလို့ ပျော်ကြသေးတယ်ဆိုရင် တရားဓမ္မစည်းစိမ်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့စည်းစိမ်ကြီး ခံစားခွင့်ရတဲ့ သောတာပန် အရိယာတွေ ဘယ်လောက် ပျော်မလဲဆိုတာနော်။

တစ်နေ့ထပ်တိုးလိုက်ပါ။ “သောတာပန်ဖြစ်တဲ့နေ့သည် အပျော်ဆုံးနေ့”လို့။

 မဂ်ပေါ်လာရင် ဒိဋ္ဌိစင်

ပါယ်ခွင် မလားပြီ။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်သက္ကာယဒိဋ္ဌိနဲ့တကွဒိဋ္ဌိမှန်သမျှကို ပြောင်စင်အောင်ဆေးကြောသုတ်သင်ရှင်းလင်းပေးတာသည် မဂ်တရားကပါ။ မဂ်ဉာဏ်လေးပါး မှာ အရင်ဆုံးဖြစ်လာမှာက သောတာပတ္တိမဂ်ပါ။

မဂ်ရဲ့အခြားမဲ့မှာဖိုလ်ဉာဏ်ဝင်လိုက်တာနဲ့ပူထူဇဉ်ကနေ သောတာပန်ဖြစ်သွားပါတယ်။ သောတာပန် ဖြစ်ချင်ရင် သောတာပတ္တိမဂ်ပေါ် တဲ့အထိရုပ်နာမ်ဓမ္မတွေကိုရှုမှတ်အားထုတ်ရပါမယ်။

မင်္ဂါ. အစွမ်းသတ္တိ

ကိလေသေ မာရေန္တော နိဗ္ဗာန် ဂစ္ဆတိ မဂ္ဂေါ။

ကိလေသေ= ကိလေသာတရားတို့ကို၊ **မာရေန္တော**= သတ်ဖြတ်နှိမ်နှင်းလျက်၊ **နိဗ္ဗာန်** = နိဗ္ဗာန်သို့၊ **ဂစ္ဆတိ** = သွားတတ်ပါ၏။ **ဣတိ တသ္မာ** = ထိုသို့ ကိလေသာ တို့ကိုသတ်ဖြတ်လျက် နိဗ္ဗာန်အရောက် ပို့ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ **မဂ္ဂေါ** = မင်္ဂလာအမည်ရပါပေ၏။

ကိလေသာတို့ကို ပယ်သတ်ပေးတာ မင်္ဂါ အစွမ်းသတ္တိပါ။ နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးတာလည်း မင်္ဂါအစွမ်းသတ္တိပါ။ ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီတွေက ကိလေသာတွေကို ကိုယ်တိုင်ပယ်သတ်စရာ မလိုပါ ဘူး။ မင်္ဂါပေါ်အောင် အားထုတ်၊ မင်္ဂါ ပယ်လိမ့်မယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်အောင်လည်း မင်္ဂါ ပို့မယ်ဆိုတော့ မင်္ဂါတရား၊ အရိယာမင်္ဂါပေါ်အောင် အားထုတ်ဖို့က ယောဂီတို့တာဝန်ပါ။

မင်္ဂါပေါ်လာအောင်

မင်္ဂါပေါ်လာအောင် ရုပ်နာမ်ရှုမှတ်ကာ စရပါမယ်။ ကိုယ်နဲ့ ဆက်စပ်သမျှကို ရုပ်၊ စိတ်နဲ့ ဆက်စပ်သမျှကို နာမ်လို့ ရှုရပါမယ်။

တဖြည်းဖြည်း ရှုရင်းနဲ့ ရုပ်နာမ်မြင်လာ၊ ရုပ်နာမ်ရဲ့ မတည်မြဲတဲ့သဘော၊ ဆင်းရဲတဲ့သဘောတွေကို မြင်လာ၊ ရုပ်နာမ်ရဲ့ အစိုးမရ ကိုယ်မပိုင်တဲ့သဘောတွေမြင်လာ၊ ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲ မြင်လာရပါမယ်။

သူ ငါ မရှိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ ရဟန်း၊ လူ၊ ကျား၊ မ မရှိဘူး။ ရုပ်နာမ်သာ ရှိတယ်။ ရုပ်တရားတွေကလည်း ဖြစ် ပြီးရင် ပျက်၊ နာမ်တရားတွေကလည်း ဖြစ်ပြီးရင် ပျက်၊ ဖြစ် ပျက်တရားတွေသာ ရှိတယ်လို့ ဉာဏ်က သိလာပါလိမ့် မယ်။

ဆက်ရှု ဆက်ရှုသွားတဲ့အခါ ရုပ်နာမ်တွေကို မလိုချင် ရွံ့မုန်းညည်းငွေ့ အပြစ်မြင်လာပြီး ရုပ်နာမ် ဒုက္ခ တွေ ကင်း ရာကုန်ရာကို လိုချင်တောင့်တပြီး ရှုမှတ်ကြိုးစားတော့မှမင် ဆိုတာ ပေါ်လာမှာပါ။

ကြိုးစားအားထုတ်မှသာ

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် တစ်ဘဝစာ၊ တစ်နပ်စာအရေးကို တောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြရပါတယ်။ သတ္တဝါမှန်သမျှ လှုပ်ရှားရုန်းကန် ကြိုးစားနေကြရပါတယ်။

မဂ်ပေါ်လာဖို့အရေး၊ နိဗ္ဗာန်ရဖို့အရေးကိုလည်းမကြိုးစားဘဲနဲ့တော့ မရပါဘူး။ အားမထုတ်ဘဲ ပေါ့ပေါ့လေး ဆုတောင်းနေရုံ၊ ဘုရားစူးလွတ်လေး အားထုတ်ရုံနဲ့ မရပါဘူး။ တကယ်လိုချင်ရင် တကယ်အားထုတ်ရပါမယ်။ အရိုးကြေကြေ အရေခန်းခန်း မလျှော့တမ်း ဇွဲလုံ့လနဲ့ အားထုတ်ရပါမယ်။ ဆရာကောင်း ဆည်းကပ်၊ သစ္စာ ဆိုက်တဲ့ တရားကိုနာ၊ အသေအချာ အားထုတ်ရင် ရကို ရပါတယ်။

ဘုန်းကြီးနတ်သား

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ထင်ရှားရှိစဉ်ကာလ ဘုရားလက်ထက်က ရဟန်းတစ်ပါး တရားအားထုတ်တယ်။ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကို အားထုတ်တယ်။

တရားအလုပ် ပျက်မှာစိုးလို့ မစားမသောက်၊ မအိပ်မနေ အားထုတ်လိုက်တာ ဝီရိယလွန်ကဲပြီး ကိုယ်ခန္ဓာက မခံနိုင်တော့လို့ လေသင်ခန်းဖြတ်ပြီး ယုံတော်မူသွားပါတယ်။

ဒီဘဝကနေ စုတိစိတ်ချုပ်လို့ ဘဝပြောင်းရင်ပဲ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကို ရောက်သွားတယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်နေတဲ့ပုံကြီးအတိုင်း နတ်ပြည်ရောက်သွားတာ . . သူ မသိသေးဘူး။ နတ်ပြည်ရောက်နေမှန်း သူ့ကိုယ်သူ မသိဘူး။

နတ်သမီးတွေကတော့ ပျော်သွားတယ်။ ဗိမာန်ပိုင်ရှင်
နတ်သားကြီးတော့ ရောက်လာပြီလို့ ဝမ်းသာအားရ ဝိုင်း
လာကြတယ်။

တရားအားထုတ်ရင်း ပျံတော်မူနတ်ပြည်ရောက်တာ
ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးနတ်သားက ဘုန်းကြီးစိတ် မပျောက်ဘူး။
သူ့ကိုယ်သူလည်း ပြန်မကြည့်မိသေးဘူး။ တရားထိုင်နေ
တယ်လို့ပဲ ထင်နေသေးတာ။

ဘုန်းကြီးစိတ် မပျောက်

ဘုန်းကြီးစိတ်က မပျောက်ဘူး။ သာသနာ့ဘောင်မှာ
အနေကြာရင် အပြောအဆို အနေအထိုင်က ပြောင်းလာ
တယ်အသုံးအနှုန်းကအစလူနဲ့မတူတော့. . . တဖြည်းဖြည်း
လူနဲ့ကွာလာတယ်။ မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမနဲ့ နီးစပ်လို့
ကောင်းတဲ့ဘက်ကိုတဖြည်းဖြည်းရောက်လာတဲ့သဘောပါ။

ဘုန်းကြီးစိတ်က ဘယ်လောက်စွဲသလဲလို့ ဘုန်းကြီး
ပြောပြမယ်။ ဟိုတုန်းကစာသင်တိုက်ကကိုရင်တွေအဘိ-
ဓမ္မာ စာမေးပွဲကို ဝင်ဝင်ဖြေကြတယ်။ ရဟန်းဝတ် ကိုရင်
ဝတ်နဲ့ ဖြေခွင့်မရှိတော့ လူဝတ်လဲပြီး ဖြေကြတာ။

လူငယ်တွေဆိုတော့ လူဝတ်လဲ စာမေးပွဲဖြေရတာ ကို ပျော်ကြတယ်။ ကျကျနန ရှိုးနဲ့မိုးနဲ့ ဝတ်စားလို့ပေါ့။ တချို့ ရင်းနှီးတဲ့ဆွမ်းခံအိမ်တွေကလည်း ကိုရင်တွေ စာမေးပွဲ ဖြေရင် ဝတ်ဖို့ဆိုပြီး အဝတ်အစားအသစ်တွေချုပ်ပေးကြတယ်။ ဦးထုပ်တွေဘာတွေ ဆောင်းပြီး ပုဆိုးတွေဘာတွေ ဝတ်ထားတော့ တော်ရုံနဲ့ဆို ကိုရင်တွေမှန်းကို မသိသာဘူး။

အဲ. . တစ်ခါတော့ ကိုရင်ကြီးတစ်စု စာမေးပွဲ ဖြေရအောင် လူဝတ်လဲပြီး သွားကြတယ်။ ကိုရင်ကြီးတွေ လူထွက်လာတာဆိုတော့ ပိုပြီးအိုက်တင်ခံနေကြတာပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ လိုင်းကားပေါ်လည်းတက်ရော ကားကကျပ် နေတော့ တိုးမပေါက်ဘူးတဲ့။

ရှေ့ဆုံးက ကိုရင်လူထွက် ဘာပြောသလဲဆိုတော့ “ဒကာမကြီး၊ နည်းနည်း တိုးပေးပါဦး” တဲ့။ ဝတ်ထားတာက ပုဆိုးနဲ့ အင်္ကျီ၊ ပြောလိုက်တာက ဒကာမကြီးဆိုတော့ အားလုံးဝိုင်းရယ်ကြတာပေါ့။

နောက်ကပါလာတဲ့ ကိုရင်လူထွက်တွေက ရှက်သွားတယ်။ တို့ကိုတော့ ကိုရင်လူထွက်တွေမှန်း သိသွားပြီဆိုပြီး ရှက်ရှက်နဲ့ တစ်ယောက်က လှမ်းပြောတယ်။

“အရှင်ဘုရားကလည်း စကားပြောရင် သတိထားမှ ပေါ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လူဖြစ်နေပြီဆိုတာကိုလည်း မေ့မနေနဲ့ ဦး ကိုယ်တော်ရေး . . .” တဲ့။

ပိုဆိုးသွားတာပေါ့။ ဒီတော့မှ တစ်ဖွဲ့လုံးကို ကိုရင် လူထွက်တွေမှန်း သိသွားတာ။ ဘုန်းကြီးစိတ် ဘယ်လောက် စွဲတယ်ဆိုတာ ပြောပါတယ်။

ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်

အခု ဘုန်းကြီးနတ်သားကလည်း မျက်စိမှိတ် စက္ခုန္ဓေ ချပြီးနေလိုက်တာနတ်သမီးတွေ အနားရောက်နေတာ တောင် မသိဘူး။ စကားသံတော့ ကြားတယ်။ “ဒကာမ တွေ ကျောင်းလာကြတယ် ထင်ပါရဲ့” ဆိုပြီး မျက်လုံးဖွင့် မကြည့်ဘူး။ နတ်သမီးတွေလည်း အနားကပ်ပြီး ဝိုင်းအကဲ ခတ်နေကြတယ်။ “ဘုန်းကြီးဘဝကရောက်လာတဲ့နတ်သား ထင်ပါရဲ့” ပေါ့နော်။

‘ဒီနေရာက ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း မဟုတ်ပါဘူး ကိုယ် တော်ကြီးရဲ့၊ နတ်ပြည်ဆိုတာ စည်းစိမ်ခံတဲ့နေရာ ပါ။ အဲဒီ လိုကြီးတော့မနေပါနဲ့၊ မျက်လုံးလေးများဖွင့်ကြည့်ပါဦးလား’

လို့ ဘေးကနေ နောက်ပြောင်ပြောဆိုနေလည်းဟိုက ဂရုတောင်မစိုက်ဘူး။ သဲသဲမဲမဲ ရှုမှတ် နေတာ၊ကြိုးစားနေတာ။

နတ်သမီးတွေလည်း ‘ဒီကိုယ်တော်ကြီးနဲ့တွေ့ ခက်နေပြီ။ ဘုန်းကြီး မဟုတ်တော့ဘူးဆိုတာ ဘယ်လိုများ အသိပေးရင် ကောင်းမလဲ’ လို့ စဉ်းစားပြီး ကိုယ်လုံး ပေါ်မှန်ကြီး သယ်ချလာတယ်။ ရှေ့တည့်တည့်ကနေ ထောင်ပြထားတယ်။ အတော်ကြာမှ မျက်လုံးလေးမှေးပြီး ဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ “ဟာ-သင်္ကန်းတွေလည်း မဟုတ်ပါလား၊ နတ်ဝတ်နတ်စားတွေပါလား၊ ငါ နတ်ပြည် ရောက်နေပြီ” လို့ အဲဒီကျမှ နတ်သားက သိတယ်။

နတ်ပြည် ရောက်နေပြီဆိုတာ သိတော့စိတ်မကောင်း ဖြစ်လိုက်တာ၊ ဝမ်းနည်းလိုက်တာ။ “ငါ သာသနာ့ဘောင် ထဲဝင်ပြီး ကိလေသာနဲ့ တိုက်ပွဲဝင်နေတာ အရဟတ္တဖိုလ်ဆုကြီးများ ရမလားလို့၊ အခု ဘာမဟုတ် တဲ့ ဆုသေးလေးပဲ ရတယ်။ နတ်ပြည်ပဲ ရောက်တယ်။ ငါ ရှုံးပြီ. . . ။ နှမြောဖို့ ကောင်းလိုက်တာ။ ရှက်စရာကောင်းလိုက်တာ” လို့နတ်သမီးတွေကို လှည့်တောင် မကြည့်ဘူး။ တစ်ခါတည်း မြတ်စွာဘုရားထံ လာပြီးတော့ လျှောက်ထားတယ်။

ဗုဒ္ဓထံ လျှောက်ထား

**အစ္စရာဂဏ သယံဉ်၊
ပိသာစ ဂဏသေဝိတံ။
ဝနန္တံ မောဟနံ နာမ၊
ကထံ ယတြာ အဝိဿတိ။**

“မြတ်စွာဘုရား နတ်သမီးတွေ ဝိုင်းအုံပြီး အဆိုအတီး အကအခုန်တွေနဲ့ ဆူညံနေတဲ့ နတ်ပြည်ကြီးကို တပည့်တော်စိတ်ထဲမှာ ဘီလူးမတွေ ဝိုင်းအုံနေတဲ့နေရာလို့ တပည့်တော်စိတ်ထဲ ထင်နေပါတယ်ဘုရားတွေဝေမိန်းမော အောင်သွေးဆောင်နေတဲ့တောအုပ်ကြီးထဲရောက်နေသလို ပါပဲ မြတ်စွာဘုရား။ တပည့်တော်ကို လွတ်မြောက်ရာလွတ်မြောက်ကြောင်း နည်းလမ်း ကောင်းများ ပေးသနားတော်မူပါ”လို့ လျှောက်တယ်။

နတ်စည်းစိမ် နတ်ချမ်းသာ လိုချင်တောင့်တတတ်သူတွေနဲ့ ဘယ်လောက်ကွာသလဲဆိုတာ . . ကြည့်။ ဒါနု၊ သီလကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်ရင် စည်းစိမ်တွေနဲ့ မေ့ပြီး ပျော်ကြတယ်။ ဘုရားတရား မေ့သွားတယ်။ ဘာဝနာကြောင့်နတ်ပြည်ရောက်တဲ့ ဒီနတ်သားက နည်းနည်းမှ မပျော်ဘူး။ ဘယ်လိုရုန်းထွက်ရပါ့မလဲလို့ လျှောက် ထားလိုက်တာနော်။

မြတ်စွာဘုရားက “ဒီနတ်သားဟာ ရဟန်းဘဝက နေသွားတဲ့ နတ်သားပဲ။ တကယ့်ကို ဇွဲနဲ့ပဲနဲ့ အားထုတ်ပြီး သေလို့ နတ်ပြည်ရောက်ရတာ။ သူ့မှာ ရဟန်းသီလတောင် မပျက်သေးပါလား” လို့သိတော့ ဒါန၊ သီလဟောမနေတော့ ဘူး။ သူ့အတွက် နိဗ္ဗာန်လမ်းကြောင်းကို တစ်ခါတည်း ပြ တော်မူပါတယ်။

မဂ်ဂုဏ်းဖြိုး တက်ကမ္မိ

ဥဇုကော နာမ သော မဂ္ဂေါ

အဘယာ နာမ သာဒိသာ။

ရထော အကူဇကော နာမ

ဓမ္မစက္ကေဟိ သံယုတော။

“ချစ်သား၊ သင်သည် ဘေးကင်းရာကို ရောက်ချင် တယ်ဆိုရင်၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်းကင်းငြိမ်းရာမှန်မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ချင်တယ်ဆိုရင်ဖြောင့်တန်းနေတဲ့မဂ္ဂင်လမ်းကြောင်း အတိုင်း သွားပါ” တဲ့။

မြတ်စွာဘုရားက နတ်သားကို အပါယ်ငရဲဝဋ်ဆင်းရဲ တွေရဲ့ လွတ်မြောက်ရာလမ်းမှန်ကို ပြလိုက်တယ်။ နိဗ္ဗာန် လမ်းစကို ပြလိုက်တယ်။ မဂ္ဂင်လမ်းမကြီးအတိုင်း လျှောက် သွားလိုက်ပါ-တဲ့။

“ချစ်သား၊ သင်သည် ဘေးကင်းရာမှန် မြတ် နိဗ္ဗာန် ကိုသွားချင်ရင် မဂ်ရထားကြီး စီးရမယ်အင်မတန်မှညင်သာ တဲ့၊ ဘာသံမှကို မမြည်တဲ့ မဂ်ရထားကို စီးရမယ်” တဲ့။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် နိဗ္ဗာန်သွားတဲ့ မဂ်ရထားဟာ အသံမမြည်ပါဘူး။ ခေတ်ပေါ်ရထားတွေ၊ ကားတွေ ဘယ် လောက်ကောင်းတယ် ပြောပြော၊ ဘယ်လို ဇိမ်ရှိတယ်ပြော ပြော အသံ မြည်ပါတယ်။ အသံ ထွက်ပါ တယ်။ မဂ်ရထားက နည်းနည်းမှ အသံ မမြည်ပါဘူး။ အင်မတန်ညင်သာလို့ သွားနေမှန်းကိုတောင် မသိပါဘူး။

ရုပ် ရုပ်၊ နာမ် နာမ်လို့ ရှုနေတာဟာ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ် မဂ်ရထားတက်စီးနေတာပါ။ အကောင်းတကု အကောင်းဆုံး စူပါရထားကြီးပါ။ ဆူညံသံတွေ မရှိပါ ဘူး။ ယိမ်းထိုးလှုပ်ရှားနေတာ မရှိပါဘူး။ စီးရတာ အင်မတန်မှ သက်သောင့်သက်သာရှိပြီး ငြိမ်သက်အေးချမ်း ပါတယ်။

မဂ်ရထားကဲ့. အနိတ်အပိုင်များ

“ချစ်သား၊ မဂ်ရထားကြီးမှာ တပ်ဆင်ထားတဲ့ဘီး တွေ ရထားဘီးတွေကို ကြည့်ပါ။ ဝီရိယဆိုတဲ့ ဘီးတွေ

တပ်ဆင်ထားတယ်။ ကာယိကဝီရိယ၊ စေတသိကဝီရိယဘီးတွေ တပ်ထားတယ်” တဲ့။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် မဂ်ရထားရဲ့ဘီးတွေဟာ ဝီရိယတရားပါ။ သိပ်လည်ပါတယ်။ သိပ်မြန်ပါတယ်။ လည်ရင်လည်သလောက် ခရီးရောက်တယ်။ ကြိုးစားရင် ကြိုးစားသလောက် ခရီးပေါက်တဲ့ ဝီရိယဘီးတွေနဲ့ ရထားပါ။

**ဟိရိ တဿ အပါလမ္မော
သတျဿ ပရိဝါရဏံ။
ဓမ္မာဟံ သာရထိ ဗြူမိ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပူရေဇဝံ။**

“ချစ်သား မဂ်ရထားပေါ်က မကျအောင်အကာအရံတွေ ဆွဲကိုင်စရာတွေလည်း ရှိတယ်။ ဟိရိဩတ္တပ္ပလက်ကိုင်ကွင်းတွေ၊ တန်းတွေ ကာထားတာ ရှိတယ်။ အလှဆင်ထားတဲ့ သတိတရား ရှိတယ်။

ဖုန်မတက်မြူမတင်အောင်၊ အစွန်းအကွက်မရှိအောင် သုတ်သင်အလှဆင်တဲ့ သတိတရားတပ်ထားတယ်” တဲ့။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် မဂ်ရထားကြီး သိပ်မြန်တော့ ကျကျန်ခဲ့မှာ မပူနဲ့။ အကုသိုလ်ဖြစ်မှာကို ရှက်ကြောက်တဲ့

ဟီရိဩတ္တပ္ပပုလက်ကိုင်ကွင်းကို ဆွဲထား။ ရထားပေါ်ကလိမ့် မကျအောင် ဟီရိဩတ္တပ္ပတိုင်တွေ ကာရံပေးထားတယ် - တဲ့နော်။

အရှက်အကြောက် မရှိရင် ကျန်ခဲ့မှာ။ အကုသိုလ်တွေ မရှက်မကြောက် ပြုနေရင် မဂ်ရထားက လက်မခံဘူး။ ကျ ကျန်ခဲ့မှာပဲ။ အကုသိုလ်ပြုတဲ့သူတွေကို မဂ်ရထားက လက် မခံဘူးနော်။

ခေတ်ပေါ်ရထားတွေ၊ ကားတွေ ခန့်ညားတယ်၊ လှပ တယ်ဆိုပေမယ့် ဖုန်တွေ ဗွက်တွေတက်ပါတယ်။ အစွန်း အကွက်တွေ စွန်းထင်းပါတယ်။ သိန်းပေါင်းများစွာ တန်တဲ့ ကားတွေလည်း ညစ်ပေလို့ ရေဆေးရတယ်။ ပွတ်တိုက်ပစ် ရတယ်။

မဂ်ရထားမှာ မလိုဘူး။ အမြဲတမ်း အလှဆင် ပေးနေ တဲ့ သတိ ရှိတယ်။ အညစ်အကြေးတင်ဖို့ မပြောနဲ့၊ ဖုန် တက်ဖို့ မပြောနဲ့၊ အမြဲတမ်း ပြောင်လက်နေအောင်သတိဆို တဲ့ ကိရိယာက ပွတ်တိုက်ပေးနေတယ်။ သတိနဲ့ ပွတ်တိုက် ထား၊ ဆေးကြောထားလို့ပြောင်လက်နေတဲ့ မဂ်ရထားပါ နော်။

ဓမ္မာဟံ သာရထိ ဗြုမိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပူရေဇံ။

“ချစ်သား မဂ်ရထားကို မောင်းနှင်နေတဲ့သူက လောကုတ္တရာဓမ္မပါ။ သူ့မှာလည်း ရှေ့ပြေးနဲ့ လမ်းရှင်းထား တယ်။ ရှေ့ပြေးသမ္မာဒိဋ္ဌိက လမ်းရှင်းပေးတယ်” တဲ့။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ကားကောင်းပေမယ့် မောင်းတဲ့ သူ ဒရိုင်ဘာ မကောင်းရင် ခရီးသွားရတာ ဟန်မကျဘူး။ ဒရိုင်ဘာ ကောင်းဖို့လည်း လိုတယ်။

မဂ်ရထားမှာ ဘယ်သူမောင်းသလဲ ကြည့်။ လော- ကုတ္တရာတရားက မောင်းနေတာ။ နိဗ္ဗာန်လမ်းကိုကျွမ်းကျင် ပြီးသား။ ဘယ်တော့မှ လမ်းမမှားဘူးဘယ်အချိန်ထမောင်း မောင်း တိမ်းမှာ စောင်းမှာမှောက်မှာ မပူရဘူး။ တိုက်ခိုက်မိ မှာလည်း မပူရဘူး။

ရှေ့ပြေးရှိတယ်။ ရှေ့က လမ်းရှင်းပေးတဲ့ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ ရှိတယ်။ ခလုတ်ကန်သင်းတွေ၊ ဆူးငြောင့်တွေ အားလုံးသူ က ပြင်သွားပေးတယ်။ဘေးတွေရန်တွေရှင်းသွားပေးတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် မဂ်ရထားက ပို့ မယ်တဲ့။ ယောက်ျား ဖြစ်ဖြစ် မိန်းမဖြစ်ဖြစ် ဘယ်သူမဆို စီးနိုင်တယ်။ ရထား ပေါ်တက်တာနဲ့ နိဗ္ဗာန်အရောက်ပို့မယ့် မဂ်ရထားပါ။

မဂ်ပေါ်လဟုၤ ဒိဋ္ဌိစင်

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် မဂ်ပေါ်လာရင် ဒိဋ္ဌိစင်ပါပြီ။ အနည်းဆုံး သောတာပတ္တိမဂ် ပေါ်ရင်ပဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စင် သွားပါပြီ။ အပါယ်မရောက်တော့ပါဘူး။မဂ်ပေါ်အောင်မဂ် ရထားတက်စီးဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

မဂ်ရထား ထွက်နိုင်အောင် ရှေ့ပြေးသမ္မာ ဒိဋ္ဌိရထား လမ်း ရှင်းဖို့ပဲ လိုပါတယ်။အမှန်မြင်တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိကငါ၊ သူ တစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊မိန်းမလို့မြင်တဲ့မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊သက္ကာယ- ဒိဋ္ဌိကို ပယ်ဖျက်ရှင်းလင်းပါလိမ့်မယ်။

သာမဏနတ်သားကတော့ မြတ်စွာဘုရားနည်းလမ်း ပေးတဲ့အတိုင်း မဂ်ရထားပေါ် တက်စီးပြီး နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးသို့ ဝင်ရောက်သွားပါပြီ။ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်လည်းနောက်က လိုက်ရအောင် . . ဆိုကြည့်ပါ။

🌸 **ရုပ်နာမ်ရှုပွား မဂ်ရထား**

မောင်းသွား နိဗ္ဗာန်ဆီ။

မဂ်ရထားပေါ် ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် တက်နိုင်အောင် နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးသို့ မဂ်ရထားကြီး စီးဝင်နိုင်အောင် ရုပ် နာမ် တရားကို ရှုရမယ်။ မရှုလို့ကို မဖြစ်ပါ ဘူး။ ရုပ်နာမ် မရှုဘဲနဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကို မရောက်ပါဘူး။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် မဂ်ရထားကြီး ဖြစ်လာအောင် မဂ္ဂင်လို့ခေါ်တဲ့ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတွေတပ်ဆင်ရပါမယ်။ ရုပ် နာမ်တွေရူမ္မတ်နေရင်းနဲ့မဂ်ရထားကြီးကိုတပ်ဆင်ကြရမယ်။

ဒါပဲလား ဘုရားတဲ့

ဘုန်းကြီး တရားပြနေတော့ တချို့ယောဂီ အထူး အဆန်းတွေ တွေ့ရတယ်။ တရားအားထုတ်နည်း ပေးပြီး အားထုတ်ခိုင်းရင် သူတို့က မေးတယ်။ “အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ခံ က ရုပ်နဲ့ နာမ်ဆိုတော့ ဒါပဲလား ဘုရား”တဲ့။ သူတို့ကဘာ တွေ့လို့ချင်သလဲ မသိဘူး။ ရုပ်နဲ့ နာမ်အပြင် ဘာတွေအပို ရှုချင်ကြသလဲ မပြောတတ်ဘူး။ ဘုန်းကြီး ကလည်း တိုတိုပဲ ပြောလိုက်တယ်။ “ဟုတ်တယ်၊ ဒါပဲ ရှုရမှာ”လို့။

အကျဉ်းချုံးဖြည့်၇၆

ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး၊ စကြဝဠာ တစ်ခုလုံးကို အကျဉ်း ချုံးကြည့်ရင် ရုပ်၊ နာမ်မှတစ်ပါး အခြား မရှိပါဘူး။ အပိုတွေ ချဲ့ကားရင် များချင်တိုင်း များပေမယ့် အကျဉ်းချုံးရင် ရုပ်၊ နာမ်မှတစ်ပါး အခြား မရှိပါဘူး။

သက်ရှိသက်မဲ့ လောကကြီး ဘယ်လိုပင် ကျယ်ဝန်း
ပေမယ့် အကျဉ်းချုပ်ရင် နာမ်နဲ့ရုပ်ပါပဲ။ အမည်နာမအခေါ်
အဝေါ်တွေ များပေမယ့် အားလုံးဟာနာမ်ရုပ်သဘောထဲက
မလွတ်သွားပါဘူး။ ရုပ်နဲ့နာမ်ပဲ ရှိပါ တယ်။

**ကမ္ဘာကုန်လုံး ကျဉ်းချုံးသောခါ
ရုပ်, နာမ်ကို ထား တခြား မပါ။
သိတတ် ညွတ်တတ် ခေါ်မှတ် နာမ်သာ၊
မသိတတ် ရုပ်မှတ် ဖောက်ပြန်တာ။**

နာမ်ဆိုတာက သိတတ် ညွတ်တတ်တဲ့ သဘောရှိပါ
တယ်။ အဝေးက အာရုံတွေကိုလည်း လှမ်းပြီးညွတ် တတ်
တယ်။

ဖြူနီဝါစိမ်း မြင်ရတာတွေကို သိတတ်တယ်။ ကြားရ
တဲ့ အသံတွေကို သိတယ်။ နှာခေါင်းထဲ ဝင်လာတဲ့အနံ့တွေ
ကို သိတယ်။ လျှာပေါ်ပေါ်လာတဲ့အရသာတွေကိုသိတယ်။
ကိုယ်နဲ့ထိသမျှကို သိတယ်။ တွေးတောတယ်။ စဉ်းစား
တယ်။ ကြံစည်စိတ်ကူးတယ်ဆိုတာတွေဟာနာမ်တရားပါ။
နာမ်ရဲ့သဘောသဘာဝတွေပါ။

ရုပ်ဆိုတာမှာ အသိ မရှိပါဘူး။ထင်းတုံး၊ကျောက်တုံး၊
သစ်တုံးလို့ပဲ ပူမှန်း အေးမှန်းလည်း မသိဘူး။ နာကျင်

ကိုက်ခဲမှန်းလည်း မသိဘူး။ သူ့မှာ ရှိတာ က တစ်မျိုးပြီး တစ်မျိုး ဖောက်ပြန်သွားတဲ့သဘော၊ ပြောင်းလဲသွားတဲ့ သဘောပဲ ရှိပါတယ်။

ဘယ်လို ဂုဏ်မလဲ

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် အမှန်မြင်အောင် ရှုနည်း၊ မဂ် ဖိုလ်ဆိုက်အောင် ရှုနည်းကို ဘုန်းကြီး ပေးပါမယ်။ ဘယ်လို ရှုရမလဲဆိုတာသဘောပေါက်နားလည်အောင်နားထောင်ပါ။

အခု ထိုင်ပြီး တရားနာနေကြ၊ ထိုင်ပြီး စာဖတ်နေကြ တော့အချိန်အတော်လေးကြာလာတယ်ဆိုရင်ပဲရုပ်ရဲ့ ဖောက်ပြန်မှုကို သိသာမြင်သာလာပါပြီ။

ကိုယ်ပေါ်ကတစ်နေရာတစ်နေရာမှာပူလာတာလေး တွေ့လာမယ်။ စ၊ထိုင်စတုန်းက အဲဒီပူတဲ့သဘောလေး မရှိ ခဲ့ဘူး။ အခု ပေါ်လာတယ်ဖောက်ပြန်လာတာနော်အရင် က မပူဘူး။ အခု ပူတယ်။ အေးရာက နေ ပူလာတယ်အဲဒီ လို ဖောက်ပြန်လာတဲ့သဘောဟာရုပ်သဘောရုပ်တရားပါ။

ပိုပြီး သိသာတာကို ကြည့်ပါ။ နေပူကြီးထဲကဒီနေရာ ကိုလာတော့ ရောက်လာကာစမှာ တရှိန်ရှိန်နဲ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ပူနေတယ်။

ဟော ခုကြည့်။ ပန်ကာအောက်နေလိုက်တယ်ယပ်
ခတ်လိုက်တယ်။ အရိပ်ထဲမှာအနေကြာတော့ပူတာပျောက်
သွားတယ်။ ပူနေတဲ့သဘော ပျောက်ပြီး အေးတဲ့သဘော
ပေါ်လာတယ်။

အပူတွေပျောက်အေးတွေရောက်လာတာပြောင်း
လဲသွားတာ ဖောက်ပြန်သွားတာမို့ ရုပ်တရား။ ပူတာဟာ
ရုပ်တရား၊ အေးတာဟာ ရုပ်တရား။ တေဇောဓာတ်လို့ခေါ်
ရတဲ့ ရုပ်တရား အစစ်အမှန်ပါ။

ပူတဲ့နေရာ၊ အေးတဲ့နေရာကိုအာရုံပြုကြည့်လိုက်တာ
နဲ့ ပူမှန်းသိတယ်၊ အေးမှန်းသိတယ်။ အဲဒီအသိဟာ နာမ်
တရားပါ။

ကိုယ့်ရဲ့ခန္ဓာထဲ အာရုံပြု သတိကပ်ပြီး ကြည့်တာနဲ့
ပူတာတွေရင် ရုပ်လို့ ရှုမှတ်၊ ပူမှန်း သိတာကို နာမ်လို့ ရှု
မှတ်ပါ။ အေးတာတွေရင် ရုပ်လို့ ရှုမှတ်၊ အေးမှန်းသိရင်
အသိကို နာမ်လို့ ရှုမှတ်ပါ။

ကိုယ်ပေါ်မှာ ဖြစ်ပေါ်သမျှကို ရုပ်လို့ ရှုမှတ်ပါ။ စိတ်
ထဲ ဖြစ်ပေါ်သမျှကို နာမ်လို့ ရှုမှတ်ပါ။ မသိတာကို အသိမရှိ
တာကို ရုပ်လို့ ရှုမှတ်ပါ။ သိနေတာကို နာမ်လို့ ရှုမှတ်ပါ။

ကြိုက်ကုန်ကုန် ဂုဏ်

တချို့က ရုပ်ကို ရှုရတာ သဘောကျတယ်၊ ရှုရတာ ပိုင်နိုင်တယ်၊ ထင်ရှားတယ်ဆိုရင် ရုပ်ကို ရှုပါ။ နာမ်တရား ရှုရမှ အားရကျေနပ်ပါတယ်၊ စိတ်တိုင်းကျ ပါတယ်ဆိုရင် နာမ်ကို ရှုပါ။

ကြိုက်ရာကို ရှုရပါတယ်။ တွဲပြီးလည်း ရှုနိုင်ပါတယ်။ တစ်မျိုးစီလည်း ရှုနိုင်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးထဲက တစ်ပါး ပါး ရှုနေရင်ကို လုံလောက်ပါပြီ။

မဂ္ဂင်တွေ ဖြစ်နေ

ရုပ်နာမ်ကို မြင်နေတဲ့ ဉာဏ်အမြင် ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ မဟုတ်ဘူး ရုပ်နဲ့ နာမ်သာလို့ မြင်နေတဲ့ ဉာဏ်အမြင်ဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ပါ။

ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ ပေါ်လာပြီးနောက်ပျောက်သွားပုံ၊ မမြဲပုံ၊ ဆင်းရဲပုံ၊ အစိုးမရပုံတွေကို ထပ်ကာထပ်ကာ ကြံစည်နေတာ စဉ်းစားနေတာက သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်ပါ။

အရှုခံအာရုံမှတစ်ပါး တခြားကိုစိတ်မရောက်အောင်၊ ရှုဉာဏ်ပေါ်အောင် ကြိုးစားနေတာ အဟုတ် တကယ် ကြိုးစားနေတာက သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင်ပါ။

ဒီအာရုံထဲပဲ စူးစိုက်နေတာ၊ ရုပ်နာမ်သဘောတွေသိ
နေအောင် သတိထားနေတာက သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ပါ။

ငြိမ်နေပြီ။ ရုပ်နာမ်အာရုံပေါ်မှာတည်ငြိမ်သွားပါပြီဆို
တာက သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်ပါ။

အဲဒီမဂ္ဂင်တွေ တစ်ပေါင်းတည်း တစ်စည်းတည်းဖြစ်
လာပြီဆိုရင်၊ ပြည့်စုံလာပြီဆိုရင် သောတာပတ္တိမဂ်၊ ဆက်
ကြိုးစားရင် သတ္တဝါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ်၊ အရဟတ္တမဂ်လို့
ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ နိဗ္ဗာန်သွားရအောင် မဂ်ရထားကြီး
ဘွားခနဲ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ နိဗ္ဗာန်ဆီ ကို မောင်းပို့ပါလိမ့်
မယ်။

 နိဗ္ဗာန်ရောက်မှ ဘေးဒုက္ခ

လုံးဝ ငြိမ်းတော့သည်။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ရင် ဘေးဒုက္ခတွေအားလုံးငြိမ်းပါပြီ။
ဘေးရန်တွေအားလုံး ကင်းရှင်းသွားပါပြီ။ အန္တရာယ်တွေ
ရန်စွယ်တွေလည်း အားလုံး ပျောက်ကွယ်ကုန်ပါပြီ။

မှန်းဆပြီး ဖြည့်ခိုင်း

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ကိုယ့်သန္တာန်မှာ မဂ်တရားဖိုလ်
တရားတွေ မပေါ်သေးလို့ နိဗ္ဗာန်ကို မမြင်ရသေးပေမယ့်

တရားအားထုတ်နေသူများအနေနဲ့မှန်းဆကြည့်နိုင်ပါတယ်။ ခန္ဓာတွင်းမှာ ဉာဏ်သွင်းပြီး အသေအချာ ရှုလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ရုပ်နာမ်ဒုက္ခတွေ တွေ့လာပါတယ်။

ထိုင်တာကြာရင်ပြောင်းရွှေ့ရတဲ့ဒုက္ခ၊ ဆာလောင်လာရင် စားရတဲ့ဒုက္ခ၊ ရေချိုးသုတ်သင် ပြုပြင်ပေးရတဲ့ ဒုက္ခ၊ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရ၊ စိတ်ဆိုးရ၊ စိတ်ပင်ပန်းရ တဲ့ဒုက္ခဆိုပြီး ဒုက္ခတွေကို အလွယ်လေး သိနိုင်ပါတယ်။ မှန်းဆကြည့်ပါ။ နည်းနည်းလေး အာရုံပြုပြီး မှန်းဆ လိုက်မယ်ဆိုရင် -

“ဪ... ဒီဒုက္ခတွေဟာ ရုပ်နာမ်တရားတွေ ရှိနေလို့သာဖြစ်လာရတာရုပ်တရားနာမ်တရားတွေမရှိတော့တဲ့ နိဗ္ဗာန်၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့ရဲ့ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်မှာ ဒီလိုဒုက္ခမျိုးတွေ မရှိလို့ သိပ်ချမ်းသာမှာပဲ။ ဘယ်လောက်ချမ်းသာလိမ့်မလဲ။” လို့ တပ်အပ်မဟုတ်သော်လည်း နီး စပ်အောင် မှန်းဆကြည့်နိုင်ပါတယ်။

အပါယ်ဒုက္ခတွေလည်း ငြိမ်း

အပါယ်ဒုက္ခတွေဘယ်လောက်ကြီးမားများပြားတယ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်ကို ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ အဲဒီအပါယ်ဒုက္ခတွေလည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ရင် လုံးဝကို မရှိတော့ပါဘူး။

မဂ်နဲ့ အပါယ်မျိုးစေ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုမျိုးပြုတ်အောင် ဖျက်ဆီးလိုက်ပြီးတာနဲ့ အပါယ်ဒုက္ခတွေ အားလုံး ပျောက် ကွယ်ကုန်ပါပြီ။ လောကသဘောအရ ကြည့်ရင်မျိုးစေ့ရှိရင် အကြောင်းညီညွတ်ရင် အပင်ပေါက် နိုင်တယ်နော်။

အခု နိဗ္ဗာန်မြင်တာဟာ မျိုးစေ့ကိုပါ ဖျက်လိုက်တာ ပါ။ ဘယ်လိုမှ အပင်ကြီး မပေါက်နိုင်တော့ဘူး။

အပါယ်တံခါးဆိုတာဟာလည်း စေ့ထားရင်၊ အသေ မပိတ်ထားရင် ဝင်နိုင်သေးတယ်။ အခု အပါယ်တံခါးကိုမဂ် ဆိုတဲ့ ကန့်လန့်နဲ့ မင်းတုံးနဲ့ကို ပိတ်ထားလိုက်တော့ ဘယ် လိုမှ မဝင်မသွား ရောက်မသွားနိုင်တော့ပါဘူး။

ဒုက္ခတွေရောက်ပြီး ဆင်းရဲနေတဲ့သူတစ်ယောက်ဟာ နောက်တစ်ခါ ပြန်ပြီး ဆင်းရဲမှာကြောက်လို့ချမ်းသာအောင် ကြိုးစားတယ်။ ကြိုးစားတဲ့အတိုင်း ချမ်းသာလာတဲ့အချိန်မှာ ဘယ်တော့မှ ပြန်မဆင်းရဲတော့ဘူးလို့ သေ ချာပေါက်သိတဲ့ အချိန်မှာ တွေ့ကြုံခဲ့ဖူးတဲ့ ဆင်းရဲတွေနဲ့ ပြန်တွေ့မှာကို ပူ စရာမလိုတော့ဘူး။ ကြောက်စရာ မလိုတော့ဘူး။

အဲဒီလိုပဲ. . . အပါယ်ဒုက္ခတွေ သိမြင်ပြီး ကြိုးစားအား ထုတ်လို့ အပါယ်ဘေးက လွတ်သွားတဲ့သူဟာ ဘယ်တော့မှ

အပါယ်မကျတော့ဘူးလို့ အသေအချာ သိသွားတဲ့သူဟာ ဘယ်လောက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လိုက်မလဲ။ ဘယ်လောက် စိတ်ချမ်းသာသွားမလဲလို့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် မှန်းဆပြီး ကြည့်လိုက်ပါ။ ဒါဆိုရင် တရား အားထုတ်ရတာ ကို ပြီးငွေ့စရာလို့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် မမြင်တော့ပါဘူး။ အသေအချာ ကြိုးစားတော့မှာပါ။

ဈေးမိတိုင်း ဝမ်းသာ

ဘုန်းကြီး တွေးမိတယ်။ တစ်ခါတလေကျရင် အသေအချာကို တွေးမိပါတယ်။ “တို့ဟာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ တရားဓမ္မတွေကို သိခွင့်ရလိုက်တာ ဝမ်းသာစရာကောင်း လိုက်တာ” လို့။ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတော်တွေမှာ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို လည်း အသေအချာ ပြထားတယ်။ ဘယ်လိုမှမငြင်းနိုင်ဘူး။ အပါယ်ငရဲဆိုတာ ဆင်းရဲဒုက္ခ။

အဲဒီဒုက္ခတွေ ဘာကြောင့်ဖြစ်လာသလဲ။ အလိုလိုဖြစ် လာတာလား . . မဟုတ်ဘူးတစ်ဦးတစ်ယောက်ကများဖန် ဆင်းတာလား . . မဟုတ်ဘူး။ တစ်ယောက်ယောက်ကများ တန်ခိုးနဲ့ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်လို့လား၊ မဟုတ်ဘူး။ သူ့

အကြောင်းနဲ့သူ ဖြစ်လာတာ။ ဒုက္ခရောက်တာအကြောင်းရှိ တယ်။ အပါယ်ငရဲဒုက္ခတွေဖြစ်ရတာဟာအကုသိုလ်ကြောင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြောင့်နော်။

ဒုက္ခတွေ ရှိနေတာတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း ကိုလည်း သိရပါပြီ။ ဒုက္ခလွတ်တဲ့နေရာ၊ ဒုက္ခတွေအားလုံးက လွတ်တဲ့နေရာကောမရှိတော့ဘူးလား၊ ဒုက္ခလွတ်မြောက်ရာ မရှိဘူးလား။ ရှိပါတယ်။ မြတ်စွာ ဘုရားက ရှိတယ်တဲ့နော်။ ဒုက္ခလွတ်ရာသည် နိဗ္ဗာန်။ ဒုက္ခတွေ ကင်းလွတ်ရာသည် နိဗ္ဗာန်ပါ-တဲ့။

ဘယ်လိုသွားရမလဲ။ ဒုက္ခလွတ်ကင်းရာကို သိပါ ပြီ။ သွားရမယ့်လမ်း၊ ရောက်နိုင်တဲ့နည်းလမ်း၊ ဒါကို လည်း မြတ် စွာဘုရားက ပြတော်မူပါတယ်။ “တရားကျင့်ပါ၊မဂ္ဂင်တရား ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်ပါ”တဲ့။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်ဖြစ် ရတာ ဘယ်လောက် အားရှိစရာကောင်းသလဲ။ လောကမှာ နေနည်း...။ လောကမှထွက်မြောက်နည်းအားလုံးကိုဘုန်းကြီး တို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောခဲ့တာ ပဲ။ ထပ်ဖြည့်စရာလည်း မလိုဘူး။ ပိုနေလို့ နှုတ်ပစ်စရာ လည်း မလိုဘူး။ အပိုအလို မရှိ တိတိကျကျကို မြတ်စွာ ဘုရား ဟောခဲ့တာပဲလို့ တွေးမိ

ရင် ဝမ်းသာလိုက်တာ။ ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေကို သိခွင့်ရတာ ဝမ်းသာစရာကောင်း လိုက်တာနော်။

အို, နာ, သေ ဒုက္ခဇွေငြိမ်း

နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရင်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့အထိ မဂ်ရထား ကြီး စီးသွားရင် ပဋိသန္ဓေ နေရတဲ့ဒုက္ခ၊ အိုရတဲ့ ဇရာဒုက္ခ၊ နာရတဲ့ ဗျာဓိဒုက္ခ၊ သေရတဲ့ မရဏဒုက္ခတွေလည်း ငြိမ်း သွားပါတယ်။

အမိဝမ်းထဲမှာ ဆင်းဂဲ

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် တချို့က တရားထိုင်ရတာ ညောင်းလိုက်တာတဲ့။ မထိုင်နိုင်ဘူးတဲ့တရားတစ်ခါထိုင်ရင် အလွန်ဆုံးမှ တစ်နာရီ။ ဒီကြားထဲ ပြောင်းမယ်၊ ရွှေ့မယ် လှုပ်မယ်ဆိုရင် ပြောင်းလို့ ရွှေ့လို့ လှုပ်လို့ရသေးတယ်။

ကိုယ်မမေ့ခင် အမေ့ဝမ်းဗိုက်ထဲ နေခဲ့ရတာကိုးလ၊ ဆယ်လ . . လှုပ်လို့မရဘူး၊ ရွှေ့လို့မရဘူးကျပ်ကျပ်တည်း တည်း . . . ကျဉ်းကျဉ်းမြောင်းမြောင်းနော်။ မသိကြလို့သာ။

ဘယ်လောက် ဆင်းရဲမလဲ။ တစ်နာရီ နှစ်နာရီ မဟုတ်ဘူး။
တစ်ရက် နှစ်ရက်၊ တစ်လ နှစ်လ မဟုတ်ဘူး။ ကိုးလ
ဆယ်လ နေရတာ. . . ဇာတိဒုက္ခ။

အခုမှသာ ပူတယ်၊ အိုက်တယ်၊ မှောင်တယ်၊ မည်း
တယ် ပြောနေတာ။ အမေ့ဝမ်းထဲမှာ မီးရှို့လို့လား။ ဘာမီးမှ
မရှိဘူး။ မှောင်မည်းနေတယ်။ ပူအိုက်လို့ ပြတင်းပေါက်
ဖောက်မထားဘူး။ ပန်ကာ မရှိဘူး။ ယပ်တောင် မရှိဘူး။
အဲယားကွန်း မရှိဘူး။ ပူလည်း^၉ အတိုင်းနေ၊ အေးလည်း
ဒီအတိုင်းနေအစာသစ်အိမ်ကိုခေါင်းကရွက်. . ၊အစာဟောင်း
အိမ်ကို ဖင်ခုထိုင်။ နံစော်လည်း ဒီအတိုင်းသာနေရတာ. .
ဇာတိဒုက္ခ။

မသက်သာဘူးနော်။ ဟိုတုန်းက ဆင်းရဲတာအမှန်ပဲ။
ဒါပေမယ့်နောက်တော့မေ့သွားလို့သတိမရတော့လို့သာ. .
ခုနေသာ ပြန်ဝင်ခိုင်းရင် ဘယ်သူမှ မဝင်ချင်တော့ဘူး။ မနေ
ချင်တော့ဘူး။ သတိမရလို့သာ၊ အမှတ်မရတော့လို့သာ. .
ဇာတိဒုက္ခကို မကြောက်ကြတာ။

အိုရတလည်း ဆင်းဂဲ

အိုရတလည်းမကောင်းဘူးနော်။ မအိုချင်လည်း
 မရ၊ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အိုမင်းလာကြတယ်။ ဒကာကြီး
 တစ်ယောက်ကဆို ‘အရှင်ဘုရား၊ အိုလာရင်ဘာမှမကောင်း
 တော့ဘူးဘုရား၊ သေဖို့ပဲကောင်းတော့တယ်’တဲ့။ သေချင်
 လောက်အောင်ကို ဆိုးတဲ့ ဇရာဒုက္ခ။

မျက်စိတွေမူန်လာလို့ ကြည့်လို့ မကောင်းဘူး။ သူ
 များ ပြောတော့ ကြားတစ်ချက် မကြားတစ်ချက်နဲ့ နားက
 မကောင်းဘူး။ သွားတွေမကောင်းလို့ စားရသောက်ရတာ
 လည်းမကောင်းဘူး။ သွားလာလှုပ်ရှားလို့လည်းမကောင်း
 ဘူး။ အားတွေ နည်းလာလိုက်တာ။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး လေးလံ
 လိုက်တာ။ ထူခိုင်းရ၊ ဆွဲခိုင်းရ၊ တွဲခိုင်းရ နဲ့ . . . ဘာမှကို
 မကောင်းတော့ဘူး။ အိုရတဲ့ ဇရာဒုက္ခ။

အသက်ရှည်လေလေ အိုဒုက္ခတွေ များများခံရလေ။
 ဒါတောင်မှ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်က အသက်ရာကျော် ရှည်
 ချင်ကြသေးတယ်။ ဒီသား ဒီသမီး ဒီဇနီး ဒီ ခင်ပွန်းတွေနဲ့
 ဘဝဆက်တိုင်း အိုအောင်မင်းအောင် ပေါင်းရပါစေလို့
 ဆုတောင်းကြသေးတယ်နော်။ ဒုက္ခခံ ချင်လို့။ အိုတဲ့ ဇရာ
 ဒုက္ခ ခံချင်ကြလို့။

“ကြောင် အိုတော့ ကြွက် မလေး၊ လူ အိုတော့ လူ မလေး” တဲ့။ အိုလာရင် သားတွေမြေးတွေက သိပ်မလေးစား ချင်ကြဘူး။ အရာမသွင်းချင်ကြတော့ဘူး။ ကိုယ်ကလည်း နေရာတကာပါချင်၊ နေရာတကာ ပြောချင်တယ်။ ဆိုချင် တယ်။ လူငယ်တွေက “အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးတွေ ခေတ် မမီတော့ပါဘူး၊ ခေတ်နောက်ကျနေပြီ” ဆိုပြီး ဝိုင်းပယ်ကြ တာခံရတယ်။ အဲဒါလည်း အိုရတဲ့ ဒုက္ခပါ။

နာဂုဏ်လည်း ဆင်းရဲ

ကြီးကြီးငယ်ငယ် ခန္ဓာရှိရင် အနာရောဂါ ရှိတာပဲ။ နေ ထိုင်မကောင်း ဖြစ်ရ၊ ဖျားနာရ၊ ဇက်ကြောထိုးရ၊ ခေါင်းခဲရ၊ ဝမ်းလျှောရ၊ ထိမိခိုက်မိရ၊ ဒဏ်ရာအနာတရ ဖြစ်ရတာတွေ ဟာ ဗျာဓိဒုက္ခတွေပါ။

ကောင်းတာ တစ်ခုမှ မပါဘူး။ သက်သာတာ တစ်ခု မှ မရှိဘူး။ အံ့ကြိတ်ပြီးတော့ ခံရတယ်။ မျက်ရည်ကျပြီး တော့ ခံရတယ်။ အိပ်ရာထဲလဲတဲ့အထိ ခံရတယ်။ အော် ဟစ်ညည်းညူပြီး ခံရတယ်။ နာရတဲ့ ဗျာဓိဒုက္ခ။

ကိုယ်တိုင်ခံရတာ မပြောနဲ့။ ဘေးကနေကြည့်ရင် တောင် စိတ်မချမ်းသာဘူး။ တစ်ခါတလေကျရင် “ဒီလိုခံ

“နေရမယ့်အစား သေသွားတာကမှ တော်ဦးမယ်” လို့တောင် စဉ်းစားမိတဲ့အထိ ဆိုးတဲ့ ဗျာဓိဒုက္ခပါ။

ခုခေတ်မှာ အနာရောဂါတွေကလည်း များလိုက် တာ၊ ဆိုးလိုက်တာ. . . ကင်ဆာတဲ့၊ အေအိုင်ဒီအက်စ်တဲ့၊ နှလုံး ရောဂါတဲ့၊ အသည်းရောဂါတဲ့ဆေးမရှိတာတွေရော. . . ဆေး မကုနိုင်တာတွေရော။ ခံရမယ့်ရောဂါတွေ၊ လာမယ့်ဗျာဓိဒုက္ခ တွေပါ။

တစ်နေ့ တစ်နေ့ ဆေးရုံဆေးခန်းတွေမှာ ကြိတ်ကြိတ် တိုးပြီး ကုသနေရတဲ့ အနာရောဂါဗျာဓိဒုက္ခတွေပါ။

သေဂုဏ်လည်း ဆင်းရဲ

ဇရာဒုက္ခ၊ ဗျာဓိဒုက္ခတွေ သိပ်ခံရတဲ့အချိန်မှာ “သေ သွားရင်တောင် ကောင်းသေးတယ်” လို့ ပြောပေမယ့် သေရ တာလည်း မကောင်းပါဘူး။ ဘယ်သူမှ မသေချင်ဘူး။ သေ ရတာလည်း ဆင်းရဲပါတယ်။

ချစ်သူခင်သူတွေနဲ့ ခွဲခွာသွားရတယ်။ ပိုင်ဆိုင်သမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ထားခဲ့ရတယ်။ ရာထူးအာဏာတွေ လက် လွှတ်ရတယ်။ ဘယ်ဘဝရောက်လို့ ရောက်ရမှန်းမသိဘယ်

အပါယ်တံခါး ပိတ်ထားကြစို့

လှိုဒုက္ခတွေ ကြုံလို့ကြုံရမှန်း မသိ။ မျက်စိသူငယ်နားသူငယ်
နဲ့ ဘဝကြီးတစ်ခုလုံး စွန့်သွားရတာ. . မရဏဒုက္ခသေရတဲ့
ဆင်းရဲပါ။

လူဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်စေ၊ လူဆင်းရဲဖြစ်စေ၊ လူ
ချမ်းသာဖြစ်စေ သတ္တဝါတိုင်း လက်ရှိရထားတဲ့ဘဝလေး ကို
မက်မောကြပါတယ်။ တွယ်တာကြပါတယ်။

အားကြီးတဲ့တဏှာနဲ့ အသက်ခန္ဓာကို တွယ်တာမှု ရှိ
ကြတယ်။ ဒါကို ဖြတ်တောက်ခံရတယ်။ မစွန့်ချင်ဘဲ စွန့်ရ
တယ်ဆိုတာ အင်မတန် ကြီးမားတဲ့ မရဏဒုက္ခကြီးပါ။

သေရမယ်ဆိုရင် လူတွေမဆိုထားနဲ့၊ တိရစ္ဆာန်လေးတွေ
တောင်မှ ကြောက်ကြတယ်။ ကိုယ့်အမြင်မှာ သိပ် ဆင်းရဲ
တယ်၊တန်ဖိုးမရှိဘူး. . . သေတာကတောင်ကောင်းမယ်လို့
ထင်ပေမယ့် ကာယကံရှင်ကတော့ မသေ ချင်ပါဘူး။ တတ်
နိုင်သမျှတော့ အသက်ရှင်အောင် ကြိုးစားရုန်းကန်ကြမှာပဲ။

မတတ်သာမှသာ သေချင်သေပေါ့လို့လက်လျှော့ကြ
ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် မရဏဒုက္ခကို ကြောက်လို့ပါ။

ရုတ်တရက် သေသွားတာ၊ ညင်ညင်သာသာလေး
အသက်ထွက်သွားတာမျိုးမှာမသိသာပေမယ့်အပြင်းအထန်
ရောဂါဝေဒနာတွေ ခံပြီးမှ အော်ဟစ်ညည်းညူပြီးမှကယ်ပါ၊

ယူပါ အော်ဟစ်ပြီးမှ သေရတဲ့အခါကျရင် သိပ်ထင်ရှားပါတယ်။ မရုဏဒုက္ခကြီး အင်မတန်မှ ကြီးတယ်ဆိုတာ လူတိုင်းက လက်ခံကြရမှာပါနော်။

ချစ်သူနဲ့ ဣဂုဏ်လည်း ဆင်းရဲ

ချစ်သူနဲ့ ခွဲရတာ သိပ်ကို စိတ်ဆင်းရဲရပါတယ်။ ရင်ပူလောင်ရပါတယ်။ တချို့ဆို ရင်ကွဲနာကျပြီး သေတောင်သေတယ်။ ချစ်သူနဲ့ဆို ထားပါဦး။ အင်မတန် သဘောကျနှစ်သက်တဲ့ သက်မဲ့ပစ္စည်းနဲ့တောင် မခွဲချင်ဘူး။ မပေးချင်ဘူး။ မပျက်စီးစေချင်ဘူး။

မြတ်စွာဘုရား ဟောခဲ့တဲ့ ဇာတ်တော်တစ်ခုထဲမှာပါးကြီးတစ်ကောင် တံစို့ထိုးပြီး မီးကင်ခံနေရချိန်မှာ ငိုကြွေးတယ်။ “မီးလောင်ခံရလို့ မပူပါဘူး၊ တံစို့ထိုးခံရလို့ မနာပါဘူး” တဲ့။ ချစ်သူ ငါးမလေးနဲ့ ကွဲရမှာမို့ “ရင်ထဲမှာ မီးလောင်နေတယ်၊ ရင်ထဲမှာ နာနေတယ်” တဲ့။ ချစ်သူနဲ့ကွဲတဲ့ဆင်းရဲ၊ ချစ်မိလို့ ခံစားရတဲ့ဒုက္ခနော်။ ဦးဘညွန့်ရဲ့ ချစ်ဒုက္ခက ဘယ်လိုနေတယ် မသိဘူး။ ငါးကြီးရဲ့ဒုက္ခကိုတော့ ဘုန်းကြီးသံဝေဂရမိတယ်။

မချစ်သူနဲ့ နေ့တစ်လည်း ဆင်းဂဲ

မချစ်သူနဲ့ ပေါင်းနေရတာလည်း ဆိုးပါတယ်။ ကိုယ်က မချစ်တာဖြစ်စေ၊ သူက မချစ်တာ ဖြစ်စေ. . . မေတ္တာတွေ ပြတ်တောက်နေတဲ့အိမ်တွင်းရေး. . . စိတ်ကိုမချမ်းသာဘူးနော်။

ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်ကအမျိုးသမီးလေးတစ်ယောက်ပေါ့။ မိဘတွေ ပေးစားလို့ လင်ယောက်ျား အိမ်ရောက်သွားတယ်။ ဘာတွေလုပ်လုပ်လင်ယောက်ျားကအကောင်းမမြင်ဘူး။ အကောင်းမပြောဘူး။ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းရိုက်နှက်တာကို နေ့စဉ်ခံရတယ်။ နေ့တိုင်း မျက်ရည်နဲ့ မျက်ခွက်။ ငရဲကျနေရသလိုပဲ သူ့ခမျာ နေရ ရှာတာ။

နောက်ဆုံး ဘယ်လိုမှ မနေနိုင်တော့လို့ကျောင်းသွားပြီး ဘိက္ခုနီမ ဝတ်လိုက်တယ်။ ကြိုးစားတရားအားထုတ်လို့ သံယောဇဉ်တွေပြတ်၊ ဒေါသတွေ၊ သောကတွေ သိမ်းဆည်းနိုင်သွားမှ ချမ်းသာရရှာတယ်။ မချစ်ဒုက္ခဆိုက လွတ်သွားတာပေါ့။ တရားဓမ္မ ကယ်ပေလို့ပေါ့။

ကုန်ကုန်ပြောရင် မကြိုက်တာတွေ ဝတ်နေရစားနေ
ရသုံးစွဲနေရတာတောင်မှစိတ်မကောင်းဘူးစိတ်မချမ်းသာ
ဘူး။ အဲဒါ မချစ်ဒုက္ခပါ။

လျှင်တက မဂုလည်း ဆင်းဂဲ

ကံက မပေးလို့၊ အခြေအနေကမပေးလို့လိုချင်လျက်
သားနဲ့ မရဘူး။ ရအောင် ရှာဖွေလျက်သားနဲ့မရဘူး။ စားချင်
တိုင်း မစားရဘူး။ ဝတ်ချင်တိုင်းမဝတ်ရဘူးကောင်းကောင်း
နေချင်လျက်သားနဲ့ မနေနိုင်ဘူး။ ဒါတွေလည်း ဒုက္ခပါပဲ။

ခန္ဓာဂုတကလည်း ဆင်းဂဲ

အတိုချုံးပြီး ပြောရရင်-
ဆင်းရဲမှန်သမျှဟာ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးရလာလို့ဖြစ်ရတာ
ပါ။ ကြုံတွေ့ရတာပါ။ အပါယ်ငရဲကြောက်ရတာလည်းခန္ဓာ
ရှိလို့။
အို၊ နာ၊ သေရတာလည်း ခန္ဓာ ရှိလို့။
ချစ်သူနဲ့ကွဲ မုန်းသူနဲ့ တွဲရတာလည်း ခန္ဓာရှိလို့။
ခန္ဓာရှိရင် ဒုက္ခမှန်သမျှ ရောက်လာရှိလာပါတယ်။
ဖြစ်လာပါတယ်။

အဲဒီလို ဒုက္ခမျိုးစုံကိုပယ်ရှင်းပေးနိုင်တာသည်သော-
တာပတ္တိမဂ်ကနေ တစ်ဆင့် တစ်ဆင့် တက်လာတဲ့ မဂ်
တရားဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားတွေပါ။ နိဗ္ဗာန်ရောက်တော့
မှ ဘေးဒုက္ခတွေအားလုံး အေးသွားငြိမ်းသွားတာ ပါ။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် အပါယ်ဘေးက စပြီး ဘေးရန်
တွေ အားလုံး အေးငြိမ်းသွားအောင် ရုပ်နာမ်ဓမ္မတွေ ရှုမှတ်
ပြီး တရားရအောင် ကြိုးစားပါ။ အပါယ်တံခါးကြီး ပိတ်ထား
နိုင်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါနော်။

နိဂုံးပြန်ချုပ်ဂုဏ်

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် နိဂုံး ပြန်ချုပ်ရင် အပါယ်တံခါး
ကို ဟင်းလင်းပွင့်ပြီး အပါယ်ကို ချတာသည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။
အပါယ်တံခါးသော့သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။

အဲဒီသက္ကာယဒိဋ္ဌိကို အပြီးသတ် အမြစ်ပြတ် ပယ်နိုင်
တာသည် သောတာပတ္တိမဂ်၊ အပါယ်ဒုက္ခကစပြီးဆင်းရဲဒုက္ခ
တွေ အားလုံးကို ကင်းငြိမ်းစေတာသည် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရား၊ ဒုက္ခလွတ်ကြောင်းတရား
သည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်တရား။ ရုပ်နာမ်ဓမ္မကို ရှုမှတ်တဲ့
ဝိပဿနာ။

ဝိပဿနာရှုမှ ရုပ်နာမ်တရားတွေကိုရှုမှတ်မှ ဘေး
ကင်းရာနိဗ္ဗာန်၊ ဒုက္ခကင်းရာနိဗ္ဗာန်၊ ဘုရားစတဲ့ သူတော်
ကောင်းများဝင်စံရာ နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်နိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။
ရောက်အောင် ရအောင်ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြပါစေကုန်
သတည်း။ အပါယ်တံခါးကြီး ပိတ်ထားနိုင်ကြပါစေ ကုန်
သတည်းလို့ ဆုတောင်းရင်းနဲ့ပဲ နိဂုံးချုပ်ကြစို့။

ဗောဓိယာ ပစ္စယော ဟောတု
ဣန္ဒြေော ပုညမင်္ဂလံ။
ပုညဘာဂံ သုလဘန္တု
ပမောဒန္တု သဒေဝကာ။

နော= မြင့်မြတ်သာကြည် ပါရမီရင့်ကျူး ဇာနည်ထူး
သူတော်စင် ကုသိုလ်ရှင် အကျွန်ုပ်တို့၏။ **ဣန္ဒြေ ပုညမင်္ဂလံ**=
ဗုဒ္ဓဟောကြား တရားဒေသနာ မြတ်ဩဝါကို နာခံမှတ်သား
ပြန်ဟောကြား၍ ပွားများကျင့်ကြံ အဖန်ဖန်ကြိုးကုတ် အား

ထုတ်ရသည့် ဤကုသိုလ်ပုညမင်္ဂလာ သည်။ **ဗောဓိယာ**=
သစ္စာလေးအင် ခိုင်သင်္ဃင်ကိုပြိုင်စင်ဆွတ်ခူးထွတ်ဖူးရင့်သန်
ဗောဓိဉာဏ်၏။ **ပစ္စယော**= ဥပနိဿယ အမှီ ရ၍ မုချရ
ကြောင်းကောင်းမြတ်သောအထောက်အပံ့သည်။ **ဟောတု**=
စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေ သတည်း။

ဣ ပုညဘာဂဉ္စ= ဗုဒ္ဓဟောကြား တရားဒေသနာ
မြတ်ဩဝါကို နာခံမှတ်သား ပြန်ဟောကြား၍ ပွားများ ကျင့်
ကြံ နာခံကြိုးကုတ် အားထုတ်ရသည့် ဤကုသိုလ်မင်္ဂလာ၏
အဖို့ဘာဂကိုလည်း။ **သဒေဝကာ**။ ကမ္ဘာမှာနေသမျှဝေနေ
ယျများစွာ သတ္တဝါအနန္တ မှန်သမျှတို့ သည်။ **သုလဘန္တ**=
ရွှင်လန်းကြည်မြေ့ ဝါဂွမ်းပုံ ဆီတွေ့ သကဲ့သို့ ပီတိငွေ့စိတ်
မှာထုံလျက် ကုဋ္ဌာရုံ အတွေ့ထူး လို့မို့ ကြည်နူးကိုယ်ပိုင်ရ
ယူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သုလဒွါ- ကိုယ်စီကိုယ်စီ အလိုညီ၍ ကြည်သာ ရွှင်
ပြုံး အားလုံးအမျှတူ ရယူကြကုန်ပြီး၍။ **ပမောဒန္တ**=ကိုယ်
စိတ်နှစ်ဖြာ လိုကုစွာဖြင့် ပြည့်ကာကြွယ်မောက် ဝမ်းမြောက်
နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ပမောဒန္တ- လူ့ပြည်တွင်မက နတ်ပြည်မှာ ဆက်နွယ်
 လျက် အထက်နယ် ဗြဟ္မာချဉ်းလို့မို့ ဖြာသတင်း ကမ္ဘာတုန်
 အောင် သဒ္ဓါဟုန်လျှမ်းလျှမ်းမောက်ပြီးလျှင်ဝမ်းမြောက်ဝမ်း
 သာ ပတ္တနာအောင်ဆု ခါခါပြု၍ သာဓုသံ အောင်နိမိတ်ဖြင့်
 အောင်ဘိသိက် သွန်းလောင်းနိုင်ကြပါ စေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု။

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညိဿရ

ဓမ္မာစရိယ - အမ်အေ (သီရိလင်္ကာ)

ဓမ္မဒူတ တောရကျောင်းတိုက်၊

တောင်စွန်း၊ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်။

ဖုန်း-(၀၃၅) ၇၀၀၁၀

နိဂုံး

ဂေးခ ဂေးပြီးချိန်

ဤတရားတော်ကိုစာအုပ်ရေးသားရန်ကြံစည်ခဲ့သည် မှာကြာမြင့်ပြီဖြစ်သော်လည်း ၁၃၆၂-ခုနှစ်၊ တန်ခူး လပြည့် ကျော် (၃)ရက်နေ့ နံနက်စောစောမှ စတင်ရေးဖြစ်ပါသည်။

ကျိုင်းတုံမြို့ မဟာဗောဓိကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်တွင် ကျင်းပသော လားဟူ အခါတိုင်းရင်းသားများ၏ဗုဒ္ဓဘာသာ ခံယူပွဲနှင့် စုပေါင်း ဒုလ္လဘရှင်ရဟန်းပြုပွဲသို့မြို့နယ်စည်ပင်မှ ဦးညီညီတင်၊ ဒေါ်အလင်္ကာတင်လေး မိသားစု၏ ပင့်ဖိတ်မှု ကြောင့် တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် ရောက်ခဲ့ပါ သည်။ မိမိ၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျိုင်းတုံ ဓမ္မခရီးစဉ်လည်း ဖြစ်၏။

ရောက်သည့်ညမှစ၍ ညတရားပွဲများ ဟောရ သော် လည်း နေ့ဘက်တွင် အားလပ်ချိန် များစွာရပါသည်။ခါတိုင်း တရားစခန်းများတွင် နံနက် ၄-နာရီမှ စ၍ ညတရားပွဲပြီး အိပ်ရာဝင်သည့်တိုင်အောင် အားလပ်ချိန် မရှိပါ။ စာမရေး နိုင်ပါ။

ထို့ကြောင့် အားလပ်ချိန်များတွင် မိမိ၏တပည့် အရှင် တေဇောသာရ (M.Sc., Final) တိတ်ခွေမှ ကူးယူကာ စာမူကြမ်း ရေးသားထားသည်များကို အေးအေးဆေးဆေး ပြန်လည်ဖတ်ရှုပြီးရေးသားချိန်ရသောကြောင့် ဤမျှမြန်မြန် ရေးသားနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။

နံနက် အိပ်ရာထ ၄နာရီကျော်မှစ၍ လားဟူတိုင်းရင်း သားတို့အား လက်ထောက်သာသနာပြုဦးဝင်းဖေနှင့်စကား ပြန်လုပ်ကာ ဟောပြောချိန်၊ ညတရားဟောချိန်မှအပဆက် တိုက်ရေးသားဖြစ်ခဲ့၏။

နွေရာသီဖြစ်သော်လည်း ကျိုင်းတုံမြို့၏ ရာသီဥတုမှာ မပူလွန်းသဖြင့် အလွန်အဆင်ပြေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ တန်ခူး လပြည့်ကျော် ၆-ရက်နေ့တွင် ပြီးစီးအောင်ရေး နိုင်ခဲ့ပါ သည်။

ကျေးဇူးဆပ်ပါ၏။

ဤတရားတော်ကို ကျမ်းစာအဖြစ်ပြန်လည်ရေးသား နိုင်ရန် မူလဟောထားသော တရားတိပ်ခွေမှ စာမူကြမ်းကူး ယူရေးသားပေးသောအရှင်တေဇောသာရ(M.Sc.,Final) အား လည်းကောင်း၊ လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းများ၊စာ ရေးကိရိယာများ လျှိုန်းကြသော အလှူရှင်တို့အား လည်း ကောင်း၊ လိုအပ်သမျှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသောမြို့နယ် စည်ပင်သာယာ(ကျိုင်းတုံ)မှဝန်ထမ်းများအားလည်းကောင်း အထူး ကျေးဇူး တင် ရှိပါသည်။

ဤစာအုပ်ရေးသားရသော ကောင်းမှုများဖြင့် မိမိ အပေါ် ကျေးဇူးဥပကာရ အထူးရှိကြကုန်သော မိဘနှစ်ပါး နှင့် ကျေးဇူးရှင်ဆရာသမားတို့အားလည်းကောင်း၊ ရဟန်း ဒကာ၊ ဒကာမ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ဒကာ၊ ဒကာမတို့အား လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးဉာတကာများ၊ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟများ တို့အား လည်းကောင်း မိမိရေးသားသော ဓမ္မစာပေများ ပြန့်ပွားရေးအတွက် ထာဝရငွေပဒေသာပင်များ စိုက်ထူလှူ ဒါန်းကြသော ဓမ္မဒါန အလှူရှင်များတို့အားလည်းကောင်း၊

စာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အဘက်ဘက်မှ ပံ့ပိုးကူညီ အကျိုးဆောင်ပေးကြသော ဒကာ၊ ဒကာမတို့အားလည်းကောင်း တို့ပြန်ကာ ကျေးဇူး ဆပ်ပါ၏။

အမျှပေါ၏။

ဤစာအုပ်ရေးသားရသောကောင်းမှု၏အဖို့ဘာဂအမျှ တို့ကို မြင့်မိုရ်စက္ကဝါ ပမာဆယ်စု နှိုင်းတုမရအောင် ဗဟု ပကာရ ဂုဏ်ကြီးလှသား မိဘနှစ်ဖြာ မြတ်ဆရာနှင့် ရာဇာ သေဌ်နင်း ရောင်းရင်းငယ်ဖော် ဆွေမျိုးတော်စပ်အရပ်နေစု စတုပစ္စယာ ဒါယကာ ဒါယိကာမ ဂေါစရဂါမ် နိယံမပြတ် နိစ္စဗဒ်ဖြင့် ယုတ်မြတ်ကြည်ဖြူပေးလှူတတ်စွာမြို့ရွာပတ်ကုံး သိမ်းကျုံးလုံးစုံ နိဂုံးဇနပဒ ဝေး နီးစသည် ရှိကြထိုထို များ လူဗိုလ်ပါ ကိုယ်ကိုစောင့်တတ် နတ်နှင့်တကွ ဘုမ္မရုက္ခ အာကာသစိုး တန်ခိုးမဟိဒ် ပုညဇိဒ်နှင့် ဂုဏ်ဟိတ်မြင့်မား သိကြားသက္က ဝါသဝနှင့် လောကစောင့်လျင်း နတ်မင်းလေး ဖြာ သာတာဂိရ၊ ဟေမဝတ၊ ဣန္ဒ၊ စိတ္တစသည်တွက်ဖွဲ့ နှစ် ဆယ့်ရှစ်ဦး နတ်စစ်မျိုးဟု အထူးမည်ရ အဋ္ဌဝီသ ယက္ခ- မဟာ သေနာပတိ ထိုပြီတစ်ထွေ ရေပင်လယ်သွားသူတော်

များ အားစောင့်တတ်ငြားသည့် မဏိမေခလာ တစ်ဖြာထိုမှ
 ဒဿ ဣဿရ လောကသဟဿိ ဝန်းပတ်ရံခြံ မဟာဗြုံတို့
 ပြောဟုံဆူဆူ မိုးသူမိုးသား မြေဖွားရေပေါက်ထိုရွှေ့လောက်
 တိ ထက်အောက်ဝန်းကျင် များပုံအင်အား အကြွင်းရှိသမျှ
 မကျန်ရအောင် ဝေငှမသွေ အမျှ အမျှ အမျှဝေပါသည်။
 ရစေ. . . ငါ့နှယ် အတူတည်း။

တောင်းပန်တိုက်တွန်းလျှာ

ဤ “အပါယ်တံခါး ပိတ်ထားကြစို့” တရားတော် စာအုပ်၌ တိမ်းပါးချွတ်ချော် မလျော်ကန်ရာ အဖြာဖြာတို့ အကယ်စင်စစ် သတိလစ်ကာ ပါဝင်မိကုန်ငြားအံ့၊ ယင်းတို့ကို ပညာရှိများ အပြစ်မထားဘဲ ပယ်ရှားနိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

ဗုဒ္ဓမိန့်ဟ လမ်းစဉ်ကျသည့် အပြစ်ကင်းပ လမ်းပြ ဒေသနာ ကျင့်စရာ အဖြာဖြာတို့ကိုလည်း စိတ်မှာစွဲကပ် သတိချပ်၍ မပြတ်ပုံသေ ကျင့်ကြံနိုင်ကြပါစေကုန် သတည်း။

ယင်းသို့ကျင့်ကြံနိုင်ကြသဖြင့် လောကီ၊လောကုတ် မယုတ်တိုးပွား ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အဖြာဖြာတို့ ပြည့်ကာ ကြွယ်မောက် ဝမ်းမြောက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညိဿရ

ဓမ္မာစရိယ-ဘီအေ၊ အမ်အေ(သီရိလင်္ကာ)
တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၆)ရက်၊ ၁၃၆၂-ခု။

အကုသိုလ်ဟာ အပါယ်ပျိုးပေါ်ဖြစ်တယ်။ အကုသိုလ်ပုံစံကောင်းသူတိုင်းဟာ အပါယ်ပျိုးစေ့ကို ကိုယ်နှုမကွာ ဆောင်ထားသူတွေဖြစ်တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မြွေပွေးခါးပိုက် ပိုက်ထားသူတွေ ဖြစ်တယ်။

ခါးပိုက်ထားထဲက မြွေပွေးဟာ အချိန်မရွေး ထပေါက်နိုင်သလို ကိုယ်ရင်ထဲမှာ ရှိနေတဲ့ အပါယ်ပျိုးစေ့က အပင် ထပေါက်လာတဲ့အချိန်မှာ အပါယ်ငရဲကို ရောက်တော့တာပဲ။

ဒါနု၊ သီလ၊ သမထတွေဟာ အပါယ်ငရဲက ယာယီလွတ်မြောက်စေတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေ။ ဒါပေမယ့် ထာဝရ လွတ်မြောက်စေတာမဟုတ်ဘူး။ ပုထုဇဉ်တိုင်းရဲ့ အိမ်ဟောင်းဖြစ်တဲ့ အပါယ်ဘုံတံခါးကတော့ ထာဝရပွင့်ထားပြီးသား။

အဲဒီတံခါးကြီးကို ဘယ်လိုပိတ်ကြမလဲ။ ဘယ်တော့ ပိတ်ကြမလဲဆိုတာဟာ လူတိုင်းအတွက် ဘုရားရှိခိုးတဲ့အခါ "အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်မြောက်ရပါလိမ့်" လို့ ဆုတောင်းနေကြသူတိုင်းအတွက်

အပါယ်တံခါး ပိတ်ထားကြစို့

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညိဿရ

(ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ၊ အမ်အေ)